
دولقوُن روزی
مەگگوللوك سُنرەدش
مىللەتلەر نەشرىياتى
بېيجىڭ

دولقۇن روزى

مەڭگۈلۈك ئۇنۇتۇلماس

(شېئىرلار)

مىللەتلەر نەشرىياتى

نەشرىياتتىن

ياش شائىر، ئوبزورچى دولقۇن روزى 1967 ـ يىلى 8 ـ ئاينىڭ 16 ـ كۈنى، قورغاس ناھىيە كۆكدالا دېھقانچىلىق مەيدانى(64 ـ پولك)دا، ھەربىي ئائىلىدە تۇغۇلغان. 1974 ـ يىلىدىن 1984 ـ يىلىغىچە ئۆز يۇرتىدا باشلانغۇچ، ئوتتۇرا مەكتەپلەرنى تاماملاپ، 1984 ـ يىلىدىن 1989 ـ يىلى 7 ـ ئايغىچە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى ئەدەبىيات فاكۇلتېتىنىڭ تۇنجى قارار ئاخبارات كەسپىدە ئوقۇغان. ئوقۇش پۈتكۈزگەندىن كېيىن، نىلقا ناھىيەسىگە تەقسىم قىلىنغان. 1993 ـ يىلى 3 ـ ئايغىچە نىلقا ناھىيە بازارلىق ھۆكۈمەتتە، نىلقا ناھىيەلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مەنئۇى مەدەنىيەلىك ئىشخانىسىدا ئىشلىگەن. 2001 ـ يىلى 10 ـ ئايغىچە ئىلى ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە ئىلى ئوبلاستلىق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مەنئۇى مەدەنىيەلىك ئىشخانىسىدا ئىشلىگەن. ھازىر ئىلى ئوبلاستلىق سىياسىي كېڭەش تەرىپىدىن نەشر قىلىنىدىغان «ئىلى تارىخىي ماتېرىياللىرى» نىڭ مەسئۇل مۇھەررلىكىنى ئىشلەۋاتىدۇ.

ھازىرغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر قايسى مەتبۇئاتلاردا 500 پارچىدىن ئارتۇق شېئىرى ۋە ئەدەبىيات تەنقىتىغا ئائىت ماقالىلىرى، ئوبزور، نەسرلىرى ئېلان قىلىنغان.

دولقۇن روزىنىڭ «ئىلى كەچلىك گېزىتى» دە بېسىلغان «يۇمران قەلبىنىڭ لىرىك ئىلتىجاسى» ناملىق ئوبزورى 1994 ـ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە گېزىت ئەدەبىي بەتلىرىدىكى مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى باھالاشتا 3 ـ دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، «ئىلى دەريا‌سى» ژۇرنىلىنىڭ 1998 ـ يىلى 1 ـ سانىدا ئېلان قىلىنـ

غان «يارقىن بىر سۈبھىگە ئۇزاتقىن غۇلجام» ناملىق شېئىرى 1998 ـ يىلى غۇلجا شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن «ئىلى دەريا‌سى» ژۇرنىلى ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى تەرىپىدىن بېرىلگەن «گۈلزار غۇلجا ئەدەبىيات مۇكاپاتى»غا، «تارىم» ژۇرنىلىنىڭ 2000 ـ يىللىق 5 ـ سانىدا ئېلان قىلىنغان «باھار ئەمگۈز مېھرىگىدىن ئوغۇز» ناملىق بىر يۇرۇش شېئىرلىرى 2000 ـ يىلى 9 ـ ئايدا، قەشقەردە ئۆتكۈزۈلگەن «شىنجاڭ خانتەڭرى ئەدەبىيات مۇكاپاتىنى تارقىتىش ۋە 6 ـ نۆۋەتلىك يېڭى ئە‌سەر ئۇيغۇر ئەدەبىياتى مۇھاكىمە يىغىنى» دا «خانتەڭرى ئەدەبىيات مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن. «تارىم» ژۇرنىلىنىڭ 2000 ـ يىللىق 1 ـ سانىدا ئېلان قىلىنغان «ئاڭلىغىن دۇنيا، ناخشام سۆزلىسۇن» ناملىق بىر يۇرۇش شېئىرلىرى شۇ يىلى 4 ـ قېتىملىق «تارىم ئەدەبىيات مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن. «ئىلى دەريا‌سى» ژۇرنىلىنىڭ 2000 ـ يىللىق 3 ـ سانىدا ئېلان قىلىنغان بىر يۇرۇش شېئىرلىرى 2003 ـ يىلى 3 ـ نۆۋەتلىك «ئىلى دەريا‌سى ئەدەبىيات مۇكاپاتى»غا، 2004 ـ يىلى «ئىلى گېزىتى» دە ئېلان قىلىنغان «پەرۋازنامە» ناملىق نەسرى ئاپتونوم رايون بويىچە گېزىت ئەدەبىي بەتلىرىدىكى مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى باھالاشتا 2 ـ دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. ئۇ يەنە 2008 ـ يىلى «ئىلى دەريا‌سى ژۇرنىلى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 30 يىللىقىنى خاتىرىلەش ۋە 5 ـ نۆۋەتلىك ئىلى دەريا‌سى ئەدەبىيات مۇكاپاتىنى تارقىتىش يىغىنى»دا، ئىلى ئۇيغۇر ئەدەبىياتىغا قوشقان تېگىشلىك تۆھپىسى بەدىلىگە بېرىلگەن «تۆھپىكار ئاپتور مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى.

ئۇ، ھازىر ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ھەم شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى. «ئىلى دەريا‌سى» ژۇرنىلىنىڭ تەھرىر ھەيئىتى.

مۇندەرىجە

خىياللىرىم 1
ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار 2
پارتىزانچە سۆيگۈ 4
قىزلار كۆڭلى ئويۇن ئەمەس يېگىتلەر 6
ئۇ چاغلار 7
چىن سۆيگۈ 9
يولسىز تىرىلىش 10
تىلسىم كەچ 11
شېئىر بەردى سۆيگۈ هېسلىرىڭ 13
چۈشلىرىمگە كۆچتى مەجنۇنلۇق 14
بىر تىلسىم دۇنيا 15
قىشتىكى دەريا 16
مەڭگۈلۈك ئىزدەش 17
ۋاقىت ئالدىدا 18
گۈلنەپشە 19
سائەت ئىستىرىلكىسى 20
غالىب تىلەكلەر 21
بۇرھان چوققىسى 22
نىسپىيلىك 23
مېهمان 24
كەلگىن چۈشۈم تەلپۈنگەندە لەيلىقازاقلار 25
سۆيگۈ قۇدرىتى 26
ئۈمىد ناخشىسى 27

قەلبىمدىكى قوڭغۇراق 28
سۆيگۈ ئەسلىمىسى 29
ئارمانلار گۈل تۇتۇپ چىقار ئالدىمغا 30
مۇھاجىر مۇڭلىرى 31
سۇزۇك تۇيغۇلار 33
مۇساپىر خازان 35
سەن... 36
يانۇار خاتىرىسى 37
قەدىر كېچىسى 39
يارقىن بىر سۇبھىگە ئۇزاتقىن غۇلجام 41
قۇش پېيىغا يېزىلغان ناخشا 43
ئاي تۇنەپ قالىدۇ ئىلىدا بۇ كەچ 44
تېلېفون لىرىكىسى 45
سەمەندەر ناخشىسى 46
لەگلەكچى بالا 47
سۇمۇرغ كۇيى 48
تۇنگە ئاتاپ 50
تەنھا دەرەخ 51
ئەڭ گۈزەل لىرىكام بولار رەسىدە 53
ئانا قەسىدىسى 54
قىش قىز 55
ئادەملىك تۇغماقتا مېنى قايتىلاپ 56
تەقدىر ئالدىدا يىغلىمايدۇ ئەر 58
چاقمەن ئازابىنىڭ قۇلۇپلىرىنى 59
گۈزەل تۇنەك 60
ئىخلاس چېچىكى 61
سۆزلەيمەن دولقۇنلار تەلەپپۇزىدا 62
شام قەسىدىسى 64
قاپقارا نۇر تامچىتار گۈگۈم 66

تەمبۇر 67
روھ ئىستېلاسى 69
مۇھەببەت سۆزلەيدۇ تىكەنلىرىڭمۇ 71
كېچە رىسالىسى 72
مېۋىگە كىرمەكتە گۈزەل ئىدىيەم 74
تەبەسسۇم تۆكەر مېنىڭ قۇياشىم 75
سېنىڭ ئىسمىڭ ئازابمۇ، بەخت؟ 76
ئۇرۇمچى 78
دادا روھى 80
بۇلبۇلغا سۆز 82
بۇ يۇرەك نەقىشلىك دۇتار 84
سىڭلىم ئايتۇرغان 86
باھار ئەمگۈز مېھرىڭدىن ئوغۇز 87
تەتۇر قوشۇلۇش 89
مەن قەرزدار ئانا يوللارغا 91
شائىر 93
ناخشىدىن يارالغان كۈنۈم 94
پىۋنغا سۆز 95
سۈزۈك ئىلتىجا 97
ئوغلۇم ئالبومىغا 98
قەشقەر رومانتىكىسى 99
ئۇيغۇر مۇقامى 101
باھار قىزى 103
ئايىدە 104
بەخت، ئۇنتۇلغان پۇشتۇڭمەن 106
ئېمىلداش ناخشاڭغا ناخشام 108
بىر قەلب سىغدۇرار چوڭچەكلىرىمنى 110
دۇتار 112
قىزلارنىڭ كۆز يېشى 113

كەچلىك ئاپتوبۇس 115
تەقدىر يېڭىلاش 117
بەخت ئەمرىمگە ئۆتكەن ئاشۇ كۈن 119
ئاخشام قۇشلىرى 120
مۇھەببەت قۇشۇم 121
يارىلاي 123
مەخپىيەت 124
نېگاتىپتىكى قۇياش 125
قۇياشقا يۈزلىنىپ توۋلىدىم ناخشا 127
دۇنيا ھاملىدارسەن ناخشام تېڭىغا 129
يۈرت ناخشىسى 131
كۆكدالا، قىز كېچە ۋە مەن 133
ئازابنى قېرىنتقان يىگىتتۇر ـ يىگىت 135
سەن بۇرۇنقى سەن ئەمەسسەن... 137
قۇياشقا سۆز 139
دادام، دۇنيا ـ دۇنيا غەمنى يەڭگۈچى 141
بىر گۈزەل ئايالنى يەپ كەتتى ئازاب 143
ئارمان قىز 145
تىرىلگەن چاقماق 147
شاڭخەي ساھىلىدا خۇرسىنىش 149
ياشايمەن مەن ئەمدى سۆيگۈسىزلا 151
بىر يۈرەك بار باھارسىرىغان 153
توي ماشىنىسى بېزىگۈچى قىز 155
مۇھەببەتسىز يۈرەك قەبرىگاھ 157
كوچىدىكى قىز 158
دىل چۆكمىلىرى 159
«بەيتۇللا»نىڭ ئالدىدىن مەست ئۆتمىسەم بولاتتى 161
ھىجران كېچىسى 163
جامالىڭ تولۇن ئاي ئەينىكى گويا 165

مېھمىنى بولماڭلار سۆيگۈسىز دىلىنىڭ 167
تاڭلىرىمنىڭ پەرىشتىسى سىز 169
ئەڭ ئاخىرقى سۆزادان 172
«سادىر ئۆڭكۈرى» دە توۋلىدىم ناخشا 175
چوققىلاردا بىلەپ قايتتىم قەھرىمنى 177
يۈرەك رىسالەم 179
ئەسسالام «بەيتۇللا» غۇلجام يۈرىكى 181
خوش! توققۇزتارانىڭ ئايىسىز كېچىسى 184
چولپانلار ياتىدۇ «چولپان مازار» دا 187
قۇياشقا ئارماندىاش ناخشا ئېيتىمەن 190
قۇياشلىق ئۇيۇقتا مېنىڭ مەنزىلىم 192
قەسىدە ئوقۇيدۇ سەن ماڭغان يوللار 195
ئاق تىلەكلەر نۇرلاندۇرار يولۇمنى 196
دولقۇن روزى شېئىرلىرىدىكى تىراگىدىيەلىك گۈزەللىك ۋە
مۇزىكا 198

خىياللىرىم

مېنىڭ ئوچقۇر خىياللىرىم ئۆرلىدى،
قالدى پەستە بۇلۇت سۆيگەن چوققىلار.
ئاي خۇشلۇقتا كۈتۈپ ئالدى ناز بىلەن،
چىرمىۋالدى ئۇنى نۇرلۇق شولىلار.

بىراق ئاينىڭ ناز، تەبەسسۇم ـ كۈلكىسى،
ئۇنى مەپتۇن قىلالمىدى شۇ مەھەل.
ئۇچۇپ كەتتى ئاينى داغدا قالدۇرۇپ،
قاراپ قالدى ئارقىسىدىن ئاي گۈزەل.

مېنىڭ جۇشقۇن خىياللىرىم ئۆرلىدى،
بەخت ئىزدەپ كەڭ ئاسمانىنى ئايلىنىپ.
سامان يولى بولدى ئاڭا پايانداز،
سۆيدى قۇياش، قالدى چولپان مۆڭلىنىپ.

1985 ـ يىلى 11 ـ ئاي ، ئۈرۈمچى

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
توسۇن ئاتتەك يۇلقۇنۇپ تۇرسا.
قىيادىكى قىران بۇركۇتتەك،
بورانلارغا كۆكسىنى ئۇرسا.

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
تاغ سۈيىدەك ئېتىلىپ ئاقسا.
قىرغاقلارنى سۆيۈپ ئەركىلەپ،
چىمەنلەرگە باغرىنى ياقسا.

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
دەريا ـ دەريا سۆيگۈگە چۆمسە.
دولقۇنلاردەك كۆتۈرۈپ ئىسيان،
مىڭ رەت ئۆلۈپ، مىڭ بىر تىرىلسە.

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
يانار تاغدەك يېلىنجىسا ئۇ.
ياش يۈرەكنى چوغدەك يانداۋرۇپ،
بېغىشلىسا ئىللىق بىر تۇيغۇ.

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
ئارمانلارغا مىنگىشىپ ئۇچسا.
ئىزگۈ ھېسلار ئەللەيلىشىدە،
جۇشقۇن ھايات پەيزىنى قۇچسا.

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
بۇلبۇل تۇرغان قەپەسنى چاقسا.
تەركىدۇنيا ھامىيلىرىغا،
قەھرى بىلەن ئالايسا ـ باقسا.

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
روھنى ئويغاق بىر كۈيگە چالسا.
چۈمبىلىنى يىرتىپ كېچىنىڭ،
غەپلىتىگە بىر تەستەك سالسا.

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
چاقماقلاردىن قۇدرەت تالاشسا.
چوققىلارغا شىلتىپ قولىنى،
ھەيۋە قىلسا ھەتتا قۇياشقا.

ياشلىقىمنى بەڭباش دېمەڭلار،
سىلەر ئۆتكەن كۆۋرۈك ئىدىغۇ؟
چەكلىمەڭلار، ئۇنىڭ باسقىنى ـــ
ئەجدادلارنىڭ باسقان ئىزىغۇ!...

1986 ـ يىلى 9 ـ ئاي، ئۈرۈمچى

پارتىزانچە سۆيگۈ

ئاجايىپ بىر سەۋدا چۈشتى بېشىمغا،
كېتەلمەس بوپ قالدىم سىرلىق كوچاڭدىن.
ھېسلىرىم ئوتىنى ئۈلۈغ ياندۇرۇپ،
ئاھ، چىقماس بوپ قالدىڭ سەنمۇ ھويلاڭدىن.

تۇن ـ كېچە جۆنەيمەن مەھەللەڭ تامان،
تەلمۈرۈپ باقمەن تامدىن، شوراڭدىن.
ۋەسلىڭنى مەڭ كۆزدە كۈتمەن سېنىڭ،
ئۈيقۇمنى قاچۇرۇپ يېگەچ غوراڭدىن.

سەن چىقىپ كېلىسەن مېنى لال قىلىپ،
پەرىشتە مىسالى شۇنچىلىك ئوماق.
سۆيگۈنىڭ كەيپىدە چاپچىيدۇ يۈرەك،
تەشنالىق ئەۋجىدە ئاچمەن قۇچاق.

ئۇچرىشىپ تۇرىمىز ئارىلاپ جېنىم،
بىز دەككە ـ دۈككىدە پەقەت كېچىدە.
بۈككىدە ئالمىلىق بولار پاسىبان،
ھەممىنى ئۇنتۇيمىز لەززەت ئىلكىدە.

تۇن نىسپى لېۋىڭنى ئاجرىتىپ ئاستا،
قىيماستىن ئەنسىزلا كېتىپ قالمەن.

مىڭ يىللىق سەپەرگە ئاتلانغان سىياق،
ماڭدامدا قايرىلىپ نەزەر سالىسەن.

بىز ئەمدى يۈرمەيلى پارتىزانلارچە،
پىنھاندا مۆكۈنۈپ، تېنەپ ـ تەمتىرەپ.
ۋىسالىنىڭ تۈغنى تىكلەيلى بىرگە،
چوغدەك قوش يۈرەكنى يارقىن كەشتىلەپ.

1988 ـ يىلى 5 ـ ئاي، ئۈرۈمچى

قىزلار كۆڭلى ئويۇن ئەمەس يىگىتلەر

قىزلار كۆڭلى ئويۇن ئەمەس يىگىتلەر،
خارلانمىسۇن ئۇلار بەرگەن ئەقىدە.
ھەۋەس ئۈچۈن چەيلەنمىسۇن قىز قەلبى،
كۆز تەگمىسۇن، دەيمەن قىزلار بەختىگە.

ئانىلارنى ئاسرىغاندەك ئاسراڭلار،
تاڭلا ئەتە قىزلار ئانا ئەمەسمۇ؟
ئوماق سۆڭۈل، ھەدەڭلەرنىڭ بېشىغا.
ئويلاڭلارچۇ، قارا قىسمەت كەلمەسمۇ؟

ئاياللارنى يىغلاتقانلار ئەر ئەمەس،
نازۇك دىلغا ھىجران خەنجەر سالمىسۇن.
قىز يىغلىسا قۇياشمۇ تەڭ يىغلايدۇ،
قىزلار كۆزى ياشاڭغىراپ قالمىسۇن.

1986 ـ يىلى 8 ـ ئاي، ئۈرۈمچى

ئۇ چاغلار

ئۇ چاغلار قەۋەت شوخ رومانتىك ئىدۇق،
بۇلدۇقلاپ تۇراتتى ياشلىق ھېسسىمىز.
يۈگەنسىز ئات سىياق يۈلقۇنار ئىدى،
سۆيگۈگە چىرماشقان ئىستەكلىرىمىز.

ئاي كۈلگەن نۇرانە ئايدىڭ كېچىلەر،
ئاتەشلىك تۇيغۇغا كۆمەتتى بىزنى.
قايماقتەك سېزىمدا ئالاتتۇق كۈتۈپ،
ياقۇتتەك جىلۋىدار ۋىسالىمىزنى.

سېھىرلىك ئويلارغا قىلاتتى غەرق،
شەھلا كۆز يۈلتۇزلار جىمىرلاشلىرى.
بىلىنەر ئىدى دەل تىلسىم مۇزىكا،
چىمبۇلاق سۇيىنىڭ شىلدىرلاشلىرى.

گۈزەللىك بېرەتتى لىرىك ئىشتىياق،
ناخشىغا لىق تولغان ئىدى قەلبىمىز.
سەلكىنىڭ مۇڭغا كېتەتتى سىڭىپ،
ئارمانلا ئويغاتقان تاتلىق كۈلكىمىز.

غايىۋى جەننەتنىڭ سۆيۈشلىرىنى،
كۈتەتتۇق ساماۋى خىياللار سۇرۇپ.

ئۆلۈملەر ھەيۋىسى سالالمايتتى سۇر،
ياشاشقا قادىرتوق دەردنى كۆلدۇرۇپ !...

ئۇ چاغلار تائەبەد كەتتى كەلمەسكە،
ئاھ، بىراق ئىزناسى ئۆچمەس دىللاردىن.
يار ساڭا يوللايمەن سېغىنىش كۆيى،
ئالدىمدا ئات چېپىپ ئۆتكەن يىللاردىن.

1988 ـ يىلى 10 ـ ئاي، ئۈرۈمچى

چىن سۆيگۈ

قىزىلگۈل بەرگىدەك ئوتلۇق لېۋىڭگە،
بۇلغانغان لەۋلەرنى يولاتما دىلدار.
بۇ لەۋلەر سۆيۈشى ئەپ كەلمەس ۋىسال،
ئەپ كەلمەس زەررىچە شادلىقنى زىنھار.

بۇ لەۋلەر سۆيۈشى ئەپ كېلەر پەقەت،
پىغانسىز قەلبىڭگە ھىجران ۋە ئازاب.
مۇزلىتار سەبىي، شوخ تەبەسسۇمۇڭنى،
خاتىرجەم كۈنلىرىڭ كېتىدۇ ئۇزاپ.

لەۋلىرىڭ ساقلانسۇن شەبنەمدەكلا پاك،
خرۇستال قەلبىڭدەك سۈزۈك ۋە ئاپئاق.
كەل، دىلدار بىگۇمان سۆيۈشەيلى بىز،
چىن سۆيگۈ گەپ ـ سۆزسىز بولىدۇ شۇنداق.

1998ـيىلى 12 ـ ئاي، ئۈرۈمچى

يولسىز تىرىلىش

يۈرىكىمدە ئۆلگەنتىڭ نېكەم،
پەيدا بولدۇڭ يەنە تۇيۇقسىز.
ۋۇجۇدۇمنى چىرمىۋالدى غەم،
تۇنلىرىمنى قىلدىڭ ئۇيقۇسىز.

ئېلىپ كەتكەن ئىدى جىسمىڭنى،
سۆيگۈدىكى لىللا «قىرىلىش».
قايسى ئىلاھ بەردى رىسقىڭنى،
بولدى بۇ بىر يولسىز تىرىلىش.

1990 ـ يىلى يانۋار، ئۈرۈمچى

تىلسىم كەچ

شەپەق تاشلاپ كەتكەن زەر رومال،
جۇلالىنار ئۇپۇق سەتھىدە.
ئىپار ئىزدەپ چىققان شوخ شامال،
ئىللىق سۆيەر گۈللەر مەكتىگە.

رۇجەكلەردىن ئۇچار رىتىملىق،
قاناتلانغان سەزگۈنىڭ مۇڭى.
سېزىم بېرەر دىلغا يېقىملىق،
سەبىيلەرنىڭ ۋاراڭ ـ چۇرۇڭى.

تۇتاشقاندەك سېھىرلىك سەۋدا،
ياپراقلاردا ئوتلۇق شۇنىرلاش.
كۆي تۆكىدۇ بۇلبۇللار شاختا،
ئاشقلارغا بولۇپ تەقدىرداش.

خىلۋەتلەردە كۆيگەن نەپەسلەر،
ئىرماش ـ چىرماش بوپ كېتەر تامام.
سۆيگۈنىگە سۇنىدۇ دىلبەر،
گۈل لېۋىدە لەززەتلىك قىيام.

كۆزنەكلەردىن ئۇزىلمەي نەزەر،
ئىسقىرتىدۇ يىگىتلەر مىسكىن.
قىزلار قەلبى نازلىق تېپچەكلەر،
جىلۋىلىنىپ يالقۇنلۇق ھېستىن.

يۈرۈپ كەتسە جۈپ ـ جۈپ كۆلەڭگە،
ۋەدىلەشكەن جايىنى نىشانلاپ.
قاراپ قالار دەردى كۆپ «بەڭگە»،
تاماكىنى تىنماستىن شوراپ.

پۇچىلىنىپ كۆكتە تولۇن ئاي،
بۇلاقلارغا سۆزلەر ئىشقىنى.
ئاھ! تىلسىم كەچ مۇھەببەتكە باي،
دىلغا چىگەر سۆيگۈ رىشتىنى.

1990 ـ يىلى فېۋرال، كۆكدالا

شېئىر بەردى سۆيگۈ ھېسلىرىڭ

ھېسلىرىمنى سېھىرلەپ تۇغەل،
ئېلىپ كەتتى بۇلاق كۆزلىرىڭ.
ئىدرىكىمگە تىكلىدى مەشئەل،
دەردلىك، ئەمما لىرىك سۆزلىرىڭ.

خىياللارغا ئەيلىدىڭ ئاداش،
ئاي كۆيگەن كەچ، كۈن كۈلگەن سەھەر.
كۈلكەم، ناخشام ئەلەمگە سىرداش،
بولۇپ قالدى بىۋاقىت دىلبەر.

بۆسۈپ كىردى گۈل مىسال تۇرقۇڭ،
پاسلىنى بۇزۇپ چۈشۈمنىڭ.
يۇرىكىمگە ياماشتى مۇڭلۇڭ،
ئۈدارىنى تەڭشەپ كۈيۈمنىڭ.

تىنچلىقىم كەتتى چالغىنىپ،
كۈيلىرىمنى ئېپ قاچتى شامال.
ئۈيقۇسىز تۇن ئۇزۇلدى مېنى،
ئالىقىنىغا ئالدى مىسكىن ھال.

ئوبرازىڭنى سىزىپ قەلەمدە،
شائىرىڭغا ئايلاندىم سېنىڭ.
مەھكۇم قىلىپ ئاچچىق ئەلەمگە،
شېئىر بەردى سۆيگۈ ھېسلىرىڭ!...

1990 ـ يىلى 3 ـ ئاي، نىلقا

چۈشلىرىمگە كۆچتى مەجنۇنلۇق

چۈشلىرىمگە كۆچتى مەجنۇنلۇق،
تىلسىملانغان تاتلىق ئىزتىراپ.
ئارمان بىلەن بەزلەپ قايغۇمنى،
دوقمۇشۇڭدا يۈردۈم پىرقىراپ.

ماڭا ھۈجراڭ ئەسلەتتى گويا،
بۈلبۈل تۇرغان قەپەسنى بۇ دەم.
غەپلەتلەرگە چۆكتىمۇ قاراڭ،
چىقالمايسەن نېچۈن مەلىكەم؟

باغلانغاندەك بوينۇمغا ئارقان،
قايتتىم ھېسسىز، سوغۇق ياتاقتا.
كىرپىكىمدىن تۆكۈلدى مارجان،
ئەسىر بولدۇم ئاچچىق پىراقتا.

ھۆللەندى، ئاھ، كۆز يامغۇرۇمدا،
ئۆزۈڭ كەشتە ئىشلىگەن ياستۇق.
بۆسۈپ كىردىڭ لىرىك چۈشۈمگە،
چۈشلىرىمگە كۆچتى مەجنۇنلۇق!

1990 ـ يىلى 11ـ ئاي، نىلقا

بىر تىلسىم دۇنيا

ئېڭىمدا بار مېنىڭ غايەمدەك گۈزەل،
جەننەتكە ئوپئوخشاش بىر تىلسىم دۇنيا.
ئاسايىش، ئادالەت سۈرىدۇ ھۆكۈم،
رەزىللىك گىياھى كۆكلىمەس ئۇندا.

يوق ئەسلا چەك ـ چېگرا، پاسىل تۈيغۇسى،
ھاجەتسىز تۈرمە ھەم قەپەسلەر قۇرۇش.
ھېچكىمگە كۈشەندە ئەمەستۇر ھېچكىم،
يۈز بەرمەس بىھۇدە قان تۆكۈش ـ ئۇرۇش.

ئاشقىلار ئۇچۇنلا يارىتىلغاندەك،
سۆيگۈنى ئۆزىگە يار قىلغان ئىنسان.
ئاسمىنى لىق تولغان ئىخلاس تۇغغا،
ساختىلىق بايرىقى قىلالماس جەۋلان.

ئىپارىدىن تىن ئالار، پۈرىماس جانلار،
پوروخنىڭ ئەجەلدەك سۈرلۈك ھىدىنى.
ھۆر ـ ئەركىن جىسمىغا سۈلتاندۇر روھلار،
ھېچ ئىلاھ تاڭالماس ئىرادىسىنى...

1991 ـ يىلى 1 ـ ئاي، نىلقا

قىشتىكى دەريا

مۇز ئاستىدا باھار قۇچاقلاپ،
سوقۇپ تۇرار بىر سەگەك يۈرەك.
مۇقام توۋلاپ تەۋرىتەر بۆشۈك،
تۇن نىسپىدە بىدار ئانىدەك..

كاچكۈللاردىن بېقىپ يۈلتۈزغا،
سۆزلەپ بېرەر ساھىلغا چۆچەك.
تىل ئاچقاندا سۆيگۈ ھەققىدە،
لەۋلىرىدە كۈلىدۇ چېچەك..

1991 ـ يىلى 1 ـ ئاي، نىلقا

مەڭگۈلۈك ئىزدەش

بۇ ئالەمدە بارمۇ، يوقسەن؟ بىلمەسمەن ئەسلا،
تۇغۇلدۇڭمۇ، تۇغۇلمىدىڭ؟ بۇ بىر تېپىشماق.
سېنى ئىزدەش پېشانەمگە پۈتۈلگەندەكلا،
چەكسىز ئىزدەش ئالىمگە تاشلايمەن ئاياق.

مىڭ ئۇچراتتىم ساڭا شەكلەن ئوخشايدىغانىنى،
ئۇچراتمىدىم مەن تەلپۈنگەن سېنى مۇكەممەل.
ئارمان بىلەن قالدى ئۇلار بەختىمنى تىلەپ،
ساڭا سادىق يۈرىكىمنى قىلالماستىن ئەل.

بارسا كەلمەس بىر مەنزىلگە سەپەر ئالغاندەك،
غايەمدىكى ئوبرازىڭغا ئەگەشتىم ئۇنسىز.
ئىستەكلىرىم تاپالمىدى تەلتۆكۈس جاۋاب،
سوئال بولۇپ ئۇنۇپ چىقتى مەن قالدۇرغان ئىز.

مەقسەتسىزلا ئوۋغا چىققان نادان ئوۋچىدەك،
پايانى يوق دالالاردا يۈرىمەن مەڭدەپ.
ئاللىبۇرۇن ساڭا ئولجا بولغان تۇرۇقلۇق،
تىمىسقايمەن نېمىگىدۇر مىلتىقىم تەڭلەپ..

سەن توغرۇلۇق خىيال سۈرسەم چىگىش بىر خىتاب،
گاراڭلاشقان ئىدىرىكىمنى قىلىۋالار رام.
مەن كەلمەستە بۇ دۇنياغا كېلىپ دىلرەبا،
مېنى ئىزدەش بىلەن ئۆمرۈڭ بولغانمۇ تامام...

1991 ـ يىلى 3 ـ ئاي، نىلقا

ۋاقىت ئالدىدا

شوخ ئۈنلەپ تۇرىدۇ يۈرەك سائىتى،
ۋاقىتنىڭ كۆيگە ناخشىمىز تەڭكەش.
زامانىنىڭ توختاۋسىز دولقۇنىغا ماس،
ئۇمىدلەر مەۋجىدە ياسايمىز ئۆركەش.

جۇشقۇن بىر تىلەكتىن تۇغۇلغان يولدۇر،
بىز بىلەن ھاياتنى سۆيدۈرگەن ئىخلاس.
شاۋقۇنلۇق مۇقاملار ئىنكىئانىمىز،
ئۆلۈمدۇر روھ ئۇچۇن ئۇخلىماق تىمتاس.

قەبرىلەر ئېچىرقاپ كۆتەر جانلارنى،
ئارزۇنى ھەر مىنۇت پايلايدۇ مامات.
سېكۇنت ئالدىدا تۇرالمىساق دەس،
ۋاقىتنىڭ سوتچىسى قىلار بىزنى مات.

چىقمىز ئۆزىمىز چېكىدىن ھالقىپ،
ۋاقىتقا سايىدەك ئەگىشىش ھەسرەت.
ھاياتقا تەبەسسۇم سۇنماقلىق شەرەپ،
نومۇستۇر باغاشلاپ ياشماق غۇربەت...

1991- يىلى 6 - ئاي، نىلقا

گۈلنەپشە

سەن بىر گۈزەل گۈلنەپشە بەرق ئۇرغان قەلبىمدە،
ئىزلىرىڭغا سوڭدىشىپ ئاتەش سېپەر زەر قۇياش.
بويۇڭ ئەگمىپ كۆيچى قۇش ئىزھار قىلسا ئىشقىنى،
ھاياجاندا بۇلۇتلار تۆكەر تىنماي ئاچچىق ياش.

ئاشىق سابا مەست بولۇپ قوغلار ئىپار ھىدىڭنى،
يۇتماق ئۈچۈن بەرگىڭدىن شەبنەم ژىسال شارابى.
تۇنده بىدار يۇلتۇزلار ئوقار لىرىك قەسىدە،
پىراقىڭدا تولۇن ئاي تارتار دوزاخ ئازابى...

يۇرىكىڭده بىر ئېقىن دولقۇنلايدۇ بەھەيۋەت،
دەريا كەبى سۆيگۈگە بەنت ئەيلەپ دىللارنى.
ئالەمشۇمۇل ئىستەكتە ژىسال، دەيمەن بىقارار،
ساھىل ئارا مارجانده‌ك يىپقا تىزىپ يىللارنى...

تىنچلىقىمغا كۈشەنده سېھرىي خىيال سالمىسى،
سەن توغرۇلۇق چۈشلىرىم سۆزلەر گۈزەل رىۋايەت.
قەسەم قىلدىم بىر ساڭا قەسەم مېنىڭ قاتىلىم،
تۇپرىقىمغا روھىمنىڭ يىلتىز تارتتى مۇھەببەت...

1991 ـ يىلى 8 ـ ئاي، نىلقا

سائەت ئىستربلكسى

ئۈپۈققا جۈنگەن ھالسىز قۇياشنىڭ
كۆز نۇرى كېپەنلەر چىكىلداشلارنى.
ھامانە قىلىدۇ ھاسىغا موھتاج،
ۋاقىتتىن ئاپئاق سىن ئالغان باشلارنى.

زوق بىلەن كۆك قۇچقان ئارمانلار چۈشى،
مۇكچىيەر قوندىقا قونماستىن ئاۋۋال.
سۇبھىگە قانمىغان گۈدەك سۆيگۈنى،
بۆشۈكتىن بوشاتماي ئەپ كېتەر زاۋال.

خورەككە زىتلاشقان تۈيغۇن تەپەككۇر،
سوتلايدۇ كۈندۈزنىڭ كۈشەندىسىنى.
پاش قىلار سائەتنىڭ بۇ نازۇك تىلى،
غەپلەتنىڭ شەرمەندە كۆلەڭگىسىنى...

1991 ـ يىلى 10 ـ ئاي، نىلقا

غالىب تىلەكلەر

سەن خىياللار ئۆركىشىگە يايغاندا يەلكەن،
قوقاسلانغان دەريا سۈيى چاچراتتار ئۇچقۇن.
بېلىقلارنىڭ قاسراقىدەك پارقىراق ئۇمىد،
چايكىلارنىڭ ناخشىسىغا ئەيلەنمەس تۇتقۇن.

سۇرلۇك بېتون ئابىدىدەك مۇڭلۇق ئېچىرقاپ،
شامالىلارنىڭ يۇرىكىگە سالمەن قۇلاق.
قاردەك ئاپئاق ئىلتىجالار سۆيەر بەرگىمگە،
ئايال گۈلى ئارمىنىدەك چېچىپ خۇش پۇراق.

قانسىرىغان يۈلغۇن كەبى قىلسا ئىبادەت،
بۇلاق تۇغقان كۆزلىرىڭنىڭ يارقىن ئەينىكى.
ئۆلۈكسىمان تەنھالىققا يوللاپ ئىستىپا،
گۆر ئىچىدىن قېچىپ چىقار روھىم لەگلىكى.

ئوقۇپ چىقساڭ سويۇۋېلىپ پېشانەمدىكى،
قاقشاللاشقان جان كىتابىم ۋاراقلىرىنى.
ماڭقۇرتلۇق كۆلپىتىدىن بەزگەن چۇشلىرىم،
ئىنكار قىلار سوغۇق لەھەت قۇچاقلىرىنى.

1991 ـ يىلى 12 ـ ئاي، نىلقا

بۇرھان چوققىسى

ئەۋلىيالىق سەلتەنەتتە يوقتۇر نېسىۋەم،
كۆڭۈل قۇشۇم بۇرھانلىقتىن ئىزدىمەس قونداق.
قەدەملىرىم ئادەملىكتىن دالجىماس زىنھار،
مەۋجۇتلۇقۇم «ئادەملىك!» دەپ كۆتەرگەچ بايراق.

سەندە كۆيگەن ئىبادەتلەر كۈللىرى ئوخشاش،
مەۋھۇملۇقنى ئېتىقادىم قىلمايدۇ تاۋاب.
بۇرھانلىقىڭ تېۋىنىشلار سوغۇق بەختىكە،
ئىلاھىيەت سورىقىدا بېرەلمەس جاۋاب.

سۈنۇق ئۈمىد، غۇبار جانلار ئىلتىجاسىغا،
ئەبەدىيلىك، سوۋۇغاڭ پەقەت لەھەت سۈكۈتى.
كېپەنلىنەر ئۆزۈڭسىمان قاتقان تۇيغۇدا،
ساڭا مەڭگۈ سادىق ئۇممەت كۆڭۈل بۇركۈتى.

سەجدىسىزمۇ ياشناپ تۇرار ئۆمۈر دەرىخىم،
بۇزماس ھۆكمۈڭ تەقدىر پەسلىم رىسالىسىنى.
قىش جۇدالىق ناخشىسىنى توۋلايدۇ چەكلىك،
باھار چاقار تىمتاسلىقىم پىيالىسىنى!...

1991ـ يىلى 8 ـ ئاي، نىلقا

نسپىيلىك

سەن ناۋادا روھ سۆيۈپ ئۇچۇپ كەتسەك ھاياتتىن،
قايغۇڭ ئۇچۇن كۆك قەلبى سۆكۈلمەيدۇ بەھۇدە.
بۇلۇتلارنىڭ سەن ئۇچۇن ياش تۆكۈشى ساختىدۇر،
دەريا بەھرى ئېقىشتىن توختاپ قالماس دەقىقە.

خاقان قۇياش ئوخشاشلا كۈلۈپ چىقار ئۇپۇقتىن،
مۇسىبەتتە چۈشۈرمەس بايرىقىنى ئۇ يېرىم.
ئۆز ھۆكمىچە ئۆزايدۇ تىنماس ۋاقىت پەرۋازى،
زېمىن كۆڭلى ھازاڭغا بولماس شۇدەم ھېچ يېرىم.

قۇشلار كۈيى سوغۇلماس ئۆكسۈشلەرگە جور بولۇپ،
مۇزلىمايدۇ ئۆز گۈللەر دىلىدىكى جىلمىيىش.
تاغلار قەددى پۈكۈلمەس، تۇرار مەغرۇر، دەخلىسىز،
ۋۇجۇدىدا يوق ئەسلا ماتەملەرگە تېۋىنىش.

سەن تىنچارسەن بەرھەقكى، لېكىن ھايات تىنچىماس،
سېنىڭ ئۇچۇن مەرسىيە ئوقۇر چەكلىك يۇرەكلەر.
ئىزىڭ ئۆلگەن شۇ پەللە ئەمەس زىنھار نۆل نۇقتا،
بەلكىم ئۇندىن يېپىيېڭى يوللار ئۆمرى چېچەكلەر.

1992 ـ يىلى 3 ـ ئاي، نىلقا

مېھمان

سەن لەرزان پەر قېقىپ قوندۇڭ ئامرىقىم،
ئازابتىن مۇستەسنا قەلبىم ئەركىگە.
نۇرانە ئىزلىرىڭ سىزدى يارقىن يول،
ئەقىدە گۈلۈمنىڭ يۈمران بەرگىگە.

ئۇزاتتىم كۆكسۈمنىڭ دولقۇنلىشىدا،
سەن ئۇچۇن مېھىرگە تويۇنغان سالام.
يۈرىكىم ئىشقىڭغا بولدى پەيۋەندە،
كۈلكەڭدىن شىپالىق تاپتى دىل يارام.

تومۇردا بىر لەھزە تىنغان ناخشىلار،
ئىسمىڭنى رويخەتكە ئالدى تاشقىنلاپ.
كۆز نۇرۇڭ سۇبھىنى يۇيدى پاك ـ پاكىز،
جامالىڭ سەھەرنى بەردى يېڭىلاپ...

مۇھەببەت قۇياشىم كۈلدى نازلىنىپ،
لىرىكاڭ لېۋىمگە تامغاندا لالەم.
سەن قۇردۇڭ پاك سۆيگۈم زېمىنى ئۆزرە،
شېئىرغا مەستانە ئىككىنچى ئالەم...

1993 ـ يىلى 2 ـ ئاي، نىلقا

كەلگىن چۈشۈم تەلپۈنگەندە لەيلىقازاقلار

كەلگىن چۈشۈم تەلپۈنگەندە لەيلىقازاقلار،
قۇچاقلىشاي پېلەك ـ پېلەك سېغىنىش ئۆزرە.
پاك ـ بىغۇبار تىلەكلىرىڭ تاقىسۇن بىزەك،
يۇرىكىمدىن پورەكلىگەن ھەر قەتىرە سۆزگە.

ئاسمىنىمغا ئۇچۇپ كىرگىن يۇلتۇزدەك يارقىن،
زەرباب لىباس كىيگەن زىبا جاناندەك لېۋەن.
سۆيۈشەيلى قايرىپ كېچە چىمىلدىقىنى،
ۋىسال قۇچقان مىسال كۆكتە ھەسەنۇ ـ ھۈسەن.

«مۆلدۈر بۇلاق» تارتىۋالسۇن سۈرىتىمىزنى،
تولۇن ئايدىن ئەندىز ئالغان قاراقلىرىدا.
ئاشىق قۇشلار ناۋاسىدەك قونايلى لەرزان،
قىز لېۋىدەك چېچەكلەرنىڭ زىناقلىرىغا.

قىسسىمىزنى سۆزلەپ بەرسۇن يالپۇز ھىدلىرى،
تېما قىلىپ تاڭلا ئەتە رىۋايەتلەرگە.
تۆرۈلەيلى ئاڭلار ئۇچۇن مۇئەممە بولۇپ،
سەبىي دىللار سۆيۈنگىدەك قىياپەتلەردە...

1993 ـ يىلى 3 ـ ئاي، نىلقا

سۆيگۈ قۇدرىتى

تۇغۇلۇشتىن بۇرۇن مۇھەببەت،
سەن گاس ئىدىڭ، مەن ئىدىم ئەما.
ئارىمىزدا سۇرەتتى ھۆكۈم،
يېشىمى يوق چىگىش مۇئەمما.

ئىزىڭ سۆيۈپ چوقۇنۇشلىرىم،
ئىلاھلىققا كۆتۈرگەن سېنى.
ساڭا بولغان بۇيۇك ئېتىقاد،
ئادەملىكتە قالدۇرغان مېنى.

سىزىپ چىققى مەڭگۈلۈك بىر ئوت،
دىلغا سۆيگۈ خەرىتىسىنى.
ئۇنتۇلدۇردى ئاشىق ـ مەشۇقلۇق،
«ئادەم»، «ئىلاھ» دەرىجىسىنى.

1993 ـ يىلى 5 ـ ئاي، غۇلجا

ئۈمىد ناخشىسى

كەچكۈزنىڭ يۇرىكى چۆكمەكتە مۇڭغا،
يېقىنلاپ كەلمەكتە خوشلىشىش پەيتى.
كەل دوستۇم، شادىمان ئۆتسۇن بۇ ئاخشام،
ئەڭ گۈزەل بىر چۈشتۇر شېئىرنىڭ كەيپى.

ئۈيقۇنى چۆچۈتۈپ توۋلايلى ناخشا،
تېخىمۇ ئۇلغايسۇن دىلدىكى يالقۇن.
كۈلەيلى، سوغ شامال يېقىمسىز تىلدا،
دىل ئېزىپ مەرسىيە ئوقۇشتىن بۇرۇن.

سەن سۈكۈت قۇچمىغىن، بولما دېلىغۇل،
قايغۇلار ئۆتكۈنچى، كۈلكە ھەم مېھمان.
ياقىمىز بىز جەزمەن كۆز يۇمماس گۈلخان،
ئالدىراپ بۇلغانماس بىزدىكى ۋىجدان.

سارغىيىپ تۆكۈلگەن خىيال خازىنى،
ئالدانغان تەقدىرگە سۇلغۇن خاتىرە.
ياشاشنى ھەقمۇ چۈشەندى يۇرەك،
بېرەيلى كۆز ياشقا گۈزەل خاتىمە.

«خەير ـ خوش» دېيىشنىڭ ئۆزى بىر ئازاب،
ئۇ زىنھار ئۆلۈمدىن بەرمەيدۇ دېرەك.
مۇزلاپلا قالمىسا تومۇردىكى قان،
پاكلانغان باھاردا ئاچمىز چېچەك.

1993 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

قەلبىمدىكى قوڭغۇراق

ساڭا تەنها تېۋىنغاندا يۈرىكىم،
ئارمانلىرىم چىرمىشىدۇ ۋىسالغا.
چۈغلۇق بولۇپ ئېچىلىسەن بەك لېۋەن،
مەن دۇنيادىن سىر ساقلىغان خىيالدا.

لىرىكىمغا لىق تولىدۇ ۋۇجۇدۇم،
ئىشقىڭ بىلەن چاچقىنىڭدا خۇش پۇراق.
ناخشىلىرىم بولار تامام غەرق مەست،
كۈي تۆكىدۇ قەلبىمدىكى قوڭغۇراق...

ئايلىنىمەن كۆيۈپ تۇرغان شېئىرغا،
يالقۇن بولۇپ تۇتىشىسەن قېنىمغا.
كەشتىلەيدۇ سۆيۈلمىگەن لەۋلىرىڭ،
گۈل ئىسمىڭنى كۆڭۈل قويۇپ دىلىمغا.

بىز بولىمىز «ئادەم ئاتا» ئارمىنى،
«ھاۋا ئانا» چۈشلىرىگە ياققان ئوت.
گەر بىرەملىك بولسىمۇ بۇ قوشۇلۇش،
بېغىشلايدۇ جۇپ يۈرەككە ئۆلمەس قۇت !

1994 ـ يىلى 6 ـ ئاي، غۇلجا

سۆيگۈ ئەسلىمسى

بىز مۇھەببەت ئىزدىگەن ئاشۇ خىلۋەت ئورماندا،
گۈزەل پېتى ساقلىنار تۇنجى سۆيۈش جۇملىسى.
بىزگە ۋىجدان تىلىدا ساۋاق بەرگەن بۇلاقلار،
يۇرىكىدىن بۇلدۇقلاپ تۇرار پاكلىق ئۇلگىسى.

تەقدىرىمىز چىگىلگەن يالغۇز ئاياغ پىنھان يول،
سېھىرلەنگەن دەملەرنى بېرەر يارقىن ئىزاھلاپ.
ۋەسلىمىزگە خەيرلىك تىلەپ قالغان تۆتقۇلاق،
تۇرار يېشىل باغرىدا بىر دەستە نۇر قۇچاقلاپ.

ئون سەككىز ياش كۆيگە تەڭكەش بولغان بۇلاقلار،
يېلىنجىغان روھىمدىن لىرىك ناخشا سورايدۇ.
ئارمىنىمغا مەڭگۈلۈك قانات بەرگەن شوخ كۆيلەر،
ۋۇجۇدۇمنى تىزگىنسىز سېزىملارغا ئورايدۇ.

بىز ھەۋەستە دان بەرگەن بىر جۈپ كەپتەر باچكىسى،
بولۇپ قاپتۇ چىمەنده ئۇيۇر - ئۇيۇر نەۋرىلىك.
ئۇلار تامام ئۇنتۇشقان تاشلاندۇق قۇش ئۇۋىسى،
تۇيۇلىدۇ مەن ئۇچۇن كەچمىشلەردەك قەدىرلىك.

قەسىمىمىز قوشۇلغان شۇ قەدىناس ئورمانلىق،
ئېلىپ كېتەر ئېسىمنى چىن مۇھەببەت پەسلىگە،
ئىسىمىمىزنى جۈپ قىلىپ ئويغان دەرەخ قوۋزىقى،
ئىنئام قىلار قەلبىمگە خازان بولماس ئەسلىمە...

1995 - يىلى 8 - ئاي، نىلقا

ئارمانلار گۈل تۈتۈپ چىقار ئالدىمغا

ساراسىم تەمشىلەر يۈتماققا قاپساپ،
قەسەمگە ئالدانغان رېئاللىقىمنى.
تاقەتسىز ھاياجان دولقۇنغا ئۇندەر،
ماگمىغا ئايلىناي دېگەن قېنىمنى.

ھەسرەت ئۆركەشىگە چۆككەن يۈرىكىم،
ئۇمىدە تور يىرتىپ قاچقان بېلىقتۇر.
پايانسىز دېڭىزغا چىقىش ئارزۇسى،
بىخلىتار قەلبىمدە ئىشەنچ ۋە غۇرۇر.

ياپيېشىل تىلەكتە ھالقىپ تەقدىردىن،
بوغۇققان روھىمغا ئىزدەيمەن ئارام.
باسالماس چاڭقاش ۋە خۇمارلىرىمنى،
بىخۇدلۇق ۋە ئىشرەت، چېكىملىك ھەم جام.

مەن غەيۇر ئۆزۈمنىڭ يارقىن پارچىسى،
قەدىرىمنى پۈتۈنلەش بەك گۈزەل تېما.
ئادەملىك ۋە نۇرنى سۆيگەچكە قەلبىم،
ئارمانلار گۈل تۈتۈپ چىقار ئالدىمغا.

1995 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

مۇھاجىر مۇڭلىرى

ھىماتسىز تەبەسسۇم، پاناھسىز ئارمان،
ھۇۋلايدۇ قاچاقتا ئايلانغان خىيال.
كىم ئېيتار سەرسانلىق، غۇربەت ئالدىدا،
قايغۇ ۋە كۆز ياشنى ئەمەس دەپ رېئال.

بىر بۇردا ئۇمىدكە تۆلەپ كۆپ بەدەل،
ئۆلۈملەر كۆزىدىن ئۆتسەن كۈرمىڭ.
ھەتتاكى تومۇزدا تىترەيسەن غال-غال،
رىزىقلار بەھرىدە قىسقىدۇر تىلمىڭ.

قۇياشنى توسۇغان بىنالار ئارا،
نورمىلىق نۇرلارنىڭ تىلەمچىسى سەن.
ئالداشنى بىلمىسەڭ خەقنى قەسەمدە،
كۆز ياشنى زەردابقا قوشۇپ ئىچىسەن.

سارغايغان ئاھاڭغا تەڭكەشتۇر ناخشاڭ،
كۈلكىگە سىغالماي ياشايسەن مىسكىن.
رەستىلەر تونۇماس قاراڭنى سېنىڭ،
مۇزدەك سوغ كوچىلار چىقارغان ئەستىن.

پاراغەت نەپسىدە قەدىرسىز كۆيسەن،
ياشايسەن بەخت ۋە سۆيۈش سىرتىدا.

ھۆكمىڭگە بويسۇنماس ئەرك نېسىۋەڭ،
ئوخشايسەن ئازابىنىڭ خارابىسىغا!...

كۆپىيىپ بارغاچقا ئېمىلداشلىرىڭ،
ھەتتاكى رىزقىڭنى ئالىسەن تىلەپ.
سەن چاڭقاپ، زارىقىپ كۆتكەن شادلىقنى،
سۆيۈشكە مەجبۇرسەن ئازابقا مىلەپ...

1996 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

سۈزۈك تۇيغۇلار

ھالقىشىم بەرھەقتۇر ئۆزۈم چېكىدىن،
چەكسىزلىك ئېڭىغا ئىنتىلمەكتە روھ.
بوشلۇقتىن يارالمىش ئىزدەر پەرۋازىم،
توپاندا يېشىل نۇر ئىزدىگەندەك نوھ.

ئۇمىدىڭ يېگانە روبىنزونىمەن،
ھاياتىڭ دولقۇنلۇق دېڭىزى ئارا.
غالىبلىق ئارمىنى سەپەردىشىمدۇر،
ياشايمەن گۈمراھلىق كۈيى سىرتىدا.

سارا سىم، تەشۋىشلەر شەكلەن رامكىدۇر،
ئېتىقاد تۇيغۇسى دىلدا مۇستەھكەم.
يېڭىش ۋە يېڭىلىش ئۆتكۈنچى ناخشا،
ئۆلۈملەر ئالدىدا مەغرۇر ئىرادەم.

جىمغۇرلۇق، سىقىلىش يىلتىزىمغا يات،
ھەسرەتكە ئەل بولماق ئەرلىككە زۇلۇم.
بار مېنىڭ يېقىلماس خاراكتېرىمدا،
كۆك بۆرە قەھرىدەك جەڭگىۋار ئۇدۇم.

دىلكورلۇق ئەقلىمگە ماھىيەت ئەمەس،
سۆيىمەن قەدىمنى ۋىجدان ھېسىدا.

سۇغۇرۇلۇپ چىققۇم بار ئازاب قېتىدىن،
قالغۇم يوق بەختىڭ بوسۇغىسىدا...

كۆكلىتەر قەلبىمنى مۇقەددەس ئىخلاس،
قىلغۇم يوق باراقسان ئۆزلۈكنى قاقشال.
بۇگۈنگە ئاسىلىق قىلىش بەرباتلىق،
ھاقارەت ئەتىگە سۇنماقمۇ زاۋال.

1996 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

مۇساپىر خازان

سەن كەتتىڭ، قۇپقۇرۇق بوپ قالدى ئالەم،
مۇزدەك سوغ خىياللار باستى يۈرەكنى.
بويۇڭغا ئەگىشىپ كەتتى نەۋ باھار،
ئەپ كەتتىڭ كۈلكەمنى، گۈلنى - چېچەكنى.

ئۆزۈڭنىڭ مەيلىچە ئايلىنار پەلەك،
مەن قالدىم ساپسېرىق خىياللار قۇچۇپ.
ھەممە جان جۇپ بۇندا، مەنلا ئارتۇقچە،
مۇساپىر خازاندەك يۈرىمەن ئۇچۇپ.

بىر پارچە يېزىقسىز ئاپئاق قەغەزدەك،
كۆرۈنەر كۆزۈمگە بېزەكسىز ھايات.
قۇلىقىم تۇتۇدە بوزلايدۇ شامال،
ئوقۇيدۇ شۇئاقلار مۇڭلۇق مۇناجات.

سەن كەتكەن يوللارغا تىزلىنىپ ناخشام،
ئىزىڭنى كۆزگە سۈرىدۇ دەم - دەم.
ئەكسىڭ بار بۇلاقلار چاناقلىرىدىن،
شىركەيپ چۈشلىرىم سورايدۇ زەمزەم.

1996 - يىلى 11- ئاي، غۇلجا

سەن...

سەن بىر تەنها قۇشسىمان ئارىلايسەن چۈشۈمنى،
شەيدا بولۇپ ئەبەدىي شېھىت كەتكەن باھارغا.
قىز يېشىدەك لىغىرلاپ كۆتەر ئوتلۇق ئارمىنىم،
يېزىپ بۈيۈك ئىسمىڭنى ئاي تۇنىگەن ئاق قارغا.

تىمتاس ئاياز باغرىدىن گۈلگۈن بىر ئىز ئىزدەيمەن،
يۈمران ـ سەبىي تىلەكنىڭ بولۇپ تەلۈە جارچىسى.
كۆزلىرىڭدەك يالتىراپ ئېقىپ كىرەر ئېڭىمغا،
ئاق دالىدا ئويغانغان كۈر مىڭ يۈلتۇز پارچىسى.

تەشتىكىدە تەقدىرنىڭ ئۆچەك تۇتقان ياشلىقىم،
ئوماق گۈللەر تىلىدا يېشىل ناخشا توۋلايدۇ.
پەنجىرەمگە سۆيۈپ گاھ يالقۇن نەپەس مۇڭلىرىڭ،
گۈل بەرگىدە تۇنىگەن ھىدلىرىمنى ئۇۋلايدۇ.

سەن كۆڭلۈمدە ئىقبالدەك غىل-پال كۈلۈپ پارلىساڭ،
غەپلەتلەنگەن تۇيغۇمدا بىنەپشە ئوت يانداۋۇپ.
تومۇرلىرىم بەھرىدە مەستخۇش قانلار دەۋرەيدۇ،
تىرىلىدۇ باھارىم لىرىك ـ لىرىك جۇش ئۇرۇپ.

1996 ـ يىلى 12 ـ ئاي، غۇلجا

يانۇار خاتىرىسى

بۇ ئاخشام ئەڭ سادىق مۇخلىسىم مېنىڭ،
بويتاقلىق ھىدىغا تويۇنغان ياتاق.
ئۆچەكلەر سىرتىدىن نۇر ئېمەر يۇرەك،
ئۇمىدىم چوكا مۇز كەبى يالتىراق.

مەن روھىي قىشلارنى سۆيمىدىم، يانۇار،
كىم خۇشتار دۇنيادا تىترەپ ياشاشقا؟
مۇدھىشلار ھەسرىتى تۇل قالسا ـ قالسۇن،
«تۇرمۇش» دەپ ئۇرمايمەن گۆھەرنى تاشقا.

قىزچاقلار مەكتىدەك قىزارغان مەشتىن،
قەلبىمگە ئاقىدۇ يالقۇنلۇق تۇيغۇ.
بەك كۆچەپ توۋلايدۇ ھورلانغان ناخشا،
دىل ئەزگۈ تاۋۇشتا چۆگۈندىكى سۇ.

مەن بۇگۈن يازمەن پەردازسىز شېئىر،
كۆز ياشىنى بوياشقا رىغبىتىم يوقتۇر.
يېنىشقا تەمشىلەر شادلىقىم چوغى،
چۈشكۈنلۈك مۇڭىغا غەزىپىم ئوقتۇر!...

ئۆزگىدىن چوغ سوراپ يۇرمەيدۇ زىنھار،
قەلبىگە يالقۇنلۇق سۆيگۈ تەرگەنلەر.

ئۆتىدۇ ئايلار رەڭ قىسمەتنى سۆيۈپ،
ئازابقا ئۆزىنى تۇتۇپ بەرگەنلەر.

ئەي يانۇار، مېھمانسەن خۇشال ئۆزىتاي،
باھارغا زارىققان تىلەكلىرىم جىق.
ھېلىھەم يېشىلدۇر ئىخلاس دەرىخىم،
ۋۇجۇدۇم گۈللەرنىڭ ئارمىنىغا لىق!...

1997 ـ يىلى 1 ـ ئاي، غۇلجا

قەدىر كېچىسى

قەدرىمنى ئىزدىدىم قەدىر كېچىسى،
تەبەسسۇم سورايدۇ دەردلەنگەن ناۋا.
يۇلتۇزلار يالتىراق ئۇزۇك كۆزىدۇر،
ئاي ئوخشار بىر تىلىم تاۋۇزغا گويا.

ئىيۇننىڭ ئېرىنچەك ئاتەش شامىلى،
تومۇزغا كۆيىنى ئەپ كىرەر دىلغا.
خىياللار چوقچىلاپ ئارمان چوغىنى،
جىمغۇر تۇيغۇمنى كەلتۈرەر تىلغا.

ئۆمىدىم جۇلالار مايقوڭغۇزىدەك،
تۆككەنچە يۇلتۇزلار جىلۋىسىدەك نۇر.
شادلىق ۋە خۇرسىنىش كېسىشكەن جايدا،
قەد كېرىپ تۇرىدۇ مەن سۆيگەن غۇرۇر.

بەختىنىڭ ئۆيگە سىغمىش بەكلا تەس،
ئامەتكە تەقلىد قىپ ياشاشمۇ قىيىن.
بەختتەك سۆيۈملۈك يوقالغان قەدىر،
قەدىرسىز ناخشىنىڭ نەرقى بىر تىيىن.

سالىمەن كېچىنىڭ يۈرىكىگە قول،
ياقماقچۇن مۇگدىگەن ئېڭىغا چىراق.

ئىزاهلار نۇسرىتىم يېشىللىقىنى،
روھىمنى قاپلىغان سانسىز تۆتقۇلاق.

مەن بىلەن نەپەسداش بولغۇسى باردەك،
قۇندۇزدەك چېچىنى يايىدۇ كېچە.
ئۇ بىلمەس، قەلبىمدە بار بىر يارقىن يول،
تۇتىشار ئەڭ سۇزۇك كۈندۇزلەرگىچە...

1997 ـ يىلى 7 ـ ئاي، غۇلجا

يارقىن بىر سۇبھىگە ئۇزاتقىن غۇلجام

پىچىرلار قۇلاققا ئايان شامىلى،
قار ئۇچار، ئۇچىدۇ خىياللىرىم ھەم.
مەن گويا باھارنىڭ قالدۇق كۆيۈكى،
ئىللىق بىر تىنىقتا تاشلايمەن قەدەم.

بىپايان دالالار، مۇگدىمەس تاغلار،
كىيىنگەن سۈت رەڭلىك ئۇيقۇ كىيىمى.
ئۇلگۇرگەن قىش چاڭگا تىزىپ بۇرۇتقا،
ھازىرلاپ بەك نەپىس قىرو گىرىمى...

مۇزلىغان پەسىلنىڭ سىدام باغرىغا،
ئىزلىرىم چەكمەكتە يالقۇنلۇق يازمىش.
گۇل چىشلەپ ئۇچىدۇ ساماۋى چۈشۈم،
گەر پايلاپ تۇرسىمۇ كۇلكەمنى مۇدھىش.

گۈزەل بىر ئازابتىن شېئىر پۈتمەن،
تەبەسسۇم ناخشامنىڭ ئىنىكئانىسى.
چۈچۈمەل لىرىكام ئوخشايدۇ ساڭا،
شەپەقە چىلانغان ئىلى ئالمىسى.

يارقىن بىر سۇبھىگە ئۇزاتقىن غۇلجام،
گۈرىستان دىللاردىن ئىزدىمەسمەن يول.

تاپانلار ئاستىدىن نۇر تىلەش نومۇس،
كۆلپەتتۇر، زۇلمەتكە تەڭلىمەك قوش قول.

ئەي مۇزلۇق تەشۋىشلەر خەير - خوش! ساڭا،
يانۇارنىڭ بىغۇبار يۈرىكى خۇش قال.
ھەسرەتلەر ئەمەستۇر ئاخىرقى بېكەت،
تىكلەيمەن تەقدىرگە كۆلكەمدە بالىبال...

1997 - يىلى 2 - ئاي، غۇلجا

قۇش پېيىغا يېزىلغان ناخشا

قۇش پېيىغا يېزىلغان ناخشا،
پەرۋازلارنىڭ ئەركە بالىسى.
ئاڭا بۇزرۇك ۋەتەندۇر ئاسمان،
يوقتۇر ئۇندا ئۆلۈم سايىسى.

چۈشەكسە قەپەسنى گەر ئۇ،
تەبەسسۇمى تۆكىدۇ غازاڭ.
ئۇندا سۇلغان ئارماندۇر ئۇچۇش،
يۇگەنلەنگەن دۇلدۇل روھ ۋە ئاڭ.

ئۇندا قىسقا ئۆمرى يوللارنىڭ،
مەھرۇملۇق ۋە ئازاب پايانسىز.
مېۋە بەرمەس ئەرك دەرىخى،
تارتالمايدۇ مۇھەببەت يىلتىز.

قۇش پېيىغا يېزىلغان ناخشا،
كۈتمەس مەھكۇم تىلەكلەردىن قۇد.
قالماس ئۇچۇن بەخت سىرتىدا،
بوشلۇقلاردىن ئىزدەر تەۋەللۇت...

1997- يىلى 5 - ئاي، غۇلجا

ئاي تۇنەپ قالدۇ ئىلدا بۇ كەچ

ئاي تۇنەپ قالىدۇ ئىلىدا بۇ كەچ،
لال بولۇپ جەننەتتەك يايلاقلىرىغا.
ناۋاتىرەڭ چوققىلار تارتار مەيلىنى،
دىل بېرەر ئاھۇ كۆز بۇلاقلىرىغا.

ئۇ ھىدلار ئالمىزار باغلاردىن ئىپار،
باش قويۇپ ئانا يەر ئېتەكلىرىگە.
سۇپسۈزۈك نۇرلىرى تارتار ئوق يىلتىز.
دېھقانىنىڭ غۇبارسىز ئىستەكلىرىگە.

سادىرنىڭ ئارمىنى سىڭگەن ناخشىلار،
مۇگدىمەس ھېسلارغا ئەيلەيدۇ تۇتقۇن.
تەمبۇرنىڭ ئۇنلىشى مەست قىلار مەيسىز،
شوخ بۇلبۇل ناۋاسى يۇتقۇزار يالقۇن.

ھاياتلىق كۆركىدىن شاخلىغان ئۈمىد،
نۇرىستان باغرىغا يايغاندا پىلەك.
مەي باغلاپ پىشىدۇ يېشىل كۈلكىسى،
رەسىدە بولغۇسى روھىدا چېچەك.

گۈل ئىلى سۈيگە چۆمۈلگەن ئەسنا،
دولقۇنلار ئەركىگە يېيىپ چېچىنى.
ئاي قوتانلايدۇ بەك گۈزەل ئارماننى،
زۇمرەتتەك شولىلار يۈيار كېچىنى...

1997 ـ يىلى 7 ـ ئاي، غۇلجا

تېلېفون لىرىكىسى

بۇ كەچ كۆتۈش ناخشىسىغا سەييياهمەن،
زارىقىشىم سانسىز كۆزگە ئايلانغان.
لاۋا يۈتار ساڭا مەپتۇن خىياللار،
ھىجران پەسلى ئالار شېرىن ئىمتىھان.

تەبەسسۇمۇڭ ئۇچۇپ كىرەر قەلبىمگە،
قۇچاقلايمەن خىيالىمدا ۋەسلىڭنى.
سەزگۈم مېنى مەستخۇشلۇقتا ئالدايدۇ،
ئازاب يەنە ئېلىپ قاچار ئەسلىڭنى.

لىرىك سايراپ گويا بۇلبۇل تىلىدا،
يۈرىكىڭنى ئېلىپ كېلەر تېلېفون.
زىل ئاۋازىڭ چېچەكلىتەر روھىمنى،
دىلدا بىخلار سۆسۈن رەڭلىك بىر يالقۇن.

ئارمانلارنى چىگىپ تۇرار نازۇك سىم،
جۇپ تەن ئارا ئاقار ھېسلار دەريا سى.
بولار تۇيغۇ گۈللىرىمىز شىركەيپ،
سۆيەر روھنى ئارمانلارنىڭ بەرناسى.

1997 ـ يىلى 9 ـ ئاي، قورغاس ـ موخۇر

سەمەندەر ناخشىسى

سەمەندەرمەن دوزاخنىڭ كۆيلىرىنى كۆل قىلغان،
خىيال شامىم لاۋالار غايىسىگە ئۇيۇتقا.
ئەس ناخشامغا يالداما قاسراقلىرى ئازابنىڭ،
بورانلىرىم بەك كەپسىز يېتىلمەكتە ۋۇجۇددا.

ئەنسىز ھۇۋلاپ جىمىقار خورەكلىرى شەھۋەتنىڭ،
ئىشرەت نازى نۇرۇمنى نارکوزلاشقا بىچارە.
دىلنى باسقان بىخۇدلۇق تاغلىرىغا دەز كېتەر،
مېنىڭ سۈكۈت پىيالەم بولغىنىدا مىڭ پارە...

زۇلمەت ئىتى ئىزىمنى ئېچىرقاشتا پۇرايدۇ،
پەرۋاز تىلەر روھىمدىن قارىغۇسى رەڭلەرنىڭ.
چۈش كەپتىرى سەرساندۇر مېنى يادقا ئالالماي،
رىسالىسى بار مەندە جاراھەتتە «ئەڭ» لەرنىڭ.

مومىيالىرى جەننەتنىڭ ئەمەس تۈگەل قۇرئەنداز،
ئوق يىلتىزى بەك تېرەن قېرى ھىجران گۈلۈمگە.
يالقۇنۇمغا ۋۇلقانلار زىنھار ياماق بولالماس،
تېۋىنماسمەن چىشىنى بىلەپ تۇرغان ئۆلۈمگە!...

خەير! دەيمەن يۈرەكتىن ئەرۋاھىمغا ئازابنىڭ،
ئارمان تېگىم ئەمەستۇر ياش دېغىغا تەقدىرداش.
ھەسرەتلەرنىڭ قەرزىگە پايخان بولماس روھنامەم،
ھەر بىر تامچە كۈلكەمدىن تۇغۇلىدۇ بىر قۇياش.

1998 ـ يىلى 2 ـ ئاي، غۇلجا

لەگلەكچى بالا

سەن قەۋەت ھېرىسمەن كۆككە پەرۋازغا،
ساماۋى ئويۇڭغا ئىزدەيسەن بوشلۇق.
گىرىمسەن چۈشلەرنىڭ ئۇۋىسى قەلبىڭ،
كۈتسەن چۈشەكسىز ئاڭلاردىن خۇشلۇق.

يۈگەنسىز تۇيغۇڭغا شاھتۇر بالىلىق،
ئويۇڭدا بىر سەبىي بالىدۇر دۇنيا.
ئويۇنچۇق تۇيۇلار جىمى مەۋجۇدات،
بىر قىزىق ئويۇندۇر ئۆلۈمۇ ھەتتا.

ھەممىگە قادىرسەن خىياللىرىڭدا،
ھۆكمۈڭچە ئايلىنار پەلەك گەردىشى.
سانايسەن بەختنى تاتلىق - تۇرۇم دەپ،
چۈچۈمەل ناخشىدۇر كۈلكە، كۆز يېشى...

چىنپۇتسەڭ ئوخشايسەن سەنمۇ لەگلەككە،
ئىرادەڭ سىرتىدا ئۆركەشلەر ھايات.
ئۇچسەن ۋە بەزەن ئۇچۇرار تەقدىر،
سېنىمۇ ئايماي يېتىلەر مامات.

چۈشەنسەڭ ئۆزۈڭگە ئەركسەن چەكلىك،
گاھ شاھسەن گاھ ئولجا كېتىدۇ قەدرىڭ.
ئۆزۈڭدىن ھالقىيسەن ئۈمىدە پەقەت،
غايىلەر چېكىگە يېتەلمەس ئەركىڭ...

1998 - يىلى 3 - ئاي قورغاس - موخۇر

سۇمۇرغ كۆيى

سىكلىم، ئۆزۈك تەنها سۇمۇرغسەن،
ئۇۋاك يوقتۇر ھېچبىر يۇرەكتە.
سېنىك مەستخۇش ناخشاڭنى تىكشاپ،
خىيال كىرەر سانسىز چېچەككە.

تەبەسسۇمۇڭ سارغايسا بىۋاق،
مەجنۇن بولار ئەركە شامالار.
باغاشلايدۇ بىر قۇچاق ھەسرەت،
سەن چىرمىشىپ سىر تۆككەن تاللار.

ياشاڭغىرار شەھلا كۆز بۇلاق،
سەن لەۋ ياقساڭ زۇمرەت سۇيىگە.
ئۇھسىنىشىك سۆيگەندە يالقۇن،
ئوت كېتىدۇ بۇلبۇل كۆيىگە.

قۇلۇپلانغان روھىك ئالدىدا،
ئىشىك چېكەر تالاي سېغىنىش.
شائىر قىلدى سانسىز يىگىتنى،
سەن قەلبىڭگە يوشۇرغان بېھىش...

گۈزەل ھىجران قىرغاقلىرىدا،
بىر ئازابسەن ماكانسىز قالغان.

ئوۋچىلىرىڭ كۆرمىگىدۇر ئەمما،
ئوۋلانغىنىڭ تامامەن يالغان.

ئىزلىگىنىڭ ئاپتاپلىق چۈشتۇر،
تىرىك جەننەت سەن كۆتكەن باھار.
ئۇندا سۇلماس قەدىر گۈللىرى،
ياغماس يېشىل تۇيغۇلارغا قار...

1998 ـ يىلى 3 ـ ئاي، قورغاس ـ موخۇر

تۇنگە ئاتاپ

تۇننىڭ قارا تۇيغۇلىرىدىن،
چىققۇچىمەن يېگانە پارلاپ.
سۇبھى ئاچقىن باغرىڭنى كەلدىم،
نۇرسىرىغان ناخشامنى توۋلاپ.

ئازغۇنلۇقنىڭ تۆمۈر تىرنىقى،
روھىناتنى تىلغىدى ئۇزاق.
قۇياش ساڭا ئاسىي يۈرەكتىن،
پاجىئەدۇر ئىزدىمەك دوزاخ.

قاۋار تىنماي كېچە ئىتلىرى،
ماڭا تىلەپ ھالاكەت، ئەلەم.
چېچىكى چاي بولار ھەسەتنىڭ،
پەرۋازىدىن ۋاز كەچسە قەلەم.

ئاقارماقتا شېئىر ئۇپۇقى،
بالقىماقتا بىر پاكىز قۇياش.
شۇملۇق كۆيى ئەمەسمۇ؟ دۇنيا،
يېڭى كارۋان ئارقىدىن قاۋاش.

ئالجىغان تۇن قېرىماقتىسەن،
دېگۈم كېلەر كايىمىغىن چال!
خوراز دېگەن تاڭنى كۆيلەيدۇ،
چال قەلبىڭنى، يېڭى كۆيگە چال!

1998 ـ يىلى 4 ـ ئاي، قورغاس ـ موخۇر

تەنها دەرەخ

كوچىدىكى يېتىم بالىسەن،
كەچ كۈز كېلىپ تىترىگەن سۇلغۇن.
توزۇماقتا سارغۇچ چۈشلىرىڭ،
جىسمىڭ موھتاج قۇچاققا يالقۇن.

بوران تاغاق سالغان چاچلىرىڭ،
كۆلكەڭ كەبى بارار شالاڭلاپ.
يېلىڭ قالغان ناخشىلىرىڭنى،
دىل يىرتىلار ھەسرەتتە ئاڭلاپ.

شەپەق بايراق چۈشۈرگەن مەزگىل،
مىغىلدايدۇ قەلبىڭدە تەشۋىش.
چىلانغانچە كېچە رەڭگىگە،
سۈكۈتۈڭنى قىلىسەن پەرۋىش.

ئۇۋۇسسەن پەرۋاز كۈيىنىڭ،
پەرۋازلاردا يوق ئەمما ئۇۋاڭ.
ئۆچ ئالىدۇ سەندىن كاج قىسمەت،
ئۇزۇلگەندەك دەردتىن زۇۋۇلاڭ؟

مەنمۇ تەنها كۆكلەپ تۇرغۇچى،
بەرباتلىقنىڭ ئويلىرىغا زىت.

ئاۋۇندۇرار يېتىم ناخشامنى،
تەقدىردىشىم ئىللىق بىر ئۇمىد.

سانسىز تەنلەر ئورمىنى ئارا،
روھ قۇشمەن مۇڭلارغا تۇتقۇن.
غېرىبلىقنىڭ سوغۇق بارمىقى،
يۇرىكىمدە چالىدۇ قالۇن.

مەن قېرىتتىم تالاي كۈلپەتنى،
زۇلمىتىمنىڭ چېچى ئاقارغان.
كۆركەم يۇمران قاناتلىرىغا،
تەبەسسۇمۇم ئىزدەيدۇ ئاسمان.

تەنھا دەرەخ ناخشاڭنى باشلا،
بولغۇم كېلەر ساڭا قەدىناس.
ۋىجدان سۆيۈپ سازلانغۇچىمەن،
كۈيلىگىنىم باھارىڭ ئىخلاس.

1998 ـ يىلى 4 ـ ئاي، قورغاس ـ موخۇر

ئەڭ گۈزەل لىرىكام بولار رەسىدە

ئايازنىڭ ئاداققى سۇرى سۇنماقتا،
ھاياتلىق كۆيىگە تۇتىشار يالقۇن.
ئۆچەكتىن چىقماقتا پەرۋاز ناخشىسى،
مايسىرەڭ ئارماندا سالغانچە شاۋقۇن.

يالتىراق بىر ئۈمىد قۇياش تۇغماقتا،
سۇنماقتا دىلدىكى سۇكۇنات مۇزى.
سىن بېرىپ تەبەسسۇم يېشىللىقىغا،
روھىمدا بىخ سۈرەر باھار يالپۇزى.

ئېقىنلار يۈرىكى كىرمەكتە تىلغا،
ھېسلىرىم ئاقىدۇ سۇزۇك نۇر چايقاپ.
ئەڭ گۈزەل لىرىكام بولار رەسىدە،
قىزىلگۈل لېۋىدىن يۇتقاندەك شاراپ.

ئىشتىياق چېچەكلەر نورۇزنى ھىدلاپ،
تۇيغۇلار پاكلىنار ئوغۇزغا رەڭداش.
قەددىنى رۇسلىسا بۇزرۇك تاغلىرىم،
ئىشەنچىتە بولىمەن ئەرشكە تەڭداش.

شۇ ئەسنا مەن كۆرگەن نۇسرەت چۈشلىرى،
ئايلىنار سۆيۈملۈك رېئاللىقىمغا.
سايرايدۇ چاڭىلداپ ئىلى بۇلبۇلى،
غۇچچىدە گۈللىگەن خىياللىرىمدا.

1998- يىلى 2 - ئاي، قورغاس - موخۇر

ئانا قەسدىسى

زەر قۇياش مېھرىدىن تۆرەلگەن ئانام،
ئاپتاپتەك سۇزۇكتۇر ئۇنىڭ يۈرىكى.
نۇسرىتىم، بەختىمگە سىلىنغان يولدۇر،
ئانامنىڭ ئوغۇزدەك ئاپئاق تىلىكى...

قەلبىدە ئۇچۇرما بولىدۇ ناخشام،
پاك روھى ئىزگۈلەر ئۇيۇتقۇسىدۇر.
كۈلكەمنى شاخلىتار ئۇلۇغ ئەللىيى،
ئۇ باسقان يوللاردىن چېچەكلەيدۇ نۇر.

ئۇ سۆيگۈ، مەۋجۇتلۇق كۈيۈمگە يىلتىز،
ئۇ بەرەر تۇيغۇمغا پاكلىق ۋە زىيا.
ۋاپا ۋە كۆيۈمنىڭ تەمەچلىرىنى،
ئانامنىڭ قەلبىدىن ئىزدەيدۇ دۇنيا.

«ئانا!» دەپ سۆيۈشنى ئىزدىگەن ۋۇجۇد،
«ئانا!» دەپ ھېسلىرىم ياسىغان قاينام.
«ئانا!» دەپ شائىرلىق تاپقان يۈرىكىم،
«ئانا!» دەپ زۇۋانغا كەلگەن لىرىكام.

ئۇ ئۈمىد گۈلۈمنى ئېمىتكەن باھار،
بېغىشلار ئادەملىك قەدىمگە سۇلكەت.
«ئانا!» دەپ ئىستىقبال قۇچقان ئىزلىرىم،
ئۇ بەرەر رىزقىمغا سارغايماس جەننەت!

1998 ـ يىلى 3 ـ ئاي قورغاس ـ موخۇر

قىش قىز

يۇرەكتەك لاۋۇلداپ كۆيەر مەشتە ئوت،
كۆيلەيدۇ تالادا مۇلايىم قىش قىز.
قول سوزار ئىشىكىم ئاراشلىرىدىن،
تەڭلەيدۇ سۆيمەككە سۇت رەڭلىك ئېغىز.

ئوغۇز لەۋ، ئىپپەتلىك تىنىقلىرىدا،
چېكەر ئۇ خرۇستال تۇيغۇلارغا گۈل.
مۇھەببەت ئەۋەتكەن رەسسامدۇر، دىلغا
كەشتىلەر تاپتازا بىر روھنى پۈتكۈل.

بىز بىر تەن، بىر روھقا ئايلانغان ۋاقىت،
پەسىللەر يوقىتار مەۋجۇتلۇقۇمنى.
يالىڭاچ ئۇسسۇلغا چۈشىدۇ ئەرك،
ئېتىشتىن ۋاز كېچەر ئەجەل ئوقىنى.

چىرمىشار مۇسبەت ۋە مەنپىي خىياللار،
بىز جىمى رامكىدىن چىقمىمىز ھالقىپ.
سىلىسىيە چېگرىسى توختايدۇ نۆلدە،
ھەم تېرمومېتىرمۇ قالغۇسى ئالجىپ...

1998 ـ يىلى يانۋار، قورغاس ـ موخۇر

ئادەملىك تۇغماقتا مېنى قايتىلاپ

چىدامدا ئۆلۈمنى چۆچۈتكۈچىمەن،
نازلىنار ئالدىمدا رەڭگا رەڭ ئازاب.
كۆپ ئۆتتۈم قارا چۈش پىلىسىراتىدىن،
ئۈمىدكە ئېمىلداش ناخشامنى توۋلاپ.

مەن ئۇچۇن ماماتتۇر قەدىر خەجلىمەك،
ئەرلىكىم داۋىماس بۇنداق ئويۇنغا.
ۋىجدانىم ئالتۇنغا ئايرىۋاشلانماس،
زورلىما، بەك ئەرزان ئامەتكە دۇنيا.

قەھرىمنى بىلەيدۇ ساناقسىز دۇئېل،
زۇلمەتلەر چىقىرار ماڭا ئاق بايراق.
كۈلكەمگە ئىشتىھا ساقلىما كۈلپەت،
تەبەسسۇم گۈللىرىم چاچسۇن خۇش پۇراق.

پايانسىز بوشلۇقنى كېنەيدۇ يۇرەك،
چۈشلىرىم پەرۋازغا تېۋىنغان بۇركۇت.
ئارماندا بىخلايدۇ روھىم قانىتى،
تاشلاندۇق كۆيلەرگە جورىما سۈكۈت.

كۈل باهار، زىمىستان قالسۇن ئومۇنۇپ،
چېچەكلەر لېۋىدىن يۇتقۇم بار شاراب.
ئەڭ گۈزەل شېئىرغا ئايلانماقتىمەن،
ئادەملىك تۇغماقتا مېنى قايتىلاپ!...

1998 ـ يىلى 5 ـ ئاي، قورغاس ـ موخۇر

تەقدىر ئالدىدا يىغلمايدۇ ئەر

ئېغىر سۈكۈنات ئۈلپەت تۈيغۇمغا،
تەشۋىش - روھىمغا چۆكۈۋاتقان تاش.
سوغۇق ئەسلىمەم چوڭقۇرلۇقىدا،
يەتتە تىكەندەك غەمكىن پىلدىرلاپ،
ناخشا ئېيتىدۇ تامچە - تامچە ياش.

پېقىر كۈيلەرنىڭ بايۇەتچىسىمەن،
ئازاب نامىمنى يادلايدۇ سۈلغۇن.
چاغلىق مائاشقا ئەگەشكۈچىمەن،
يوقتۇر شەۋكەتلىك نوپۇز كارتۇچكام،
بەخت ئۇرمايدۇ ماڭا تېلېفون.

ئۆسكىلەڭ غەمگە قوشۇپ يۈزدە - يۈز،
سېتىپ ئېلىنغان ھەي بىنا - ئۆيۈم؛
ئالساممۇ گەر ساڭا بېكىنىپ،
ئامەت پاك - پاكىز ئۇنتۇغان بىلەن،
ئىشىك چېكىدۇ قەرز ۋە ئۆسۈم.

يېڭى بىر ئەسىر مېنى كەچۈرمە،
ساڭا تەبەسسۇم بېرەلمىسەم گەر.
يۈدۈپ كىرگۈم يوق باغرىڭغا دەردنى،
ئۆتمۈشۈمگە تەن ئۇششۇق كەچۈرمىش،
تەقدىر ئالدىدا يىغلمايدۇ ئەر!...

1998 - يىلى 8 - ئاي، قورغاس - موخۇر

چاقمەن ئازابنىڭ قۇلۇپلىرىنى

سەزدىڭمۇ باھارنىڭ غەمسىز گۈللىرى،
روھىمغا ياغماقتا بۇگۈن سېرىق قار.
بىلەمسەن، ناخشامنى مەست قىلغان قۇشلار،
مەن كىمنىڭ قەلبىدىن ئىزدەيمەن باھار؟

تۆتقۇلاق ئاچ ئۆزۈڭ جەننىتىگە پال،
گۈزەل بىر ئالدىنىش سەندىن قۇت كۈتۈش.
سىمۇۋلىنىڭ خىيالىي جاڭگىلى ئىچرە،
بولغۇم يوق ئۆلۈمگە ئوۋلانغۇچى قۇش.

چاقمەن بىل ئازاب قۇلۇپلىرىڭنى،
بۇ يۈرەك تەبەسسۇم كىنىگەن مېھمان.
ئۆزۈنىڭ گۆشىنى يەيدۇ ئالجىشتا،
ئىسمىمنى ئېچىرقاپ چاقىرغان ھىجران.

پەرۋازغا ئۇزاتقىن مېھرىبان يوللار،
ھەسرەتنىڭ قىشىدىن ھالقىيمەن مەغرۇر.
يازماقتا ياپيېشىل ئۈمىد نوتىسى،
بەختىمنىڭ بۇ بەرجەس قانىتىغا نۇر.

يىگىتلىك پارلىغان ۋۇجۇدۇم بىلەن،
قۇچاقلاپ سۆيگۈم بار، سەھىرىم خۇش كەل.
گۈزەل بىر چۆچەككە ئايلىنار جەزمەن،
مەن ئادەم بولۇشقا تۆلىگەن بەدەل!

1998 ـ يىلى 8 ـ ئاي، قورغاس ـ موخۇر

گۈزەل تۈنەك

تەنھالىقىم مەخپىيىتىدىن،
يارالماقتا بىر گۈزەل ئايال.
بويتاق تۇيغۇم يەشمەكتە كىيىم،
ئىشكىمنى چەكمىگىن شامال.

ئەركىنلىككە قايتقان كۈنۈم بۇ،
يۇمۇپ تۇرغىن كۆزۈڭنى ئەخلاق.
پارلىماقتا ئەركەكلىك نۇرى،
بۇگۈن كېچە ياقمايمەن چىراق.

ئاۋازىغا دوست تارتىپ تۇننىڭ،
كىشنەپ چىقار شاش روھىم ئېتى.
ئەركەكلىكى سېغىنغان شېئىر،
تۈنەپ قالار دىلدا مەست پېتى...

دېرىزەمگە قونغاندا سۇبھى،
غايىپ بولار ئۇ ساھىبجامال.
سەھەر، چاڭقاق تومۇرلىرىمدا،
دولقۇنلايدۇ مىڭ دەريا خىيال...

1998 ـ يىلى 8 ـ ئاي، قورغاس ـ موخۇر

ئىخلاس چېچىكى

خىيالىم پاياندا ئاپئاق يولۇڭغا،
سەن كۈلسەڭ چېچەككە پۈركۈنەر تۇيغۇم.
بەختىڭنى سوققاندا ھەسرەت مۆلدۈرى،
چىنلىقتۇر ناخشامنىڭ يىغلىشى يۈم - يۈم.

قەددىڭگە قارا تون ياپقاندا زۇلمەت،
بىر مۇڭلۇق تەمبۇرغا ئايلىنار يۈرەك.
كۈي بىلەن ئەملەيمەن جاراھىتىڭنى،
نالىسى تەڭرىگە يەتكەن بۇلبۇلدەك.

ساق كىرىپ مەست چىقار روھىڭدىن چۈشۈم،
باشلايسەن مەجنۇنلۇق ساھىللىرىغا.
ئىپپەتلىك گۈللەرنىڭ يۈرەك سۆزىدۇر،
لەۋلىرىڭ قەلبىمگە يازغان لىرىكا.

مەن يۈرسەم زاۋالرەڭ ھەسرەت قۇچاقلاپ،
بەختىمگە شام ياقار يارقىن كۆز نۇرۇڭ.
ئۇمىدىم مايىسىي چاڭقاشلىرىغا،
تەسەللى بېغىشلار يېشىل يامغۇرۇڭ...

1998 ـ يىلى 9 ـ ئاي، غۇلجا

سۆزلەيمەن دولقۇنلار تەلەپپۇزىدا

بۇ غېرىب يۇرىكىم يېگانە ئارال،
بەختىنىڭ ئاغزىدا يادلانماس ئىسمىم.
سۆزلەيمەن دولقۇنلار تەلەپپۇزىدا،
دەھشەتلىك خىرىسقا چېچىلغان رىزقىم.

ئۇيۇق، قۇم دېڭىزى لەۋلەشكەن جايدا،
شاۋقۇنلاپ تۇرىدۇ ئويغاق ئاۋازىم.
بورانلىق دالىلار تۇغقاچقا مېنى،
بورانده‌ك يېتىلەر مېنىڭ پەرۋازىم...

تولىمۇ چاڭقاقتۇر تۇيغۇم ساھىلى،
تەبەسسۇم تۆكىدۇ روھىمغا يامغۇر.
قەدىرنى كۆيلەيمەن چاڭىلداپ سايراپ،
خىياللار ئەڭ سادىق ۋەتەندىشىمدۇر.

سۇبھىلەر ۋەسلىدىن كۆتكەچكە سۆيۈش،
ياشايمەن زۇلمەتنىڭ ھۇۋلىشىغا زىت.
ئارمانلار دىلكەشتۇر تەنھالىقىمغا،
بېشىمنى سىلايدۇ شېئىر ۋە ئۇمىد.

مەن ئەركەك ناخشامنى چىققاندا توۋلاپ،
كېچىنىڭ ۋۇجۇدى تىترەيدۇ غال ـ غال.
چاك كېتەر غەپلەتنىڭ قەبرە تېشىغا،
ئۆلۈمنى چۈلغايدۇ مۇزده‌ك سوغ خىيال.

شادلىقىم ئوينار شوخ ئۇيغۇر ئۇسسۇلى،
قاسراقلار تاشلايدۇ قەدىناس ئازاب.
مەن بىلەن قۇياشنى تالاشقان زاۋال،
سامانداەك سارغىيىپ كەتكۈسى ئۇزاپ.

1998 ـ يىلى 9 ـ ئاي، غۇلجا

شام قەسىدىسى

غېرىب ياتاق، يۇرەك ئويغاق، روھ ئويغاق،
بەكلا بالدۇر ئۇخلىۋالغان لامپۇچكام.
يېلىنجايدۇ ئەڭ ئاداققى ئۈمىدەك،
ئۆزى كۆيۈپ پىلىكىلا قالغان شام.

ياشاڭغىراپ تۇرۇشلىرى ئوخشايدۇ،
ھىجران كاچات سالغان نازۇك بىر قىزغا.
ئۇ مىسالى پېتىۋاتقان بىر قۇياش،
زۇلمەتلەردىن پۈتكەن قارا دېڭىزغا.

دىل ئوتىدەك ئۇلۇغ ـ ئۇلۇغ بىر يېنىپ،
ئۇ ئاخىرى كۈلۈپ تۇرۇپ يۇمدى كۆز.
سىڭىپ كەتتى ئۆلۈمسىز بىر بوشلۇققا،
قالدۇرماستىن غەمگە رەڭداش بىرمۇ سۆز.

تۇن روھىدىن تىلىمىدى ئۇ نۇسرەت،
چىللىمىدى غايىب قۇتقۇزغۇچى ھەم.
يالقۇنجىتار چۈنكى ئۇنىڭ ئۆمرىنى،
بىزگە دەھشەت سۇر بەرگۈچى جەھەننەم.

ئەزرائىلنىڭ ئىشىكىنى چەكتى ئۇ،
يازدى جۇشقۇن روھ كۆينى نۇرانە.

ئىزدىمىگەچ ھاقارەتتىن چىقىش يول،
قىيامەتنى تاللىۋالدى مەردانە.

ئىككى ئالەم كۆيمەك ئۆزى بىر بەخت،
ئوتتىن ۋىسال ئىزدىگۈچى ھەر جانغا.
ھەتتا ئۆلۈم ـ ھالاكەتمۇ گۈزەلدۇر،
ئېتىقادتا يەتسە گەر كىم ئارمانغا...

1998 ـ يىلى 12 ـ ئاي، قورغاس ـ موخۇر

قاپقارا نۇر تامچىتار گۈگۈم

قاپقارا نۇر تامچىتار گۈگۈم،
ئولاشماقتا تۈيغۇمغا يىغا.
مىسكىن ئەكسىنى قالدۇرغان قۇياش،
كۆزۈمدىكى نېگاتىپىغا.

قېرى كېچە يۆتىلىپ ئاستا،
كارىۋاتىمغا يېقىنلاپ كېلەر.
چۈش دەرىخى شېخىغا قونۇپ،
سايرار ماڭا ئايلانغان كەپتەر.

ئازغۇنلۇقنىڭ جاۋىلداق تىلى،
كۆرسەتمەكتە ئۆلۈمنى بېزەپ.
مەن تۆھمەتلەر ياققان گۈلخاندا،
كۆيۈپ تۇرغان بىر دۆۋە غەزەپ.

تۇن سىزالماي ھەلەك روھىمنى،
زۇلمەتنى مەن قىلمىغاچ دەستۇر.
ئېتىقاد، شېئىر مەنىۋى مۇنار،
كۈلكەم ناتىۋان، ئازابىم مەشھۇر.

قىسمەت بىر تال ئاچچىق تاماكا،
ھايات ماڭا تۇتقۇزغان ئوراپ.
كەل تەنھالىق، خۇرسىنىش يېقىن،
دەرد تەمىنى تېتىپ كۆر شوراپ.

1999ـ يىلى 1 ـ ئاي، غۇلجا

تەمبۇر

كۆيلىرىڭگە پەيۋەندە بۇ روھ،
سەن ئۇنلىسەڭ چېچەكلەيدۇ جان.
تۇيغۇلىرىم ئۇزىدۇ يۇگەن،
قانلار ياسار تومۇردا قىيان.

ھەقىقەتنىڭ پاكىز تىلىدا،
سەن سۆزلەيسەن ئۇيغۇر قەلبىنى.
تارلىرىڭدا تىرىلەر تارىخ،
پەدىلىرىڭ مۇقام ۋەتىنى..

دەستەڭدىنمۇ ئۇزۇن كەچمىشىنى،
ناۋالىرىڭ ئەيلەيدۇ ئىزھار.
تەبەسسۇمۇڭ قىلچە پەردازسىز،
بويىمايسەن ئازابىنى زىنھار.

سەن ئەيلىگەن ناۋايىنى مەست،
مەشرەپ سېنى قىلغان دىلغا جا.
چالغان مۇڭلۇق قەسمەتكە نازىم،
ھىدايەتكە يوللاپ ئىلتىجا...

تەلقىنىگە يەتكەندە نازىڭ،
لىق تولىدۇ شېئىرغا ئويۇم.
ناخشىلىرىم بولىدۇ قىيام،
سېھرىڭ قىلار دەردنى كۆمۈپەيكۇم.

تەمبۇر سېنىڭ بىلەن بۇ تەن بىر،
ئارمانلىرىم بەختىڭگە پەيكار.
زېمىستاندا مۇزلىماس كۆلكەم،
مۇڭلىرىمغا بېرىسەن باھار...

1999 ـ يىلى 2 ـ ئاي، غۇلجا

روھ ئىستىلاسى

لەۋلىرىڭ تېرىدى يۇرىكىمگە گۈل،
روھىنات پەسلىمنى قىلدىڭ ئىستىلا.
ئىچەرمەن كېچىگە قول بەرگىنىم راست،
پۈتكەش خىيالغا ئەتتىڭ مۇپتىلا.
گىرىمسەن قەلبىڭگە ئەيلىدىم سەپەر،
بولۇپ قال مەڭگۈلۈك ئوربىتام دىلبەر.

لېۋىڭدىن يۇتقىنىم شارابمۇ ۋە يا،
ئاق ئالما سۈيىدە ياسالغان پۇڭا.
مەستلىكىم بېشىلمەي تۇرۇپلا يىتتىڭ،
ھايالسىز شوخ پۇڭا كۆپۈكىدەكلا.
رومكامنىڭ ئاستىغا چۆكۈۋالدىڭمۇ؟
خىيالىي تۇيغۇمغا مۆكۈۋالدىڭمۇ؟

مەن ئويغاق تۇرۇپ چۈش كۆرۈۋاتامدىم،
ئەجەپ ئىش ئاي مايماق كۆرۈنىدىغۇ؟
يۇلتۇزلار سۇدىكى تىللادەك خىرە،
كۆزلىرى بايىلا شەھلا ئىدىغۇ؟
مەست يوللار، يىقىتىپ قويمىغىن مېنى،
سۇۋادان، قۇچاقلاپ سۆيگۈم بار سېنى.

نېرى كەت ھىجراننىڭ كەپسىز قۇشقىچى،
مەن سايراپ بەرمەيمەن يىغلاڭغۇ ئۇندە.
بۇ كېچە يالغۇز قوي تەشۋىش ئاغىنە،
قەلبىمنى سۆزلىگۈم بار مېنىڭ تۇنگە.
نېمىسچە ئىچەيلى، بوپتۇ كەل ئازاب،
پىۋىغا تۇراي مەن، سەن كەلتۇر كاۋاب...

بىزارمەن دەرد سەندەك سارغىيىشتىن بەك،
يىگىتلىك غۇرۇرۇم كۆز يېشىغا ئۆچ.
ئۇزىتاي ھىجرانىم سېنى مەست پېتى،
كۆچ تەشۋىش، شۇ يىراق ئوربىتاڭغا كۆچ!
ئازابنى يۇيۇۋەت، قالمىسۇن نېسى،
غۇلجامنىڭ كۈچلەنگەن يەرلىك پىۋىسى...

1999 ـ يىلى ئىيۇل، غۇلجا

مۇھەببەت سۆزلەيدۇ تىكەنلىرىڭمۇ

قىرىق بىرئۆيى بار قەلب قەسىرىڭنىڭ،
ئەڭ تىلسىم رىۋايەت پىنھاندىكىسى.
سەن ھېچبىر چالغۇدا چېلىنمىغان كۈي،
دۇملەكلىك ئىشقىڭنىڭ رومانتىكىسى.

بايرىقى يىقىلماس لاتاپىتىڭنىڭ،
بەخت سەن بەرمىگەن خىيانەتكە قول.
روھ دالاڭ يايلاقتۇر ۋىجدان ئەركىگە،
ئازغۇنلار ئۇچۇن ئۇ، بارسا كەلمەس يول.

مۇھەببەت سۆزلەيدۇ تىكەنلىرىڭمۇ،
قىز گۈللەر ئۆگىنەر خۇلقۇڭدىن تەنناز.
پەزىلەت قويىدۇ خىسلىتىڭگە باش،
گۈزەللىك ئوقۇيدۇ پېشىڭدا نامازۇ...

يۇرىكى يىغلايدۇ قىرىق ئاتلىقنىڭ،
قىرىق تال چېچىڭدىن قامچا يەر كۆڭۈل.
ساداقەت ئېتىغا مىنگەن يىگىتلا،
بەھۇزۇر ئۇزىدۇ لەۋلىرىڭدىن گۈل.

نەپرىتىڭ دوزاختۇر، شەپقىتىڭ بېھىش،
ئىرادەڭ تۆلىتەر رەزىللىك خۇنى.
جەبرىنىڭ قەھرىگە چارمىخلىنىدۇ،
ئەقىدەڭ ئوغرىسى، سۆيگۈڭ ساتقۇنى...

1999 ـ يىلى ئىيۇل، كۆكدالا

كىچە رىسالىسى

قەلبىڭدە بار زەڭگەر چۈشلەر ۋەتىنى،
سەن سىمۋول ئەمەسسەن دوزاختا زىنھار.
ئەڭ بۈيۈك سۆيۈشتىن مەھرۇمدۇر سۆزسىز،
ئاق كىچە، ۋەسلىڭنى قىلغانلار ئىنكار.

سېنىڭسىز نۇر قەدرى سۇنۇق ئەينەكتۇر،
قىرقىيدۇ ساڭا ئۆچ روھلارنى قۇرت.
قالىدۇ دەردلەرنىڭ ئەۋرىتى ئوچۇق،
سەن ئوقۇپ تۇرمىساڭ ئىخلاستا دۇرۇت.

ۋىجداندا قەد كەرگەن پاكىز روھىڭغا،
رەزىللەر ئىدىيە ئەخلىتى تۆكەر.
ئەڭ لىللاھ سودىيە سېنىڭ سۇكۇتۇڭ،
ئۇ سارىڭ «چىنلىق» نىڭ جەبرىنى سۆكەر.

بولغۇڭ يوق ئىتلارغا تالانغان كارۋان،
ۋە تۆھمەت خامىتالاش قىلغان گۇناھكار.
بولغۇڭ يوق جىنايەت قەبرىستانلىقى،
ۋە شەپەق ئىزدىگەن روھلارغا گۆركار.

بار سېنىڭ شۇ ۋەزمىن خۇرسىنىشىڭدا،
دۇنيانى بىر چۈۋۈپ توقۇش ئارزۇسى.

قاچالماس كۆزۈڭدىن يۇرەك رەڭلىرى،
سەن ئەسلا ئەمەسسەن ئىدىيە قارىغۇسى...

ئۆلۈمسىز ھەقىقەت سېنىڭ ئاۋازىڭ،
قارا چۈش ئالدىدا ھامان ئويغاقسەن.
پەلسەپەڭ سۈبھىدەم مېھرىگە سېزىك،
بىر سۈزۈك كۈندۈزگە ئېغىر ئاياغسەن...

1999 ـ يىلى ئىيۇل، كۆكدالا

مېۋىگە كىرمەكتە گۈزەل ئىدىيەم

كېچىنىڭ شېخىدىن چۈشمەكتە ئۇچۇپ،
ساپسېرىق چۈشلەرنىڭ ھالسىز ياپرىقى.
ئاي نۇرى يۇيماقتا ھارسىنغان روھنى،
مەن بۇگۈن تاشلىدىم ئازاب قاسىرىقى.

ئۇزىدىم كېچىنىڭ سۇرلۇك قەلبىدىن،
ئەسسالام، ئوغۇز نۇر ئەمگۈزگەن سۇبھى!
ياسىدىم تاشلاندۇق دەردلەرگە قەبرە،
ئېچىلىش ئالدىدا قۇياش چۈمبىلى.

سۈكۈتلەر خوشلاشتى قول سىقىپ ئۇزاق،
قالدى ھەم ئاچچىق مۇڭ داىرغان خىيال.
ئىشەنچىتە تىلىدى ماڭا ئاپئاق يول،
قەلبىمدىن قانائەت ئىزدىگەن سوئال.

ساناقسىز سەپسەتەم، ھەقىقىتىمنى،
بەك ئادىل تاسقىدىڭ پەيلاسوپ ھايات.
ئۆگەتتىڭ ۋىجداندا ناخشا توۋلاشنى،
ھېكمىتىم سىنىڭدە چىقاردى ساۋات.

رەنجىشىم يوق سەندىن يۈگەنسىزتەقدىر،
ھۆكمۈڭچە يېزىلماس تىراگىدىيەم.
نۇرانە بىر ئۈمىد سۆيمەكتە مېنى،
مېۋىگە كىرمەكتە گۈزەل ئىدىيەم...

1999 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

تەبەسسۇم تۆكەر مېنىڭ قۇياشىم

بەخت نازىنىن باتناشلىرىدا،
ئۆزگە يۈرەككە تىزغاندا ئۇۋا.
ياشاڭغىرىماس تۇيغۇم كۆزلىرى،
گۈزەل ئالجىشقا بولۇپ مۇپتىلا.

كېچە سېھىرلىك بارماقلىرىدا،
روھىمنى چالسا مىسكىن ئاھاڭغا.
چىگىپ چىقىدۇ كۆڭۈلچەك ئۈمىد،
خىياللىرىمنى سۈپسۈزۈك تاڭغا.

تۇن نارکوزىدىن يېشىلگەن چۈشۈم،
قەلب دالامغا يايغاندا يىلتىز.
پەرىشان توزار كېچە رۇخسارى،
شېئىرىم تېگەر سۈبھىگە ئېغىز.

تەبەسسۇم تۆكەر مېنىڭ قۇياشىم،
مەن پەلسەپىگە موھتاج بىر كۈندۈز.
ئىدراك پوستىنى تېشەر ئىدىيەم،
تەپەككۇرۇمغا چىقماقتا مۇڭگۈز.

1999 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

سېنىڭ ئىسمىڭ ئازابمۇ، بەخت؟

چۈشلىرىمنى ماكان تۇتقان قىز،
ئىشقىڭ تۆكەر دەستە ـ دەستە نۇر.
سۈزۈك تۇيغۇڭ رىشتىلىرىدە،
سەن توقۇيسەن خىيالىمغا تور.

سەن يېگانە ئايال پادىشاھ،
قەلبىمدىكى ساماۋىي ئەلگە.
ۋەسلىڭ گۈزەل رومانتىكامدا،
قۇملۇقتىكى ئېزىتقۇ قەلئە.

سېنىڭ قەلب چوڭقۇرلۇقۇڭدىن،
كېلەر مەستخۇش نەينىڭ ئاۋازى.
ئوماق لېۋىڭ پورەكلىشىدە،
بار سۆيۈملۈك گۈللەرنىڭ نازى.

نۇرسىرىسام كېچە روھىدىن،
دېرەكلەيمەن «تولۇن ئايىم» دەپ.
بۆلەپ قويۇپ تۇننى ناخشاڭغا،
تاڭ چېھرىدىن چىقىسەن ئۆرلەپ.

خىيالىمدا بىر شەھلا يۇلتۇز،
سەن تاقىغان خرۇستال ئۈزۈك.

مېنى پەرھاد قىلغان تىلىكىڭ،
ئاي نۇرىدەك سۈزۈكتۇر - سۈزۈك.

ئازاب تاتلىق، ھىجرانمۇ شېرىن،
بولغىنىدا سېنىڭلا ئۈچۈن.
بەخت كۆزى يورۇغاي جەزمەن،
چىن سۆيگۈمىز سۆيۈشكەن شۇ كۈن.

سەرخىلىسەن چۆچەكلىرىمىڭ،
چۈشلىرىمىڭ گۈزىلىمۇ سەن.
شېئىر تۇغۇپ بېرەر كۆزلىرىڭ،
لىرىكامىنىڭ ئېسىلىمۇ سەن.

مۇھەببەتىڭ قەدىم قەسىرىدە،
كۈتۈشلەردىن ياسىدىم تەخت.
ئۈچۈم بولدى سېغىنىشلىرىم،
سېنىڭ ئىسمىڭ ئازابمۇ، بەخت؟

1999 - يىلى 10 - ئاي، غۇلجا

ئۇرۇمچى

ئۇرۇمچى، روھىمنىڭ خەرىتىسىگە،
يۈرەككە ئوخشىتىپ سىزىلغان شەھەر.
مۇھەببەت تامىدۇ ناخشىلىرىڭدىن،
سەن يېشىل سۆيگۈدىن توقۇلغان ئەسەر.

باغرىڭدا دان تۇتقان تەپەككۇر گۈلۈم،
ئانامسەن ئەقلىمنى ئېغىزلاندۇرغان.
سەزگۈمنىڭ قاراڭغۇ بۇلۇڭلىرىغا،
سەن ئىدىڭ شېئىردا چىراغ ياندۇرغان.

تارتقان چاغ خىيالىم بۇرۇتلىرى خەت،
ئون سەككىز باھارىم قىلغىنىدا ناز.
ئۇرۇمچى، سەن قانات بەرگەن چۈشلىرىم،
يېڭى بىر ئۇپۇقتا ئەيلىگەن پەرۋاز.

ئۇرۇمچى، قىز ھېسلار دېرىزىسىنى،
ئىككىمىز تەڭ چەككەن ئىدۇق مەست پېتى.
دۆڭكۆۋرۈك يوللىرى ئۆگەتكەن، كەپسىز
كۈيلەرنىڭ چوغلىرى ئۆچمىدى تېخى...

ئۇرۇمچى، سۆيۈملۈك يۈرەك بېكىتىم،
سېغىنچىم تومۇرى ساڭا تۇتاشتۇر.

ئاي تۇغقان كېچەڭنى ئۇنتۇيالمىدىم،
تاڭلىرىڭ ئاقىدۇ دىلدا چايقاپ نۇر.

ئۇرۇمچى، بەختكە بەك يېقىن شەھەر،
سەن ئەمما كۆز ياشنى قىلمايسەن ئىنكار.
ئەسلەيمەن غۇلجىدا قار كېچىپ يۇرۇپ،
قەلبىمگە ئىسمىڭنى يازغاندا باھار...

1999 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

دادا روھى

دادا سېنىڭ قىسمەت زۇۋۇلاڭ،
ئۇزۇلگەنمۇ چىدام قولىدا.
يىللار نەقىش ئويغان ماڭلىيىڭ،
ئوخشار نۇرلۇق سامانيولىغا.

مەزمۇت روھىڭ ئادەمىيلىك ھەم
چىن مېھىردىن تىكلەنگەن مۇنار.
ئاپئاق كۆڭلۈڭ چەكسىز بىر دالا،
ئۇندا نان ۋە ۋىجدان ھىدى بار.

سەن «جۇنۇن» نى ئېيتقانچە سوزۇپ،
ئارمان يۇدۇپ چىقساڭ ئېتىزغا.
نۇر ئېمىدۇ ناخشاڭدىن سەھەر،
ئايلىنىدۇ مايسىلار قىزغا.

ئايدىن نۇسقا ئالغان كەتمەننى،
ئىرادەڭدە ئۇپراتتىڭ تالاي.
شاھ سانىغاچ دېھقانلىقىڭنى،
سەن تەقدىرگە بولمىدىڭ مالاي.

قونغان كەبى بېشىڭغا شەپەق،
خوي ياراشقان دۇخاۋا دوپپاڭ.

خىياللىرىڭ تۇتاش بېھىشكە،
كۆكلە دادا، نۇر قۇچاقلاپ ماڭ.

ئالدىڭ ئامەت، غەمدىنمۇ ھوسۇل،
قوڭۇر يەرگە ئۇمىدنى تېرىپ.
كۈلدى بەختىڭ يېشىل مۇھەببەت،
چىققىنىدا زېمىننى يېرىپ.

يۈرەك قېنىڭ سىڭگەن ئالمىلار،
قىزارغاندا ھۆسنىگە تولۇپ.
كەمزۇل يېشىپ چۈشتۈڭ ئۇسسۇلغا،
ئون سەككىزگە قايتقاندەك بولۇپ.

سادىر ماڭغان ئىلى يولىدا،
قالدى سېنىڭ سانسىز كەچمىشىڭ.
سەن ياشىدىڭ تەبەسسۇم ئىزدەپ،
سۆيگۈ تۇغدى ھەتتا كۆز يېشىڭ.

دادا سېنى شېئىرلىرىمدا،
قۇياش قىلىپ سىزىپ چىققۇم بار.
سەن كېلىسەن باھار يېتىلەپ،
چۈشلىرىمنى باسقان چاغدا قار...

1999 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

بۇلبۇلغا سۆز

بۇلبۇل، بۇلبۇل ناۋاكەش دوستۇم،
سۆزلىشەيلى شېئىر تىلىدا.
زىمىستاننى كۆرگۈڭ كېلەمدۇ؟
قىشلاپ قالغۇڭ بارمۇ ئىلىدا؟

كۈلۈپ كېلەر بۇ ۋادىغا كۈز،
ئۈزۈلمەي توي باشلايدۇ ھايات.
دان تۇتىدۇ لىرىكىمىزغا،
ئىشقىمىزغا چىقىدۇ قانات.

گۈزەل بولار قار چېچەكلىرى،
ئۆگىنىسەن قىشتا كۈيلەشنى.
ئوتلۇق چۆچەك ئېيتىپ بېرىمەن،
ئولتۇرغاندا چۆرىدەپ مەشنى.

بۇندا ناخشاڭ يېتىمسىرىماس،
تەڭكەش بولار ھۈجرامدىكى گۈل.
سېنىڭ پاكىز سېغىنىشىڭغا،
ئۈۋا راسلار بۇ ئىللىق كۆڭۈل.

ئۆي ـ ئۆيلەردە ئوينايمىز مەشرەپ،
مەست قىپ ئايلار كېچىلىرىنى.

دۇتار، تەمبۇر، مۇقام ۋە چاقچاق،
ھېس قىلدۇرار ئۇيغۇر مېھرىنى.

ساناپ تۇرۇپ توققۇز چىللىنى،
تاتلىق بۇندا باھارنى كۈتۈش.
قايتىپ كېلەر بالىجانلىرىڭ،
تۇمشۇقىدا چىشلەپ يېشىل چۇش.

تەڭ ئىچىمىز نورۇزدا كۆجە،
تۇنجى كۆككە تېگىسەن ئېغىز.
شائىر قىلىپ قويار سېنىمۇ،
سۈت ئۇيقۇدىن ئويغانغان يىلتىز.

گۈزەل ئۇمىد ئۇرۇقلىرىنى،
تېرىغان چاغ تۇپراققا دېھقان.
قاداق قوللار كۆكلەتكەن سۆيگۈ،
كۆتۈرىدۇ قەلبىڭدە چۇقان.

ئۇمىد سۆيۈپ ياشىغاچقا بىز،
غازاڭ بولماس دىلدىكى گۈلزار.
ئاڭلا بۇلبۇل، قورقمايدۇ قىشتىن،
ساقلىغانلار قەلبىدە باھار...

2000 ـ يىلى يانۋار، غۇلجا

بۇ يۈرەك نەقىشلىك دۇتار

بىز كۆلكە ــ كۆز ياشنىڭ يارقىن جىلۋىسى،
بىر قەدىم يالداما روھتىكى يارا.
ئەقىلنىڭ سوغۇققان ئىزاھلىرىغا،
ئېرىشتۇق ساناقسىز يوقىتىش ئارا.

بۇ يۈرەك نەقىشلەپ ياسالغان دۇتار.
بەك مۇڭلۇق كۈيلەرگە چالىدۇ ئازاب.
ناخشىمىز سۆزلەيدۇ ئاچچىق چىنلىقنى،
دەردىمىز بەك ئۇزاق ساقلانغان شاراب.

تۇيغۇمىز سورايدۇ جەبرىگە رېتسىپ،
قەدىناس دوست بىزگە مۇڭ رىسالىسى.
خۇشلۇق ۋە ھەقىقەت ئىشىكىڭنى ئاچ،
بولغۇم يوق بەختىنىڭ ئۆگەي بالىسى.

پارلاق بىر ئۈمىدتىن تۇغۇلالمىساق،
ئۆزلۈكىنى يالمايدۇ تۇن ئېچىرقىشى.
ۋەسلىدىن مەھرۇمدۇر بىز سۆيگەن باھار،
دىللارنى چەيلەيدۇ ھەسرەتنىڭ قىشى.

چىقمىدىم ھالاكەت پويىزىغا مەن،
شۇ ئەبجەق ئىدىيە رېلىسىدىكى.

پاراللېل چۈنكى بۇ ئەركىمىز بىلەن،
بىز ماڭالايدىغان يوللارنىڭ چېكى.

شوخ ئەركەك ھېسلاردەك چاقنىشىم كېرەك،
رىقابەت ئەۋجىگەن رېئاللىق سەندە.
خورلۇقتۇر كۆز ياشقا بولماق مىراسخور،
ئەمەسمەن مەھرۇملۇق ساڭا بەخشەندە.

سىم ـ سىم نۇر يامغۇرى سەگىتمەكتە ئاڭ،
بىر تۇيغۇن پەلسەپە ئەتمەكتە باغاش.
دەھشەتتۇر دوزاخقا مەسلەكداش بولۇش،
ۋە شەكلەن بەختكە تەقلىد قىپ ياشاش.

2000 ـ يىلى 1 ـ ئاي، غۇلجا

سىڭلىم ئايتۇرغان

يۈرەكتىن ياش تۆكتى سىڭلىم ئايتۇرغان،
مۇقەددەس قەدرىنى چەيلەپتۇ ھەسرەت.
ئۇچراپتۇ قارا دىل مەسخىرىسىگە،
مۇھەببەت تۇغۇپتۇ ئاچچىق بىر نەپرەت.

قەلبىنى خەجلەپتۇ قەسەمخور يۈرەك،
ئۇ ھىجران چۈشىنى قاپتۇ قۇچاقلاپ.
سوۋۇپتۇ تەبەسسۇم تۈيغۇسى ئۇنىڭ،
جۇپ زەڭگەر كۆزىدە چايقىلار ئازاب.

مەسۇم قىز قەلبىنى يىغلاتقان يىگىت،
دوزاخقا تەبىرداش لەنەتكار ئىسمىڭ،
ۋىجدان ۋە ئەقىدە سودىگىرىسەن،
سۆيگۈنىڭ قاتىلى شەرمەندە جىسمىڭ.

ئۇ ساڭا دىل بەرگەن ۋىجدان كېچىسى،
ئايىنىغان قەلبىڭگە ياغدۇرار قارغىش.
مۇھەببەت تونۇماس بۇگۈنكى سېنى،
سەن سۆيگۇ دىنىدىن قوغلانغان دەرۋىش.

ئايتۇرغان، ئاي ساڭا ھەمشىرە سىڭلىم،
بەختىڭنى پۈتۈنلەپ بېرىدۇ ھايات.
يىغلىما، قۇياشسىز قالمىسۇن روھىڭ،
ئىزدىگىن كۈلكەڭگە ئۈمىدتىن قانات...

2000 ـ يىلى 1 ـ ئاي، غۇلجا

باهار ئەمگۈز مېھرىگدىن ئوغۇز

باهار تاتلىق تەبەسسۇمۇڭدا،
يۈيغۇم كېلەر روهىمنى پاكىز.
ئېرىمەكتە دىلدىكى مۇز تاغ،
تومۇرۇمدا ئاقماقتا ئەگىز.

سېنىڭ خۇشبۇي تىنىقلىرىڭغا،
نۇرلۇق رۇجەك ئاچماقتا كۆڭۈل.
سېغىنىشىم بولدى باراقسان،
ساڭا تىزدىم لىرىكامدا گۈل.

ئۇزاق كۈتتۈم ۋەسلىڭنى بۇندا،
ئارمان قۇشۇم بولدى ئۇچۇرما.
هىجرانىمنىڭ چېچى ئاقاردى،
پىشىپ چىقتىم سانسىز تونۇردا.

ئوتتۇز ئۈچ قىش چوغ يۈتتى ناخشام،
مۇڭلۇق غازاڭ تاشلىدى هەسرەت.
سالدىم ئازاب يۇرىكىگە قول،
ئىزلىگەچكە كۈلكەمگە نۇسرەت.

دىل كىشىدى سايرىدى تىلىم،
قاغجىرىدىم ئوتتۇز ئۈچ كەچ كۈز.

مايىسىغا ئۇمىدلىرىمنىڭ،
باھار ئەمگۈز مېھرىڭدىن ئوغۇز.

باھار يېشىل سۆيۈشلىرىڭدە،
سىزنىڭ چىققىن روھىمغا جەننەت.
بەخت مېنى تۇغار قايتىلاپ،
يارىلىدۇ ئەڭ گۈزەل سەنئەت...

2000 ـ يىلى 3 ـ ئاي، غۇلجا

تەتۈر قوشۇلۇش

جۈپ ئىدى ناخشىمىز، جۈپ ئىدى يۈرەك،
جۈپ ئىدى كۈلكىمىز، جۈپ ئىدى ھىجران.
بىز ئىدۇق قان بىلەن يېزىلغان قەسەم،
جۈپ ئىدى سۆيگۈمىز تېۋىنغان ۋىجدان.

ئېسىمدە شۇ گۈزەل يانۋار كېچىسى،
ئاي خىيال سۈرەتتى سەن كەبى تاتلىق.
قاردەك ئاق خىياللار ئەللەيلىشىدە،
ئىشقىمىز كەپتىرى بولغان قاناتلىق.

ئەڭ شېرىن چۈشلەرگە قىلغانتۇق سەپەر،
تەڭ چەككەن جەننەتنىڭ ئىشكىنى بىز.
رەسىدە بولغانتى ئون سەككىز باھار،
چەكلەنگەن مېۋىگە تەگكەندە ئېغىز...

سورايمەن خەقلەردىن بەختلىكمۇ ئۇ؟
دېيىشەر: ئازابقا بەردى ئۇ قۇربان.
ئاھ، بىراق قەلبىمدىن سورالسا شۇ سۆز،
ئوت كېتەر يۈرەككە، ئۆكسۈيدۇ ئارمان.

ئايرىلدۇق، سوتلايمەن بەختىشلىقىمنى،
ھەققىم يوق دېيىشكە تەقدىر قوشمىدى.

مۇھەببەت، ئاياپسەن بىر قەدەھ شاراب،
چالا مەست قىپ قويدۇڭ، كەيپىم توشمىدى...

يول بەك كۆپ بولسىمۇ قىستاڭ شەھەردە،
يولىمىز دۇچ كېلىپ قالار ئارىلاپ.
نەچچە قاپ تاماكا تۈگەيدۇ شۇ كۈن،
قويمىسەن يارىدار روھنى تاتىلاپ...

بەختىمىز چۈشلىرى قالدى تەبىرسىز،
كۆز ياشتەك تېتىيدۇ بۇ قىرتاق تۇرمۇش.
سۆيگۈسىز يۈرەككە سۆيۈلدۇق ئاخىر،
بۇ نىكاھ بولدى ئاھ، تەتۈر قوشۇلۇش...

2001 ـ يىلى مارت، غۇلجا

مەن قەرزدار ئانا يوللارغا

مەن قەرزدار ئانا يوللارغا،
ئۇ يۆلىگەن يىقىلسا ناخشام.
دىلغا تۆككەن مېھىر يامغۇرى،
جەبىر يۈدۈپ داۋانلار ئاشسام.

ئازاب ئىتى قاۋغان مەزگىل،
ئاۋۇندۇرغان بىناۋا تەننى.
ئالغان ئىللىق تەبەسسۇمىدا،
يۈرىكىمگە كىرگەن تىكەننى.

قار باسقاندا روھىم بېغىنى،
مۇزلىغان چاغ تۇيغۇم چېچىكى.
پوكىنىغا باسقان كۈلكەمنى،
ئىنئام قىلىپ باھار تىلىكى.

ئۈمىدىمنى سۆيگەندە قۇياش،
سۇزۇلگەندە بۇلۇتلۇق كۆكۈل.
يوللار چالغان تۇنجى چاۋاكنى،
يوللار تۇتقان دەستە ـ دەستە گۈل.

مەنزىللەردە ئىمتىھانىم كۆپ،
جاۋاب كۈتەر روھتىن ئادەملىك.

ۋىجدان دەسسەپ ماڭمىساملا يول،
ھەقىقىتىم تۇرالايدۇ تىك.

روھىيەتنىڭ ئەينىكىدۇر يول،
لىللا دەڭسەر قەدىرنامەمنى.
يوللار كەسكىن رېئالىزىمچى،
ئادىل يازار قەبرىنامەمنى!...

2000 ـ يىلى 5 ـ ئاي، غۇلجا

شائىر

تۇۋرۇكىدۇر شېئىر روھلارنىڭ،
روھسىرايدۇ شائىرسىز مىللەت.
قۇشلىرى يوق چىمەندۇر كۆڭلى،
ۋۇجدانىنى باسىدۇ غەپلەت.

شائىرلىرى يەكۈنلەنگەن ئەلنىڭ،
دىل ناخشىسى قاقمايدۇ قانات.
ئېتىقادى قالار يىلتىزسىز،
نۇر كۆزىدە باقمايدۇ ھايات.

ۋەتەن! دەپلا سوقار يۈرىكى،
ئەل كۈلمىسە كۈلمەيدۇ شائىر.
ئۇ كۆمۈلەر ئەلنىڭ قەلبىگە،
ئەل ئۆلمىسە ئۆلمەيدۇ شائىر.

ئۇ زىمىستان كۆرگەن بۇلبۇلدۇر،
ناخشا ئېيتماس باھارنى ئالداپ.
قوقاس يۈتۈپ ياشايدۇ قەلبى،
ئۇ ئازابتىن ھالقىغان ئازاب.

سۆزلەر دەردنىڭ نېمىلىكىنى،
يۈرىكىنى چوقۇلاپ تۇرۇپ.
ئۆلۈملەرگە بېرىدۇ تەبىر،
ئۆز تېنىغا ئاۋۇال تىغ ئۇرۇپ...

2000 ـ يىلى ماي، غۇلجا

ناخشىدىن يارالغان كۈنۈم

ناخشامدىن نۇر ئېمەر غۇلجا ئاخشىمى،
زېمىنغا مۇھەببەت چاچىدۇ ئۇنۇم.
چاڭىلداپ سايرايدۇ روھىمنىڭ تىلى،
بۇ مېنىڭ ناخشىدىن يارالغان كۈنۈم.

مۇقامدۇر جىسمىمدا ئېقىۋاتقىنى،
مەرغۇللار يۈرەكتە ياسايدۇ دولقۇن.
كىشنەيدۇ چىن تۆمۈر ئارغىمىقىدەك،
ئاھ، ئىلى دەرياسى ئېيتسام «خانلەيلۇن».

رەڭدار نۇر گۈللىرى تۇتۇپ قولىدا،
دىلبەر كۆز يۇلتۇزلار باقىدۇ مەپتۇن.
قەلبىگە قانداق ئىشق ئۇۋىلىدىكىن؟
باغرىمغا تاشلانماق بولىدۇ تولۇن.

تەمبۇرۇم دەستىگە قونار دەممۇدەم،
ئابرالدىن سۆيۈنچە ئەپ كەلگەن شامال.
«ئەۋرىشىم» كۈيىگە چىرماشقاندا تار،
ئۈسسۈلغا چۈشىدۇ گۈللەر، قىرچىن تال.

بۇ ئاخشام بېشىدا كۆتۈردى بەخت،
خۇش كەيپ قىپ قويدۇم جىمى ئازابنى.
غەرق مەست ئۇيقۇغا كەتتى ئۆلۈممۇ،
ئىچىپ كۈي جامىدا سۇنغان شارابنى...

2000 ـ يىلى ئىيۇل، غۇلجا

پۇتىغا سۆز

دەرد يېشىدەك تېتىسەن پۇتا،
ئازاب ساڭا رەڭداشمىكەنە؟
قانلىرىمدەك تۇرىسەن قاينىاپ،
قىسمىتىمىز تەڭداشمىكەنە؟

بوتۇلكىغا سىغقان ئىرادەڭ،
سىغماس زىنھار قەدەھ كۆزىگە.
سىغمىغاندەك ئاساۋۇ يۈرىكىم،
لۇغەتتىكى «ئەرك» سۆزىگە...

يۈگەن ئۈزەر خۇش كەيپ قەھىر،
كۆپۈكلىرىڭ چېچەكلىشىدە.
سەۋرىسىزمەن سەن كەبى مەنمۇ،
دەردىڭ جانىنى ئېكەكلىشىگە.

سۆزۈك كۈلۈپ جىلمايغىنىڭدا،
ئامەتكىلا قالارسەن ئوخشاپ.
يېگىنىمدە تەقدىردىن كاچات،
سەن قويىسەن قارامنى ئوشتوپ...

ئۈيغۇردا يوق شاراب ئىلاھى،
بىز مەستلىكنى سانايمىز ھارام.

بەزەن چىقىپ ئازاب سىرتىغا،
بىز ئىزدەيمىز روھلارغا ئارام.

ئازغۇن ھىجران دەشتلىرى ئارا،
يۇرگىنىمدە غايىب ئوقلار يەپ.
سەن سۆزلەيسەن دەردتىن ھالقىشنى،
«ياشنى قاندا يۇيالمايسەن!» دەپ.

ئىسپىرتنىڭ ئەڭ چوڭ ھىيلىسى،
كۈلۈپ تۇرۇپ جانلارنى ئېلىش.
راست، پاجىئە ئازاب يىقىلماي،
نېسىپ بولسا بىزگە يىقىلىش...

مەنغۇ يىراق لەيلەپ يۇرۇشتىن،
قاۋاقلارغا بولۇپ مۇنقەرز.
قەبرىسىنى يۇدۇپ ياشايدۇ،
تۇتمىغانلار ئىشرەتنى پەرھىز...

پۈتۈل پەقەت سىرداشقۇملا بار،
يىلتىزىمغا قۇيغۇم يوق سېنى.
سېنىڭسىزمۇ شارابلانغان روھ،
كەيىپ قىلىپ تۇرىدۇ مېنى...

2000 ـ يىلى 7 ـ ئاي، غۇلجا

سۈزۈك ئىلتىجا

مەن يەنە غېرىبلىق شارابى ئىچتىم،
سىر تۆكۈپ كەچ سائەت ئون بىر يېرىمغا.
مۇزلىغان جىسمىنى ئىللىتماقچىدەك،
قىش ياقار كۆكسىنى خىياللىرىمغا.

ئاق قارغا قانغۇچە يۇمىلىغۇم بار،
ئاق دالا تۇيغۇمدا ئاققۇ پوكىنى.
بەڭگۈش قىز، مەن بۇگۈن ئىچمىسەممۇ مەست،
ئەيىبكار ئەمەس بىل شاراب دۇكىنى.

لىرىكام قەلبىمدە ياسايدۇ دېڭىز،
تىنچىماس ئېوت كەتكەن يۈرەك بۇ ئاخشام.
ئاچ، داغدام چۈشلىرىڭ ئىشكىنى ئاچ،
دولقۇنلاپ كەلمەكتە شىر كەيپ ناخشام.

يىلتىزى چوڭقۇردۇر سېغىنىشىمنىڭ،
ساقلانغان مەي كەبى ئېچىماقتىمەن.
ئازاب گەر بولسائمۇ كۆز ياشتەك قىرتاق،
بەك شېرىن چاڭقاشتا تېتىماقتىمەن.

تەكتىگە يەتتىم ھەي ئادەم ئاتىنى،
جەننەتتىن قوغلاتقان ئازغۇنلۇق يولى.
تەققاسسەن، دىلبىرىم ھاۋا ئانىغا،
كەل ئۈزات روھىمغا نەۋباھار قولى.

2000 ـ يىلى 6 ـ ئاي، غۇلجا

ئوغلۇم ئالبومىغا

تۇغۇلغان كۈنۈڭدە تۇغۇلدى كۈنۈم،
ناخشامنى شاخلاتتى سۈزۈك ئاۋازىڭ.
تىلىدىم سەن ئۈچۈن ئاپتاپلىق ئاسمان،
چۈشەكسىز ئەركىنى قۇچسۇن پەرۋازىڭ.

ماڭ ئوغلۇم سەن سۈبھى ئاققان يول بىلەن،
ئارزۇلار قوشىدۇ سېنى قاتارغا.
تىلەيمەن سۆيگۈدە مەڭگۈ يېشىللىق،
روھىڭنى كۆكلىتىپ تۇرغان باھارغا.

تورت كېسىپ يالغاندىن كىيگۈزمىدىم تاج،
بەختىڭنىڭ شامىنى ئۆچۈرۈش گۇناھ.
بول ئوغلۇم نۇرانە ئۈمىدگە سۇلتان،
بولغۇچە ئۆتكۈنچى ماختاشلارغا شاھ.

2000 ـ يىلى 3 ـ ئاي، غۇلجا

قەشقەر رومانتىكسى

ئاق كېچە، ئەڭ گۈزەل تەبىر بېرىپ باق،
مەن يەنە چۈش كۆردۈم باغلانماستا كۆز.
نەزەر سال قەلبىمنىڭ چاڭقاشلىرىغا،
ئوق يىلتىز يايماقتا «قەشقەر» دېگەن سۆز.

بىر ئىللىق بەختتىن كېلەر تېلېفون،
تېلېفونىست، ئېچىپ بەر ئىسسىق لىنىيە.
يەكشەنبە، بايرامسىز ياشاۋاتامسەن؟
غۇلجىنى كۆرمىگەن قۇشۇم يېگانە...

يوللىغىم كەلمىدى ياشلانغان خىيال،
تەبەسسۇم گۈلىدىن راسلىدىم دەستە.
قەشقەرنىڭ مۇبارەك كېچىلىرىگە،
ئوت قويغان يىگىتنى ئالامسەن ئەسكە؟

مۇھەببەت دولقۇنلاپ ئېقىۋاتقاندا،
ئۈزۈلۈپ كەتمىگەي تېلېفون سىمى.
ھېسلىرىم كۆيلەيدۇ تەمبۇر تىلىدا،
مۇقامدىن ئازماقتا يۈرەك رىتمى...

ئەقىدە سۆزلەيدۇ ۋىسالسىز ناخشام،
يۈرىكىم قېيىقالغان «ھەزرەت» يولىدا.

مەشرەپمەن، داغ ـ ھىجران چۆللىرى ئارا،
ئەمما باش ئۇرغۇم يوق ئاپاق غوجىغا..

يار، قەلبىڭ شوخ ئۇنلەپ كۈتەمدىغاندۇ،
بىز قىيماي ئايرىلغان «تاختا كۆۋرۈك» تە؟!
«جامائە» مەن بارسام قېتىلار بىر سان،
سەندىكى شۇ قىرىق سەككىز تۇۋرۇككە...

بۇلبۇل بىز يات كۆڭۈل قەپىزىدىكى،
سۆيگۈدە ئىزدىگەن ئارمىنىمىز بىر.
تەسەللى بەرگەنچە «مەھبۇس» تەنلەرگە،
ئىككى روھ مۇڭدىشار يېزىشىپ شېئىر...

مەي بولغان ئارمىنىم ئوخشايدۇ گويا،
بەشكېرەم بېغىدا پىشقان ئانارغا.
مەيلى بول قاتىلىم، قەشقەر گۈزىلى،
رازىمەن ئېسىلسام چېچىڭدا دارغا...

سورايمەن جەنۇبنى كۆرگەن باھاردىن،
زىمىستان باسقاندا ھەسرەت تامغىسى.
قەشقەرگە تەلپۈنۈپ كىشنەيدۇ سۆيگۈم،
تىنماي يەپ تۇرسامۇ ھىجران قامچىسى.

2000 ـ يىلى 9 ـ ئاي، قەشقەر

ئۇيغۇر مۇقامى

ئىلاھىي كۈيلەرنىڭ يالدامىسى سەن،
قەلبىڭدە دېڭىزدۇر مۇھەببەت، مېھىر.
ۋۇجۇدۇڭ يىلتىزىم بىخ سۈرگەن تۈپراق،
لەۋزىڭدىن يارىلار قارايماس شېئىر.

سەن يېشىل تەبىرى ئۇيغۇر چۈشىنىڭ،
ھالاكەت كۈيىدىن خالاس ئىرادەڭ.
ئانا سەن، مۇقەددەس روھلار ئانىسى،
ئوغۇزۇڭ بېرىدۇ ۋىجدانىمغا رەڭ.

ئازابنى بۆلەيسەن ئالتۇن بۆشۈككە،
ئەللىيىڭ ئۈخلىتار تەشۋىشنى بەزلەپ.
ھەقىقەت تېڭىغا ھامىلدار سۆيگۈڭ،
تۇغسەن قۇياشنى ئاچچىق تولغاق يەپ.

سۆيىمەن ئون ئىككى ئاينى سۆيگەندەك،
سەن بىلەن تەقدىرنى يېڭىدۇ ئۇيغۇر.
سەن بىلەن ھەسرەتنى يۇيىدۇ يۇرەك،
سەن بىلەن زۇلمەتتىن ھالقىيمىز مەغرۇر.

بار جۇشقۇن بىر غايە مەرغۇللىرىڭدا،
ھەر داستان سۆزلەيدۇ ئۆلمەس پەلسەپە.

بوۋىلار ھېكمىتى كۆمۈلگەن ساڭا،
بىر بۇيۇك ئارماندۇر سەنەم، سەلىقە.

سەن جانغا قان بىلەن كىرگەن ئېتىقاد،
بېرىسەن دىللارغا غۇلىماس ئۈمۈم.
ئۆلۈمنى چۆچۈتۈپ ياشايمەن سەندە،
ئازاب ۋە كۆز ياشتىن غالىب ۋۇجۇدۇم.

2000 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

باهار قىزى

خورىماس ناخشامنىڭ بۇلاقلىرىدا،
قۇيىمەن روھىڭنىڭ يىلتىزىغا سۇ.
قەلبىمنىڭ ئاۋازى كۆكلەيدۇ سەندە،
پورەكلەپ ئېچىلار ئەڭ يارقىن تۇيغۇ.

گۈللەردىن تون كىيگەن باهار قىزى سەن،
ئەقىدەڭ بەختىمنى قىلىدۇ گۈلگۈن.
ھەسرەتنىڭ قارايغان بۇلۇتلىرىنى،
خۇش پۇراق شامىلىڭ ئەيلەيدۇ سۈرگۈن.

زۇلمەتنىڭ ئادەمخور پىلىسراتىدىن،
مەن تەنھا ھالقىشنى قىلسام ئىختىيار.
ئۈمىدىڭ ئۆگىتەر يۈرەككە پەرۋاز،
قىلىسەن جىلۋەمنى تەبەسسۇمغا يار.

چۈشلىرىڭ كۆكىدە سايرىغان قۇشمەن،
چەكسىز دىل ئاسمىنىڭ ئەركىمگە ۋەتەن.
نۇرانە ئەپسانەم ئېقىنلىرىدا،
بەھۇزۇر ئۈزگۈچى ئادەم بېلىق سەن.

سەن كۆكلەم بەرگەچكە ھېسلىرىم يېشىل،
بەزلەيسەن ياش يۇقى خىياللىرىمنى.
كۆزلىرىڭ بالقىتقان سۈزۈك سۈبھىدە،
يۇيىسەن ئۆتكۈنچى زاۋاللىرىمنى...

2000 ـ يىلى 9 ـ ئاي، غۇلجا

ئايىدە

ئايىدە ئاي كەبى تەنھا ئايال سەن،
بەخت ۋە سۆيگۈدە يېتىم ئارال سەن.

ئايىدە، كەچ كۈزدەك سارغايغان كۈلكەڭ،
سۆزلەيدۇ ھەسرەتنىڭ لىرىكىسىنى.
چالىسەن ناتۇۋان يۈرىكىڭ بىلەن،
كۆز ياشىنىڭ ئەڭ غېرىب مۇزىكىسىنى...

ئايىدە، ئەپ كەتتى بىمەھەل ئەجەل،
قەلبىڭگە ئەقىدە تېرىغان ئەرنى.
ئەسلىتەر ئاق قالغان روھىڭ دالاسى،
ئات تۇياقلىرىدا تىلغانغان يەرنى.

ئايىدە، سۈرىسەن بۇلۇتلۇق خىيال،
ئاي تۇتۇلغان كېچە تۇغۇلغانمىدىڭ؟
بەك بالدۇر ئەمرىگە ئاپتىغۇ ئازاب،
سەن شادلىق ئۆلگەن كۈن تۇل قالغانمىدىڭ؟

ئايىدە، ئاي يىغلار بوتا كۆز بالاڭ،
مۇمكىنسىز بەختنى «دادا!» دېگەندە.
قۇياشمۇ ھىجرانكەش بولۇپ قالىدۇ،
سەن زۇلمەت دىللاردىن قامچا يېگەندە...

ئايىدە، سەن كۆنگەن ئاچچىق قىسمەتكە،
«دەردى يوق كېسەكلەر» بېرەلمەس تەبىر.
بار سېنىڭ بەختنى سۆيۈش هوقۇقۇڭ،
هېچ يۇرەك قىلالماس سېنى بىقەدىر.

ئايىدە، ئاي يۈيار جاراهىتىڭنى،
سەن ئەسلا كۈلپەتنىڭ قىزى ئەمەس سەن.
ئىسمىڭ بار تەبەسسۇم يوقلىمىسىدا،
ئەمدىلا مېڭىگە كىرگەن هەۋەس سەن...

ئايىدە، پەرۋىشلە ئۇمىدلىرىڭنى،
مۇهەببەت ئۆلۈمدىن هالقىغان تېما.
سەن تاتلىق ناخشىغا ئايلانغان پەسىل،
روھ قۇشۇڭ بولىدۇ يەنە ئۇچۇرما...

2000 ـ يىلى 9 ـ ئاي، غۇلجا

بەخت، ئۇنتۇلغان پۇشتۇڭمەن

قېچىۋېر بەخت قوغلايمەن سېنى،
ئوينايلى شۇنداق مۆكۈ - مۆكۈلەك.
ھېچكىمگە تۇتۇق بەرمىدىڭ تېخى،
شەيتانكەرشىمۇ سىرلىق كۆلەڭگەڭ؟

سېنى قەپەسكە قاماش زالىملىق،
ئەرك كۆكىدە بولغىن تەۋەللۇت.
مېھىر ئاپتىپىڭ قالمىسۇن مۇزلاپ،
تەبەسسۇمۇڭنى توسمىسۇن بۇلۇت.

نامىڭ سېتىلار، سېتىلماس قەلبىڭ،
ئوخشايسەن شەنى پاك بىر ئايالغا.
قارغىغۇچىلار قارغىش يۇتىدۇ،
دانلىماس سۆيگۈڭ ئالتۇن خىيالدا..

قۇشى سەن چۈشۈم چاھار بېغىنىڭ،
روھىمنى يۇيار ناخشاڭنىڭ نۇرى.
سەككىز جەننەتنىڭ پەيزىنى بېرەر،
ساڭا تەلپۈنۈپ ياشاش ھۇزۇرى.

ھەقنى سۆزلەيدۇ ۋىجدانىڭ تىلى،
قارغايسەن رىيا ھامىيلىرىنى.

سېنىڭ كۈشەندەڭ قەلبى زۇلمەتلەر،
سوتلايسەن قۇياش ئاسىيلىرىنى.

بەخت، ئۇنتۇلغان پۇشتۇڭمەن سېنىڭ،
كۆز ياش، ئازابنى دېگۈم يوق «ئانا!» .
تەبەسسۇمۇڭدىن كۈتمەن باھار،
مېنى سۆيگۈڭنىڭ شەيداسى سانا!

2000 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

ئېيمىلداش ناخشاڭغا ناخشام

بوز تورغاي ئېيمىلداش ناخشاڭغا ناخشام،
يۇرىكىم سايرار شوخ پەرۋاز تىلىدا.
قەپەسكە ئۆگەتكۈم كەلمەس روھىمنى،
ياشىغۇم يوق قەدىر مەھرۇملىقىدا.

بەختتىن كۆز ئاچقان دالا گۈللىرى،
مېنىڭمۇ بەختكە تارتقۇم بار يىلتىز.
باھارنىڭ قېنى بار تومۇرلىرىمدا،
سۇلغۇم يوق قىش دىللار ئارا مەزگىلسىز...

ئۇچرىماس ئەركەكلىك لۇغىتىمدە بىل،
زۇلمەتنى پەردازلاپ ناخشىلار توقۇلاش.
ھاقارەت ۋىجدانىم مىزانلىرىغا،
قۇياشنى سۆيگەنلەر گۆرىنى كولاش.

بۇ ئۇمىد قارمىقىم قىلمايدۇ ئارمان،
كۆز ياشلار كۆلىدىن بېلىق تۇتماقنى.
خام خىيال قىلمىغىن قىمارۋاز ئازاب،
ھەسرەتنى دو تىكىپ كۈلكە ئۇتماقنى.

ئىدىيە ئوۋچىسى بولۇپ قالدىم مەن.
ئەي ئۆلۈم چۈشلىرى ئالدىمغا يۈكۈن،

مەھكۇملۇق، قىلىۋال توۋا ـ ئىستىغپار،
قاپقارا قېنىڭنى تۆكمەن بۇگۈن.

ئۆزلۈكنى ئەركتىن ئىزدىگۈم كېلۈر،
ئاڭلىغىن بوز تورغاي ئاسمان ئەركىسى.
قۇت دېمەك ئەرككە چارمىخلىنىشمۇ،
بولغۇچە بوغنۇققان تەنىڭ سەركىسى...

2000 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

بىر قەلب سىغدۇرار چۆچەكلىرىمنى

ئاخىرقى بېتىڭنى يىرتتىم كالېندار،
دېكابىر كۆزىدە لىققىدە ھىجران.
تەلمۈردۈم قار بولۇپ ياغىدىغاندەك،
قار ياغماس شەھەردە قېپقالغان جانان.

ناخشامنى تىڭشايدۇ ئۇھلانغىنىچە،
تەنھالىق، شېئىر ۋە يانۇار شامىلى.
لەۋلىرى زىمىستان يۈرىكى باھار،
ھۇجرامغا كىرمەكتە بۇ يىلان يىلى...

تېلېفون ئۇلاقلىق يۈرىكىمگىلا،
كۆپ كۈتتۈم يېقىملىق ئاۋاز كەلمەيدۇ.
تېلېفونىست مەن بىلەن قېرىشامدىكىن،
«كەچۈرۈڭ، سىز ئۇرغان نومۇر بوش» دەيدۇ.

تۇرمۇشتىن مۇشت يېگەن ئارمانلىرىمدىن،
شېئىر بوپ تامچىلار مۇڭلۇق بىر تۇيغۇ.
خالىماس دوزاخنىڭ پېشانىسىگە،
مەن كەبى مەجبۇرەن يېزىلىشنى ئۇ!

قىش مېنى ۋاراقلاپ ئوقۇۋاتقاندا،
تىل چىقتى ئۇنتۇلغان ھەسرىتىمگە تىل.

نىكاھنىڭ كۆزلىرى ياشاڭغىرىدى،
تېڭىلغان سۆيگۈنى دېسەم ئەزرائىل.

بەخت توشقانمىدۇ كەتتىغۇ تاشلاپ،
«خەير، غانجۇغىدا كۆرۈشەيلى!» دەپ.
دىل يارام قەدىرسىز چېچەكلىگەندە،
بەختىڭ كۈنلەرنى قالمەن ئەسلەپ.

بۇگۈنمۇ جىق دەردنى چېكىپ تۇگەتتىم،
ئىككى قاپ پاپىروس بولدى سىردىشىم.
قار ياغماس يۇرەككە ئەسلەندى بەلكىم،
سوۋۇغان ئاپتاپتەك كۈلۈمسىرىشىم...

مېنىڭ بۇ بىگانە شۇڭىرلاشلىرىم،
گويا ھاۋانچىدا يانجىلغان ئاۋاز.
روھىمنى تەرجىمە قىلىشقا ھەتتا،
ئاجىزلىق قىلىدۇ لۇغەتلەر، ئاياز...

مەن بەخت ئۆيىگە سىغمىغان بىلەن،
بىر قەلب سىغدۇرار چۆچەكلىرىمنى،
يۈرىكى باھارغا ئېيتىپ بەرگۈم بار،
ھېچكىمگە تىنمىغان تىلەكلىرىمنى!

2000 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

دۇتار

ئۇيغۇر روھى رىسالىسى سەن،
دۇتار، دۇتار تەۋەررۈك دۇتار.
تارلىرىڭغا تۇتاش تومۇرۇم،
كۆيلىرىڭدە يۇرىكىم ئاقار.

ئون تۆت پەردىڭ ئون تۆت تىلسىمات،
چالار قەلب كولدۇرمىسىنى.
ئۇ سۆزلەيدۇ مۇقام يىلتىزى،
ئېيتقان ئۆلمەس، ئۆلمەس قىسسىنى.

تىلغا كىرەر سەن زۇۋان سۇرسەڭ،
توغراقلىرى تەكلىماكانىنىڭ.
ۋەسسەڭدىن تېپىلار دۇتار،
رىۋايىتى قەدىم توپانىنىڭ.

دىل يارامنىڭ ئەمچىسى ئۆزۈڭ،
ناۋالىرىڭ شىپالىق يامغۇر.
كۆلدۇرسەن ھەتتا ئازابنى،
سەن بوزلىساڭ بوزلايدۇ ئۇيغۇر...

مېھرىڭدە بار مەڭگۈلۈك باھار،
دۇتار، دۇتار كۇي ئاستانىسى.
ئەمگۈزەرسەن ناخشامغا ئوغۇز،
سەن سۆيگۈمنىڭ ئىنىكئانىسى...

2000 ـ يىلى 11 ـ ئاي، غۇلجا

قىزلارنىڭ كۆز يېشى

قىز يىغلار، يىغلايدۇ قۇياش كۈلكىسى،
باھارنىڭ قۇشلىرى ناخشىدىن قالغان.
شەھلا كۆز بۇلاقلار ياشاڭغىراپتۇ،
ئۇز گۈللەر رۇخسارى مىسكىن تۇس ئالغان.

مۇھەببەت پەسلىڭنىڭ چېچەكلىرىنى،
ئېيت سىڭلىم ئۇششۇتتى قايسى قىش يۇرەك؟
بىر يالغان قۇياشقا ئالداندىڭمۇ يا،
كىم يازدى قەلبىڭگە دەردلەنگەن چۆچەك؟

يۇرىكىم تۆكمەكتە ھەسرەت يامغۇرى،
سەن ئۇچۇن تىغ يېدى مۇقەددەس ئارمان.
روھىمنىڭ كۆزىگە سانجىلدى تىكەن،
ناخشام ھەم يۇتماقتا لەختە ـ لەختە قان.

مەن ئەسلا يازمايتتىم ئۆلۈمرەڭ شېئىر،
كۆز يېشىڭ ماتەمدار قىلدى قەلەمنى.
يازغىنىم دىلكەشلىك لىرىكىسىدۇر،
بىر سېنى كۈلسۇن، دەپ سۆيدۇم ئەلەمنى!

جان سىڭلىم ئۆكسۈمە قاچاق كۆڭۈلگە،
سەن ھامان بەختكە بولىسەن ياتلىق.

قىز كۆڭلى پىلىسىرات كۆۋرۈكى ئەمەس،
ئالدىڭدىن ئۆتىدۇ «قىرىق بىر ئاتلىق»...

قىزلارنىڭ كۆز يېشى قىساس ئوقىدۇر،
غايىبتىن تېگەر ئۇ خائىن ۋىجدانغا.
قۇياشقا قەرزدار قىزنى يىغلاتقان،
چارىسىخلانغۇسى ئۇ، قارا ھىجرانغا.

2000 ـ يىلى 11 ـ ئاي، غۇلجا

كەچلىك ئاپتوبۇس

قىش بوۋاي كەپسەنغۇ تەرىڭنى تۇرۇپ،
بۇگۈن قار ياغماقتا ھەسرەت ئارىلاش.
ئاق دالا، سۆيگۈدە ئوق يېگىنىم راست،
يۇرىمەن ئوۋلانغان ئوۋچىغا ئوخشاش...

بىر تاتلىق ھىجراندا كۆيەر خىيالىم،
ئۆرتەنگەن چۈشلەرگە ۋەتەندۇر يۇرەك.
كەچ كۈزدە بىخ سۈرگەن يۇمران بىر سۆيۈش،
كېچىككەن بەختتەك ئاچماقتا چېچەك.

يار بۇ كەچ خىرامان ئۇخلايدىغانسەن،
ئېرىنچەك كېچىنىڭ تېنىنى قۇچۇپ.
مەن، شېئىر ئىككىمىز ئىزدەيمىز سېنى،
ئۇۋىسى چۈۋۈلغان قۇشلاردەك ئۇچۇپ.

سېغىنىش توشۇيدۇ كەچلىك ئاپتوبوس،
غۇلجىدا بىكەتكە ئايلاندىم سۇلغۇن.
دىل كۆيۈم ئۈرۈمچى يولىغا قاراپ،
بىر ئەركەك دەريادەك ئۈرىدۇ دولقۇن.

ئىسمىڭنى يازمىدىم قىش ئالبومىغا،
زىمىستان سوغۇق لەۋ تەگكۈزىدۇ دەپ.
مەن ئۇنى كۆڭلۈمگە يېزىۋالمىسام،
ئاھ، مېنى تىرىكلا يۇتقۇسى غەزەپ...

تۇنجى ۋە ئاخىرقى رومانتىكام سەن،
ۋە ئالدىڭ سۆيگۈمنىڭ يۈرىكىدىن جاي.
ئىككىمىز شېئىرغا ئايلانغان كېچە،
مەست بولغان غۇلجىنىڭ ئاسمىنىدا ئاي...

شەيتان قىز، قىينىكەن قەلبىمىز ياشاش،
ئاتەشلىك قەلبىمنى ئېلىپ كېتىپسەن.
ئىلىدا چوغ يۇتۇپ قىشلايدۇ ناخشام،
تۇيغۇمغا بىر يالقۇن سېلىپ كېتىپسەن.

«نوۋىگورت»[1] كوچىسى بەزلەيدۇ مېنى،
نېمانچە ئازغۇنسەن ئۇرۇمچى چۈشى؟
مۇڭلۇقمەن دەل «كۆچ - كۆچ» ناخشىسى كەبى،
قىينايدۇ تەن ئەمەس روھنىڭ كۆچۈشى...

بىر ئۇلۇغ گۈناھتۇر، بىر ئۇلۇغ بەخت،
سېنى ھەم ئازابنى سۆيۈپ قالغىنىم.
قىزىل كۆز قەسەملەر ھەقىقىتىدىن،
گۈزەلدۇر ئىشەنگىن مېنىڭ يالغىنىم.

دېكابىر، بىز قەدەھ سوقۇشتۇرايلى،
يىگىتمەن، تۆككۈم يوق يۈرەك يامغۇرى.
بىر يېشىل ئارماندا ياشىماقتىمەن،
ماڭا قان بەرمەكتە باھار تومۇرى.

2000 - يىلى 11 - ئاي، غۇلجا

① نوۋىگورت — غۇلجا كوچىلىرىنىڭ بىرى.

تەقدىر يېڭىلاش

بالقىدىم ئۆزلۈكىنىڭ ئۇيۇقلىرىدىن،
ئېمىتكىن، ئادەملىك جىلۋەمنى قۇياش.
يۈرىكىم ياردار بۆرىدەك ھۇۋلار،
تەپەككۇر سۈكۈتى سەزمەكتە قاناش،

ئاختۇرۇپ بەختىنىڭ تەبەسسۇمىنى،
كۆپ ئۆتتۇم يېڭىنىڭ تۆشۈكلىرىدىن.
روھىمغا جاھانگىر ئازاب تەسلىم بول!
دەست تۇردۇم غاپىللىق بۆشۈكلىرىدىن.

مەھرۇملۇق، ناخشامغا بولمىغىن ساھىب،
ئۈسسۈلغا تارتمىغىن غالجىرلىقىڭدا.
نە قىلسۇن بۇ كۆڭۈل ئىزدىگەن جەننەت،
يوقىتىش ھۆكۈمران داستىخىنىڭدا.

چوڭقۇر بىر زىندانىدۇر ئويۇنىڭ تېگى،
قۇرۇماس ئىشرەتخور كۆزىدىكى ياش.
ئۇزاققا سوزۇلغان ئۆلۈۋېلىشتۇر،
ئۆزىنى ئىزدىگەن روھنى ناركوزلاش.

خوش قاۋاق، جاق تويدۇم «خۇش كەتتى»لەردىن،
دۇنياغا باققۇم يوق شاراب كۆزىدە.
خرۇئىن يوقالغىن، مەن ساڭا گۆركار!
نازلانما قان تامچىپ تۇرغان ئىدىيە.

بولدى بەس! جىق يېدىم ساۋاق ئېشىنى،
پۈشايمەن لۇغىتى قەلب تارىخىم.
ئىرادە تاڭمىغىن ئەي لۇكچەك زۇلمەت،
ئۆزىنى ھەقىقەت سانىمايدۇ كىم!

كىرمەيمەن شەھۋەتنىڭ كوچىلىرىغا،
سېتىلار يۈرەككە راسلانغان قەپەس.
«ۋىجدان» نى سودىگەر قىپ قويغان پۇلنىڭ،
بىر يۈزى پەرىشتە، بىر يۈزى مەرەز...

ئۆلۈمگە بۈيرۇدۇم ئالجىشلىرىمنى،
ئۆزۈمگە شەپقەتسىز سوتچىمەن بۈگۈن.
ھەمىشە ئوشۇقۇڭ ئالچا چۈشمەيدۇ،
توۋا قىل ھاسىغا چۈشۈپ قالغان تۇن!

ئەقلىمنى بىلىدىڭ رەھمەت كۈشەندەم،
گۇناھ بەك قۇۋۇ ئىكەن، ئازغۇنلۇق زېرەك.
بىر كەسكىن جەڭگاھتۇر تەقدىر يېڭىلاش،
يوللارنى مېڭەمدە مېڭىشىم كېرەك...

2000 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

بەخت ئەمرىمگە ئۆتكەن ئاشۇ كۈن

بەخت ئەمرىمگە ئۆتكەن ئاشۇ كۈن،
ئۈچۈپ كېلەر مۇھەببەت قۇشۇم.
پەرۋازىغا ئېرىشەر بۇ روھ،
تاتلىق ـ تاتلىق كۈلەر تۇرمۇشۇم.

سەھەر قىزدەك لەۋلىرى بىلەن،
ھېسلىرىمنى سۆيەر ئەركىلەپ.
تۇغار سۈزۈك ناخشامنى قۇياش،
ھاياجاندا توققۇز تولغاق يەپ.

ھەسرەتلەردە قىشلىغان چۈشۈم،
ئويغانغۇسى باھار قۇچاقلاپ.
ياش تۆكىدۇ ئۆلۈمنىڭ كۆزى،
ئايىغىمغا يىقىلار ئازاب !...

ئۈزۈپ چىقسا گۈزەل ئەپسانەم،
رېئال جەننەت گىرۋەكلىرىگە.
جانان گۈللەر تەبەسسۇمىدىن،
ناخشا ئاقار يۈرەكلىرىمگە.

ئەڭ ئىمزا قويۇپ بەرگۈسى،
شەۋكىتىنى تاپقان كۈيۈمگە.
مېنىڭ ئۈمىد تۈگىلۈكلىرىمدىن،
شۇقەدرى چۈشەر ئۆيۈمگە...

2000 ـ يىلى 11 ـ ئاي، غۇلجا

ئاخشام قۇشلىرى

ئالتۇن كۈز، سېغىنىش تۆكمەكتە خازان،
ئاچچىق مەي قۇيماقتا يۈرەككە كۈتۈش.
مۇزلىغان كېچىنىڭ ئەللەيلىشىدە،
مەن ئويغاق كۆرگۈچى مۇڭ دارىغان چۈش.

بارمۇ سەن؟ مەن كۈتكەن بەخت مۆچىلى،
تاڭدىكى رەڭدار نۇر گۈللىرى ئارا.
ئېتىقاد، سۆيگۈدە گۈمراھلار ئۈچۈن،
بۇ كېچە ئاسىيلار قەلبىدەك قارا.

زۇلمەتنىڭ قېنىغا قەلىمىم چىلاپ،
جاراھەت تىلىدا يازدىم لىرىكا.
تەقدىرداش ئوخشايمىز باغرىڭدىكى داغ،
دەردلەردىن قالغانمۇ؟ ئېيتقىن ئاي ئانا.

قەلبىمنى تىڭشىغىن ئاخشام قۇشلىرى،
بىر قېرى ھەسرەتتۇر مېنىڭ كىملىكىم.
كېچىنى ناركوزلاپ تاشلىدى ناخشام،
ئاھ، بىراق ئازابنى مەست قىلالمىدىم.

خوش! كەچ كۈز راسلىما ئەركىمگە ئۆچەك،
قەپەستە دائىلماس روھىنات قۇشۇم.
سىقىلىش سىرتىدىن ئىزدەيدۇ ئۇيۇق،
قەدىردىن سۆيۈلۈش كۈتكەن تۇرمۇشۇم.

2000 ـ يىلى 11 ـ ئاي، غۇلجا

مۇھەببەت قۇشۇم

سېنتەبىر، ۋىسالسىز كەلدىڭمۇ يەنە،
ئامانمۇ جەنۇبتا مۇھەببەت قۇشۇم؟
باغجانلاپ پىشتىمۇ ئالتۇن جىگدىلەر؟
بەختكە رەڭداشمۇ ئۇندا كېچىلەر؟
كۈتۈشكە ئايلىنىپ ياشايمەن بۇندا،
غېرىبلىق، سېغىنىش بوپقالدى ئۇدۇم.

سەن گۈۋاھ، بىز ئېيتقان قەدىر ناخشىسى،
سېنتەبىر... كۈندە بىر كۆرۈشەرمىز دەپ.
ئۇ يەنە ئايدىڭنى ياخشى كۆرەمدۇ؟
ئايدىڭدەك سۈپسۈزۈك خىيال سۈرەمدۇ؟
ئانارنىڭ شەربىتى سىڭگەن لېۋىدىن،
تۇرامدۇ چۈچۈمەل سۆيۈش تەپچىرەپ؟

كالېندار ۋاراقلاپ، خىيال ۋاراقلاپ،
ئۈمىدىم كۆزلىرى تېشىلەي دېدى.
پەسىللەر كۆمۈلدى سېغىنىشىمغا،
ئارىلاپ ئاق چېچەك قوندى بېشىمغا،
كەل پۇراي، سېنتەبىر، شامىلىڭدا بار،
يار سەپكەن خۇش پۇراق ئەتىرىڭ ھىدى...

سېنتەبىر، جەنۇبلۇق مۇئەللىمەگە
ئادرېسىڭ بار دېگىن ئوتلۇق يۇرەكتە.
تىنمىغىن ئوننىچى سېنتەبىر ئاخشام،
مەي ئىچەي، خىرامان ئويىنىسۇن بايرام.
چىنلىقتۇر ئىقتىدا قىلغىنىم ئەمما
«سېنتەبىر... كۈندەبىر...» دېگەن چۆچەككە.

بەك سۇلغۇن پەسىلدۇر يۇرەك كەچ كۈزى،
يېشىل روھ دەرىخى تۆكمىسۇن خازان،
باھاردەك رەڭ تۇزۇپ ئولتۇرغىنىدا،
تەشۋىش تاش ئاتمىسۇن خىياللىرىغا.
دەز كېتەر ئارزۇيۇم، تەلپۈنۈشۈمگە،
ئەركىگە ئەزرائىل كۆز تىكسە ھامان.

ئامان بول! جەنۇبلۇق مۇئەللىمە سەن،
ھىجرانكەش شائىرلىق كوچىسىدا مەن.
سېنتەبىر دەپ بەردى، ئىسىمدا تالاي
جۇملىلەر تۇزۇپسەن دەردكە بېرىپ ھاي...
سۆيگۈدە ئوق يېگەن شېئىرلىرىمنى
يېزىۋال، قەلبىڭنىڭ دوسكىسىغا سەن.

قورقمەن بۇ تەقدىر تارتىپ كەتمىگەي،
سۆيگۈسىز جاھاننىڭ نېمە خۇشلۇقى؟
سېنىڭسىز تېتىيدۇ تەبەسسۇم زەھەر،
جانانسىز بۇ قەلبىم پۇقراسىز شەھەر.
بولمەن زۇلمەتنىڭ ئاغزىدىكى دان،
شەپەقسىز قالىدۇ روھىم بوشلۇقى!...

2000 ـ يىلى 11 ـ ئاي، غۇلجا

يارىلاي

مەن يىلتىز ئىزدەشتىن قايتىپ كەلگەندە،
يېرىلدى ئازابىم قاسراقلىرى.
چىرىگەن ئاڭلارنى دەسسەپ ئۆتمەكتە،
زامان پويىزىنىڭ ئۇچقۇر چاقلىرى.

ياتلاشقان ئۆزلۈككە يۈز تۇرانىمەن،
ئەڭ ئاچچىق چىنلىقسەن مېڭىسىز ياشاش.
پۇشۇلداپ ئۆخلىما قەھرىم بۆرىسى،
ئۈيقۇڭنى ئاچمىساڭ سوتلايدۇ قۇياش.

ئەركىمگە تار كەلگەن شەكىلسەن بەرھەق،
دۇئېلغا چىق تېنىم ئېلىشماقچىمەن.
روھىمنى تۇغدۇ ئۇلۇغ يىمىرىلىش،
يارىلاي ئازغۇنلۇق ئۆلۈمۈڭدە مەن.

ئادەملىك، نۇرۇڭدا يۇيۇنۇۋالاي..
جۇپ كۆزى يورىسۇن ھەقىقىتىمنىڭ.
ئېچىلسۇن قۇلۇپلاپ تاشلانغان تىلىم،
دىل ناخشام سايىسى ئەمەس ھېچكىمنىڭ.

خوشلىشاي ئازغۇنلۇق مەست بولغىنىڭدا،
تۇيغۇمغا چاپلاشقان مەھكۇملۇق جېنى.
سەن قالغىن شۇم رەزىل كېچىلەر بىلەن،
مۇگدىسەڭ ئۇ ياپسۇن زۇلمەت يوتقىنى...

2000 ـ يىلى 12 ـ ئاي، غۇلجا

مەخپىيەت

مۇھەببەت شەپقەتسىز سوتلىغان كۈنۈڭ،
قەلبىمنى قامچىلاپ ئۆتتى بىر غەزەپ.
تۇرۇقلۇق مەن نىكاھ سىرتىمقىدا ھەي...
كەپتىمەن ھەسرەتنى كۈلكىمدە بېزەپ.

يازغىنىم روھتىكى يارىدار شېئىر،
سىزغىنىم ئوق يېگەن يۈرەك قەغەزگە.
«بەخت» كە تەقلىد قىپ قۇرغان بۇ ئۆيۈم،
بەك ئوخشاپ بارماقتا ئالتۇن قەپەسگە.

بەخت ۋە سۆيگۈدە كېچىككىنىم راست،
ياشايمەن مەن ۋىسال مەھرۇملىقىدا.
دەل «پرومېتۇس» مەن ئوتنى ئوغرىلاپ،
رەنجىرلەپ تاشلانغان ئازاب تېغىغا.

سىر بېرەي مەخپىي تۇت چۈشۈمدىكى قىز،
بۇ نىكاھ بولمىدى نىكاھدەك پارلاق.
كېچىسى ئۇ تەنگە چىرماشقان يىلان،
كۈندۈزى جېنىمغا قادالغان پىچاق.

2000 ـ يىلى 2 ـ ئاي، غۇلجا

نېگاتىپتىكى قۇياش

قېتىپ قالغان بىر چۈشىمەن مۇڭلۇق،
تۇغۇلۇشقا ئىنتىزار ئارمان.
ئازابلىرىڭ تەلەپپۇزىدا،
بىر ھەقىقەت تالىشىدۇ جان.

قاراڭغۇلۇق دېڭىزى ئارا،
تەنھا روھىمەن پاناھسىزغان.
ئۆزۈڭ تۇرۇپ نۇرىڭ ئانىسى،
قەتىرە نۇردىن نۇسرەت سورىغان.

قەپەس قۇشى كۆيگە رەڭداش،
بوغۇچلانغان ناخشاڭنىڭ رەڭگى.
ياشىغاچقا ئەركتىن مەھرۇم،
سەن سانايسەن ئەركنى تەڭرى.

تەڭقىسلىقتا يول ماڭغۇچى سەن،
دەسسەپ تۇرۇپ پىچاق بىسىغا.
بېقىنمايدۇ سۈزۈك ئىدىيەڭ،
ئەمما زۇلمەت ئىرادىسىگە.

دىل ئەزگۈچى مۇزىكا دەردىڭ،
تەشۋىشىڭنىڭ ۋەزنى بەك ئېغىر.

ئېمزەك سالماس ئاھىڭغا بەخت،
سەن ھەسرەتكە ئېمىلداش تەقدىر.

لۇغىتىڭدە نۇرغا ئايلىنىش،
مەۋجۇتلۇقنىڭ يارقىن مەنىسى.
ھېسابلايسەن كۆيۈپ ئۆلمەكنى،
ئۆلۈملەرنىڭ يۈكسەك پەللىسى.

2001 ـ يىلى 3 ـ ئاي، غۇلجا

قۇياشقا يۈزلىنىپ توۋلىدىم ناخشا

شەپەقنىڭ ئۇيقۇسى كەلدىمىكىنە؟
خوشلاشماي تۇرۇپلا چۈشۈردى بايراق.
لېۋىمگە جىلمىيىپ قوندى بىر ئۆمىد،
ياقماقچى بولغاندەك قەلبىمگە چىراق !...

قانىتى پەرلەندى خىياللىرىمنىڭ،
ئۇپۇقتىن - ئۇپۇققا تاشلىدىم نەزەر.
شوخ، ئاساۋ ئىستەكلەر دولقۇنلىشىدا،
كېچىنىڭ روھىغا ئەيلىدىم سەپەر.

سۈكۈتلەر پەرھىزى بۇزۇلدى ئاخىر،
ئاي تاتلىق بىر كۈلۈپ قىلغىنىدا ناز.
ئىلاھىي مەستخۇشلۇق سەزدى لىرىكام،
يۈلتۈزلار يايغاندا يارقىن پايانداز.

مۇقەددەس ئەركتىن تاپتى دىل ئارام،
ھالقىدىم رايىش تەن چېگرىسىدىن مەن.
يۈرىكىم كىشىنىدى سوزۇپ بەك سوزۇپ.
بۇ يىگىت ئىرادەم ئۈزگەندە يۈگەن.

ھېس قىلدىم كېچىنىڭ ئۇلۇغلۇقىنى،
كىرگەندە چۈشەكسىز چۈشلەرگە باشلاپ.

قۇياشنى سۆيۈشنى ئۆگەتتى ماڭا،
ۋە دېدى: يۈرمىگىن زۇلمەت ھاپاشلاپ!

كېچىنىڭ مەۋجۇتلۇق پەلسەپەسىچە،
گۈمراھلىق سانلار مېڭىسىز ياشاش.
ئەتىگە ئەقىدە باغلىغانلارنىڭ،
ئىرادە ناخشىسى تۆكمەس قەتىرە ياش.

تۇن پەقەت دەپنىلەر ئۆلۈمتۇكلەرنى،
ماڭدامدا راسلاقلىق ئۇلارغا بىر دار.
مەن ئەسلا ئەمەسمەن جۇۋاز كالىسى،
بۇ روھنىڭ يۈكسەك بىر ئوربىتىسى بار.

تۇن كۆركى بەختكە ئۇزاتتى مېنى،
بەختنى ھېس قىلىش يېرىم بەختتۇر.
قۇياشقا يۈزلىنىپ توۋلىدىم ناخشا،
دولقۇنلاپ ئاقماقتا تومۇرۇمدا نۇر.

2001 ـ يىلى 6 ـ ئاي، غۇلجا

دۇنيا هاملىدارسەن ناخشام تېڭىغا

تومۇز بالاغتىدە قەدىرسىزلەندىم،
قەلبىم دالىسىنى كېزىپ يۈرەر قىش.
دىلكەش مايقوڭغۇزى سۆزلەر مەنتىقە:
گۈزەل بىر ئاسىيلىق ئازابتىن قېچىش.

سەرسان خىياللارنىڭ يولۇچىسى مەن،
ياغار قار ئارىلاش روھىمغا ئۆسەك.
چىدام بازغانلىرىدا سوقۇلغان تۇرۇپ،
چىدىمىدىم كۈلكەم تۆككەندە چېچەك.

ئالۋۇن ناخشىسىنى ئېيتار سەراتان،
ئۆلۈم يۈزتۇرانە ئىككىمىز شۇتاپ.
جەننەت ۋە جەھەننەم پاسىلى ئۆزرە،
زۇلمەت ئەجدىھاسى ياتىدۇ سويلاپ.

سۇبھى يالتىرىغان بەختنى ئىزدەپ،
قەپەس چۈشلىرىدىن چىقىۋاتىمەن.
ئۆتتۈم ساق سەھەرنىڭ يوقلىمىسىدىن،
ئۇمىد تومۇرىدا ئېقىۋاتىمەن.

بىتىم تۇزمىدىم دەردنامە بىلەن،
سېتىش چوڭ ئازغۇنلۇق هايات دېگەننى.

سۆرەپ يۈرمەكمۇ ئېغىر جىنايەت،
جان ۋەسۋەسىسىده ئالجىغان تەننى.

قۇياش ئەقىدەڭگە قەرزدار ئوغلۇڭ،
نومۇس ئايلانماق تۇن قاغدالمىسىغا.
قەلبى گۆرىستانلار ياسايدۇ مەبۇد،
مەن ئۆچ ئېتىقادنىڭ ياسالمىسىغا.

كەپتەر باچكىسىدەك بۇدرۇق بالامغا،
سۇلغۇن ساداقەتنى مىراس قىلماي دەپ.
تۇرمۇش تونۇرىدا كۆيۈۋاتىمەن،
تۇغار ۋىجدانىمنى چوغلار تولغاق يەپ.

تەقدىر تارازاڭدا تاسقالدىم تالاي،
ئەمما يېپىشمىدىم نەپرەت تېشىغا.
مېھرىم يامغۇر تۆكتى گۈلدۇرماماسىز،
باھار يۈرەكلەرنىڭ قاغجىرىشىغا.

سۆكۈت رايىشلىقىدا سارغايدىم نەچچە،
تەسكەن، ئادىمىيلىك ئىمتىھانلىرىڭ.
تۇيغۇ ئاپتاپلىرى ئارا دەس تۇردۇم،
يۈرەك ئۇخلىمىدى ئىچرە قان يىرىڭ.

مېنىڭ بۇ ئۆتكۈنچى مۇزلاشلىرىمۇ،
قاسراق تاشلىغۇچى ئاياز ئېڭىغا.
شەپەق يۈرىكىدە تۇخۇملار ئارمان،
دۇنيا، ھامىلىدارسەن ناخشام تېڭىغا.

2001 ـ يىلى 7 ـ ئاي، غۇلجا

يۇرت ناخشىسى

ناخشىلىرىم يىلتىزى سەن كۆكدالا،
چىلان توپاق زۇۋۇلىسى بۇ تەننىڭ.
مۇھەببىتىڭ شېۋىسىدە سۆزلەيمەن،
يۇرىكى سەن يۇرەكتىكى ۋەتەننىڭ.

شادلىقىڭ ھەم ھەسرىتىڭمۇ قەدىرلىك،
تۇنجى سۆيگەن قىزىمغىلا ئوخشايسەن.
ئېتىزلىرىڭ بېھىش پۇراپ تۇرىدۇ،
مېھرىڭ باھار، دىل قىشىنى قوغلايسەن.

بالىلىقىم لەززىتىگە قايتىمەن،
تاتلىق ـ تاتلىق ئەسلىمەڭنى ۋاراقلاپ.
خۇرسىنىمەن، بالا ھېسلار ھايالسىز،
كەتكىنىدە توشقان قوغلاپ يىراقلاپ.

مەكتەپلىرىڭ نۇر ئىزدەشنى ئۆگەتكەن،
ھەقىقىتىم بولغان سەندە ساۋاتلىق.
پەرۋازخۇمار خىياللىرىڭ كۆكدالا،
قىلىپ قويغان ئارمىنىمنى قاناتلىق.

ئۇدۇم بېرەر ماڭا ياۋا تېشىڭمۇ،
ئۆگەيلىمەس چاتقاللىرىڭ، تىكىنىڭ.

ئەڭ يېقىملىق مۇزىكىدەك تۇيۇلار،
قۇچاق ئاچسام «كەلگىن بالام!» دېگىنىڭ.

ئانا تىلى چىققان سەندە سۆيگۈمىنىڭ،
ئون سەككىز ياش چاقماق ئىدىم، چېقىنتىم.
ئاشقىلىقىنىڭ كوچىسىدا «ئوق» يېگەن،
ئاشۇ «سارىڭ كېچە» لەرنى سېغىندىم.

دادام كەتمەن بىلەن يازغان تارىخىڭ،
زەيكەشلىرىڭ تىرىك مۇزېيخانىسى.
ئاچچىق شورغا ياشلىقىنى تېگىشكەن،
كەچمىش يىللار شائىرىڭنىڭ ئانىسى.

«قىزىل قۇم» دا قىز قەلبىدەك سىرلار كۆپ،
بورانلىرىڭ بۇ قەھرىمنى بىلەيدۇ.
«ئاق تېۋەك» نىڭ ئەركەك ـ ئەركەك ئېقىنى،
كۆكلەپ دەيدۇ ماڭا رىزىق تىلەيدۇ.

مۇگدەشلەردىن يىراق روھىڭ كۆكدالا،
بۆشۈك ھەتتا قەبرىلىرىڭ ئويغاقتۇر.
ئۇمىدلىرىڭ سېزىك گۈزەل تاڭلارغا،
يەۋاتقىنىڭ بىر مۇقەددەس تولغاقتۇر.

2001 ـ يىلى 8 ـ ئاي، كۆكدالا

كۆكدالا، قىز كېچە ۋە مەن

يۇلتۇزلار كېنىزەك ئاي مۇنچىسىدا،
قىز كېچە يۇيۇنار ئانىدىن تۇغما.
چاراسلاپ يېرىلار خىيال قوۋزىقى،
سېغىنىش يۈرەككە تىزماقتا ئۇۋا.

كۆكدالا، روھىمغا سۈت بەرگەن ئانام،
مۇڭداشقىن ھىجرانىم يىلتىزى بىلەن.
قەلبىمنى گىرىمسىز سىزىپ چىقاي، دەپ
قەلەمگە ئىچۈردۇم ھەقىقەتنى مەن...

ھېچ يۈرەك تەلتۆكۈس چېلىپ باقمىدى،
ئىلاھىي مۇزىكا ئىدى بۇ تېنىم.
ھەسرەتتەك پاسپورتسىز يۈرگىنىم بىلەن،
شېئىردا بار مېنىڭ ئۇمىد ۋەتىنىم...

شاراب ۋە ئۇنتۇلغان شادلىق ئالدىدا،
قان رەڭلىك كۈلكىنى دەيمەن كۈھىقاپ.
ھېچنەرسە ئازابدەك سۆزلىمەيدۇ چىن!
ئاڭلىغىن ئىككىنچى ناخشامدۇر ئازاب.

سۆزۈمگە ئىشەنگىن ئۇمىد ئاغىنە،
بىز ئەمدى ئىزدەيمىز بەختتىن رىزىق.

ھەسرەتتىن قاچقانىنى قوغلاركەن ھەسرەت،
ئازابىنىڭ ئازابىنى سۆيگۈنى قىزىق!..

زەھەرنى زەھەردە قايتۇرۇش بىر چۇش،
مۇمكىنمۇ كۆز ياشتا كۆز ياشنى يۇيۇش.
روھىنى پەرۋازغا ئۆگەتكەنلەرگە،
مۇھەببەت قەبرىسى ئەمەستۇر تۇرمۇش.

كۆكدالا، قىز كېچە مەست بولدى ۋاقىت،
ئەكچىدى يۇرەكنىڭ كۆزىدىكى ياش.
ساق چىقتىم ئازابىنىڭ رامكىسىدىن مەن،
سۇبھىنى تەۋەللۇت قىلغاندا قۇياش.

ئەلۋىدا، يىغلاڭغۇ قەلب كۈيلىرىم،
كۈلپەتكە باش ئۇرۇش يىگىتلىك ئەمەس،
كۆكدالا يىغلاشنى كۆرمەيدۇ راۋا،
ئۇ سانار چىدامنى ھامان مۇقەددەس!...

2002 ـ يىلى 2 ـ ئاي، كۆكدالا

ئازابنى قېرىتقان يىگىتتۇر - يىگىت

يۈرەكنى سازلىدىم جۇشقۇن پەدىگە،
كەل، ناخشا توۋلايمىز تەڭكەش بول ۋاقىت.
كۈلپەتنىڭ كۆزىگە قادالغان ئوقمەن،
ئازابنى قېرىتقان يىگىتتۇر - يىگىت.

سايرايمەن زىمىستان كۆرگەن بۇلبۇلدەك،
دېمەڭلار، ۋەزنى يوق ھىجرانغا بايقۇش.
كۆز ياشقا ئاسىيلىق قىلمايدۇ شائىر،
بىر ئازغۇن پەلسەپە ھەسرەتنى ئۇنتۇش!

بۇ ئەركەك ناخشامنىڭ تومۇرلىرىدا،
مىڭ دەريا مۇھەببەت ئاقار دولقۇنلاپ.
روھىنات دەرىخىم يېشىلدۇر- يېشىل،
يىلتىزىم تۇرىدۇ باھار قۇچاقلاپ.

ئادەمخور ئىدىيە سۈرى ئالدىدا،
كۆر ھايات ئۈمىدتەك چاقنىشىمنى كۆر!
ناخشىدۇر بۆشۈكۈم، ناخشىدۇر قەبرەم،
ئازغۇنلار بەختىمگە قازالمايدۇ گۆر.

ياخشىلار ئەركىگە ئاساندۇر قەلبىم،
ياخشىلار پەرۋازى مېنىڭ پەرۋازىم.

كىم ناخشا توۋلىسا ۋىجدان تىلىدا،
شاۋقۇنلاپ قېتىلار ئوتلۇق ئاۋازىم.

چېچىلغان ناخشامنىڭ يارقىن يۇلتۇزى،
پايانسىز ئارمانلار سامان يولىغا.
ئۆمۈرنىڭ بىر مەيدان دراما سىدا،
چىققۇم يوق قارانچۇق «قۇياش» رولىغا!

2001 ـ يىلى 9 ـ ئاي، غۇلجا

سەن بۇرۇنقى سەن ئەمەسسەن...

بىز مۇھەببەت پويىزىغا خاتا چىققانلار،
ئىككى تۇرمۇش رېلىسىدا ئۇزاپ بارىمىز.
يات ئەقىدە يولۇچىسى سەپەرداش بىزگە،
قەۋەت مۇڭلۇق كۆي تۆكىدۇ يۈرەك تارىمىز.

سەن بۇرۇنقى سەن ئەمەسسەن، مەن بۇرۇنقى مەن،
تەبىرى يوق بىر چۈش پەقەت ئۆتمۈشكە قايتىش.
ئارىمىزدا سوغۇق كۈلۈپ تۇرىدۇ ئازاب،
لەۋلىرىڭدىن باھار سورار قەلبىمدىكى قىش.

بىرلا قەدەم كېچىكىشىڭ قۇربانى بولۇپ،
ساختا ۋىجدان رەڭلىرىگە ئايرىۋاشلاندۇق.
چىن ساداقەت گۈلىمىزنىڭ تەبەسسۇمىنى،
ساددا غۇرۇر مەغرۇرلۇقى قىلدى تاشلاندۇق.

سۈزۈك خىيال ئالبومىڭدا ساقلىنار بەلكى،
تۇنجى سۆيگۈڭ كۆزلىرىنى ئاچقان چاغلىرىم.
مېنىڭ ئۈچۈن ياشلانغاندا كۈلكەڭنىڭ كۆزى،
سېنىڭ ئۈچۈن خازان تۆككەن كۆڭۈل باغلىرىم.

بىز كۈلپەتلەر يۇدۇپ يۈرگەن قۇيرۇقلۇق يۇلتۇز،
بەك ناتونۇش ئوربىتىدا ياشايمىز ھازىر.
سۆيۈش بىلەن سۆيۈلۈشنىڭ بۇيۇكلۇكىنى،
يارىلانغان چاغدا روھلار چۈشەندۇق ئاخىر.

سېغىنىشتا تېپىچەكلەيدۇ ھارسىنغان ھېسلار،
ئۇلۇغ تىنىپ سۆزلەپ قالساق بەخت ھەققىدە.
پۇشايمانىنىڭ ئوچىقىدا ئۆرتەيدۇ بىزنى،
بىز قەدىرگە يېتەلمىگەن ئۇلۇغ ئەقىدە.

بۈگۈنكى بىز ھەسرەتلەردىن تۇغۇلغان ھەسرەت،
بىر دەھشەتلىك ئازاب ئىكەن ئازابنى سۆيۈش.
سەن ئوت قويدۇڭ بۇ ھىجرانكەش شېئىرلىرىمغا،
نېسىپ بولدى ماڭا تىرىك دوزاختا كۆيۈش!...

2002 ـ يىلى 2 ـ ئاي، غۇلجا

قۇياشقا سۆز

قۇياش، قەدىر ئاسمىنىدا ۋەزمىن سەن،
تەبەسسۇمۇڭ سۈبھىلەرگە ھامىلدار.
سېنىڭ قەھرىڭ غالىبلىقىنىڭ جىلۋىسى،
سۈكۈتۈڭدە مەكتەپ ئۆڭمەس بىر تىل بار.

كەتتى ئۆلۈك توپا كەبى سورۇلۇپ،
ساڭا قەبرە ياسىغانلار زۇلمەتتىن.
ھالاكەتتىن ھالقىپ كەتكەن نۇسرەت سەن،
سېنى ئىنكار قىلالمايدۇ ھېچبىر دىن.

ئۆڭدى ھەتتا ئۆلدى تالاي ئېتىقاد،
ناخشا تۇغۇپ ياشاۋەردىڭ سەن پەقەت.
سېنىڭ ئاچچىق ـ ئاچچىق تولغاقلىرىڭدىن،
ۋەھىي كۈتەر قىسىر قالغان ھەقىقەت.

ھۆكۈمۈڭدە تاسقىلىدۇ بۇ ئالەم،
مەھشەرگاھلار سورىقىدا سەن سۇلتان.
قېپىيالمىڭاچ بولار بارچە ئىدىيە،
قاتتىق تۇرۇپ ئالغىنىڭدا ئىمتىھان.

قارغىشلىرىڭ دىلكورلۇقىنىڭ گۆركارى،
غەزەپلەنسەڭ دىر ـ دىر تىترەر جاھالەت.

شەپقىتىكىدە سۈزۈلىدۇ كېچىلەر،
يۇرىكىكىدىن تەپچىپ تۇرار ئادالەت.

قۇياش بىزگە ئەسلا «خام سۈت» بەرمىدىكى،
ئەمما خامسۇق ئەقىدىگە يېپىشتۇق.
قالدى بىزنىكى پەلسەپىمىز مېڭىسىز،
يالغان قۇياش ئۈچۈن ئانىت ئېچىشتۇق.

بىز ھارسىندۇق، كەچۈر قۇياش بۇزرۇكۇار،
ئالجىشلارنى ساناپ كەپتۇق مۇقەددەس.
قايتماقتىمىز ئازغۇنلۇقنىكى دەشتىدىن،
ئەمدى بىزنىكى ھېكمىتىمىز تۇرار دەست.

2002 ـ يىلى 4 ـ ئاي، غۇلجا

دادام، دۇنيا ـ دۇنيا غەمنى يەڭگۈچى

مەن دېھقانىنىڭ ئىشچان ئوغلى بولغاچقا،
قۇياش تېخى ئويغانماستا ئويغاندىم.
يۇرىكىنى ئىللىتقىلى دادامنىڭ،
«بۇغداي سۆزۈم» بارمۇ ـ يوقمۇ؟ ئويلاندىم.

دادا، بۇ يىل كۆكلەم بەكلا كېچىكتى،
يەنە ئىخلاس تەرىڭىزمۇ؟ ئېتىزغا.
سالام! دەيمەن ئوماققىنا بىخ سۈرۈپ،
سىزگە تۇنجى ئىشەنچ بەرگەن يىلتىزغا.

باھار، ئېيتىپ يېشىل ـ يېشىل ناخشاڭنى،
قۇچقىغا كۇلۇپ كىرگىن يېزامنىڭ.
بەخت، ئەلۋەك يامغۇرۇڭنى قىسىنما،
ھۆددە يېرى كۇلۇپ كەتسۇن دادامنىڭ.

قارسىز قىشتا دادام شۇكلەپ قالىدۇ،
قار بەك قېلىن ياغسا تېخى غەم باسار.
دادام، دۇنيا ـ دۇنيا غەمنى يەڭگۈچى،
باھار، ئاڭا ئۈمىد، چىدام ئېلىپ بار...

بارالمىدىم دادا ئېكىن مۇڭلىرى،
سېلىۋالغان چاغدا سىزنى ئالدىغا.
ئۈيۇلمەن ئەر ئالتۇنغا تەڭ مەزگىل،
مۆكۈۋالغۇم يوق ئىدىغۇ دالدىغا...

مېنى شەھەر ئۆمۈچۈكتەك يېمەكتە،
ئاستا ـ ئاستا ئۆڭمىدىغان ئوخشايمەن.
خىزمەت، مائاش، باغاق دەۋر قىپ بۇ دەم،
سوئاللارنىڭ قورشاۋىدا ياشايمەن.

ئەمما مېھنەت سۆيۈپ قەدىر ئىزدىشىم،
مىننىتى يوق دادا سىزنى تارتىپتۇ.
تەقدىر بىلەن كەسكىن ئېلىشماقتىمەن،
تۇرمۇش روھقا يۈكلىرىنى ئارتىپتۇ.

مېنى هايات بازغانلىرى سوقماقتا،
هالۋا پۇتمەس ئىكەن راست توڭ غورىدىن.
تەسلىكىنى بىلدىم دادا بولماقنىڭ،
ئىس چىقارغان چاغدا سۇرلۇك موريدىن.

بازار، بۇ يىل كاجلىق قىلما دادامغا،
«ئۆرگىلەي» نى ئېيتىپ چىقسۇن خاماندىن.
ئارمانلىرى سارغايمىسۇن بەھۇدە،
قۇياش، ئۇنى ساقلا كۆزى يامانىدىن...

دادام هوسۇل ئالسا ئەگەر شادلىقتىن،
باهارىستان بولار مېنىڭ دىلخانەم.
ئۇ دەست تۇرسا تەشۋىشلىرىم ئەكچىيدۇ،
سۇبھىلەردەك ئاقىرىدۇ پېشانەم...

2002 ـ يىلى 5 ـ ئاي، غۇلجا

بىر گۈزەل ئايالنى يەپ كەتتى ئازاب

مەن بەك ئۆچ يېگانە ھاراق ئىچىشكە،
بۇنداق كۇن ھەسرىتىم تۆكىدۇ يامغۇر.
ئاڭلىنار يۇرەكنىڭ ئېسەدەشلىرى،
ماڭا تىغ كۆتۈرەر ئىسيانكار غۇرۇر.

ئەي يوچۇن يۇرەككە ئىگىلەنگۈچى،
ئېسىڭگە كېلەمدۇ مەي ئىچمەس يىگىت.
بىر شەكلەن بەختكە كەتتىڭ ئەگىشىپ،
سەن ئۇچۇن ئازابنى سۆيگەنتىم ئىسىت!

كۆزۈڭنى ئەسلىتەر شەھلا كۆز قەدەھ،
گويا تېز سىزماڭدۇر چالا مەست خىيال.
مەندىنمۇ ئىچەرمەن چىقتى سېغىنچىم،
«ئاق بايراق» چىقارغۇم يوقتى، نە ئامال؟

پۇشايمان ئوت قالار ئۆچكەن ھېسلارغا،
ئەسلىسەم مارجاندەك چېچىلار كۆڭۈل.
چۇشەندىم، چىن ئىكەن تويدىكى يىغاڭ،
ئۇتتۇرغان ئىكەنسەن قەلبىڭنى پۇتكۇل.

ھاراقلار ئەركىكى ـــ «ئىلى ھارىقى»،
يۇتقىنىم سەندىنمۇ ئاچچىق خۇرسىنىش.
ئوخشايدۇ تىكەنلىك چېگرا سىمىغا،
جۇپ دىلنى ئايرىغان ئالداش، ئالدىنىش !...

خىيالەن جەننەتكە تەگكىنىڭ ئېنىق،
خەيرىيەت، چىن پۈتكىن ۋە يا تېنىۋال.
مەن تىرىك دوزاختا كۆيۈۋاتىمەن،
سەنمۇ ھەم قوقاسقا يېقىلغان ئايال!

ھاياتتا يۈز بەرمەس ئەمدى مۆجىزە،
يەپ بولدۇق سۆيگۈدە «ئاچچىق مېغىز»نى.
نەپرەتكە ئايلىنىپ كەتتى يۈرەكلەر،
«مۇھەببەت» بەختلىك قىلالماس بىزنى!

مەيخورلۇق بىر گۈزەل پاجىئە، ئەمما
دەرد يۈيۈش ئۈچۈنلا ئىچىمەن شاراب.
ئاڭلىغىن مەيپۇرۇش، ئاڭلا مەست يوللار،
بىر گۈزەل ئايالنى يەپ كەتتى ئازاب...

2002 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

ئارمان قىز

مەھرۇملۇقتىن بەزمىدىكىمۇ ئارمان قىز،
تەبىرى يوق چۈشلىرىدىن قايتىپ چىق.
بولالمايسەن چۆچەكلەرگە پېرسۇناژ،
سۆيمىسەكمۇ سۆيەر سېنى رېئاللىق.

كۈتۈشلەرنىڭ قېرىسىغا سىرداش سەن،
قاچان كېلەر «ئاق ئات» مىنگەن شاھزادەڭ؟
دەيسەن ماڭا: «تەشۋىشلەنمە ئاكىجان،
ساداقەتنىڭ قۇدرىتىگە نېمە تەڭ!»

سېنىڭ چۈشۈڭ شېرىن بەزەن چۈچۈمەل،
بەك خالايسەن بۇغۇچلانماي ياشاشنى.
خالىمايسەن رامكىسىدا ئۆزگىنىڭ،
ئاكاڭ كەبى روھىناتنى قىيناشنى.

خىياللاردىن تەسكىن تېپىش ئويۇڭ بار،
بەلكىم قىسمەت غوۋغاسىدىن تېرىكتىڭ.
قۇرغاق روھلار ۋە يا تەگدى جېنىڭغا،
ئوتى ئۆچكەن يۈرەكلەردىن زېرىكتىڭ...

ئارمانلاشنىڭ ئۆزىمۇ بىر ئەركتۇر،
مەيلى تۇغۇل ئارمانلاردىن ئارمان قىز.
باغلانغانلار سەنلا ئەمەس ھاياتتا،

مەنسۇپ بولماس ئارمانلارغا ئارقانسىز!

روھ ئەركىڭنى ئويلىسامغۇ بىر ساڭا،
قىلىپ بەرگۈم كېلەر جاننى قۇش يېمى.
ئايرىپ تۇرار مېنىمۇ ئاھ بەختتىن،
رېئاللىقنىڭ ئېگىز ـ ئېگىز بۇ تېمى؟...

خىيال ۋە چۈش ئۆزۈڭگىلا خاس دۇنيا،
ئەمما زۇلمەت بازغىنىدا دىل ئەزمە.
مۇقەددەستۇر «ئەركىنلىكتە ئۆلۈش» مۇ،
پەرۋازىڭنى زورلىمايمەن قەپەسگە...

يۇرەك قۇشۇڭ ئۇچۇم بولغان دەملەردە،
نە ھاجىتى سىڭلىم يالغان قاناتىنىڭ.
شاھزادەڭدىن خەۋەر بەردى مۇھەببەت،
كىشنىشنى ئاڭلىدىم مەن «ئاق ئات» نىڭ!...

2002 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

تىرىلگەن چاقماق

بىر بىشىم ئايالغا ئايلاندى تۇرمۇش،
يالىڭاچ ئازابقا نېمە دېگۈلۈك؟!
ئوۋلىماق بولىدۇ ئازغۇنلۇق تەننى،
كىم ئۇچۇن جان تىكىپ غەملەر يېگۈلۈك؟

ئويلايمىز بەختتەك كۈلۈمسىرەشنى،
تۇرساقمۇ مەھشەرگاھ بوسۇغىسىدا.
داتلاشقان خەنجەردەك ھارسىنغان غەزەپ،
نۇر ئىزدەر روھىنات قاراڭغۇسىدا.

نەچچىلەپ چۆچۈدۈق، ئۆندەرىدۇق ھەم،
شاراقلار روھتىكى زۇلمەت كىشەنى.
دۇغلاشقان ۋىجداننى يۇيۇپ بولغۇچە،
دەپسەندە بولاركىن كىملەرنىڭ شەنى!...

بىز كەبى بوسۇنچۇق ئەمەسكەن ھايات،
پېتىنىدىم ئۆزۈمگە قارشى چىقىشقا.
رىغبىتىم يوق ئىدى قارا قان بىلەن،
ياپيېشىل تومۇردا ئەبجەش ئېقىشقا...

بىلمەيدۇ جەبىرنىڭ زەھەرخەندىسى،
كىم ئۇچۇن جانلارغا ئېكەك سالىمىز؟

تىرىلگەن چاقماقتەك يالتىرىمىساق،
بىز زاۋال پۈشتىغا ئوخشاپ قالىمىز.

يىلتىزسىز ئەقىدە سارغايتار روھنى،
بىز موھتاج ئۆزلۈكنى توقۇشقا چۈۋۈپ.
سۈيۈرغال بولساق تۇن ئەندىزىسىگە،
چوغلانغان ناخشىمىز قالمامدۇ سوۋۈپ؟!

2002 ـ يىلى 9 ـ ئاي، غۇلجا

شائىرەي ساھىلدا خۇرسىنىش

شەرق بوسۇغىسىدا باقتىم دېڭىزغا،
ماموق مانانلاردا نەمدىلدى خىيال.
تۇزلۇق لەۋلىرىدە سۆيدى يېنىشلاپ،
سۇ پەرىلىرىدەك كەپسىز ـ شوخ شامال.

قات ـ قات تۇرمەللەنگەن چاغدا دولقۇنلار،
دېڭىز يۈرىكىنى تىڭشىدىم بىر پەس.
يۈرەك كىشىنىمەكتە، ئەندىكمەكتە تەن،
چۇقان سالماقتا ھەم بىر ئەركەك ھەۋەس.

ئەنسىز بېلىقچىقۇش تەئەججۇپلەنمە!
مەن قۇم دېڭىزىدىن بىخ سۈرگەن ئۇدۇم.
تۆگە كولدۇرمىسى كەبى ئۇنلەيمەن،
ناخشام بۆشۈكىنى تەۋرەتكەنمۇ قۇم.

ئۆلمەس مەدەنىيەت گېنى ئەمگىنىم،
يېشىل توغراقلاردەك ئۇمىدىم تىرىك.
«غەپلەت ئاسراندىسى» دەپ قالما مېنى،
جاھان خىرىسىغا باقالايمەن تىك...

دېڭىز ئويلىرىغا باش قويغان قۇياش،
توشار پاراخوتلار سەگەك ئىدىيە.
زۇلمەت ئاللىبۇرۇن ئۆلگەن بۇ يەردە،
بىزنىڭ مۇگدىشىمىز بىر تىراگېدىيە!...

شەرق تۇندىمۇ ئويغاق، چېقىلدى ئېڭىم،
ئىدراك قۇلۇلسى چىقتى قېپىدىن.
مېنىڭ تەخىرسىزلا سويلاپ چىققۇم بار،
تەركىدۇنيالىق تەسەۋۋۇپىدىن!...

ۋاقىت يۇدۇپ يۇرمەس سۆرەلگۈچىنى،
كەسكىن چىڭقالماقتا دىلدىكى تاقەت.
سەبرە ئېمىزىكىدىن سەسكەنمەكتىمەن،
يوقال! روھىناتقا چاپلاشقان غۇربەت.

قۇملۇق ئەپسانىسى يالىڭاچلاندى،
قەدىم مومىيالارمۇ ياتالمايدۇ شۇك.
ھېسسىز كومپيۇتېر توقۇماقتا تور،
ئولجا ئىزدىمەكتە سانسىز ئۆمۈچۈك.

ئەقىل جىلۋىسىدە ياشاش بىر سەنئەت،
تارىخ ئەركىلەتمەس تەكەببۇرلۇقنى.
يۈمشاق تەرىقەتنى سۆزلەش ماھارەت،
شەرق ئىدىيولوگىيەڭ يەكلەر زورلۇقنى.

ئارمان پويىزىدا ئۇزايمەن شاڭخەي،
قېرى سۆكۈتۈمگە قايتقۇم يوق بىغەم.
سالام! تەكلىماكان تىرىلگەن دېڭىز،
مېنىڭ بىخۇدلۇقۇم توزىدى نىكەم!...

2002 ـ يىلى 10 ـ ئاي، شاڭخەي

ياشايمەن مەن ئەمدى سۆيگۈسىز ايلا

(بىر يىگىتنىڭ سۆيگۈ ئالبومىدىن)

زۇلھايات، زۇلھايات بەختىڭ قىزى،
كۈلكەڭنىڭ زىننىتى، ھاياتىم ئىدىڭ.
بەختىڭ ئىشىكى ئېچىلغان ئاخشام،
سەن مېنى بەختتەك «سۆيىمەن!» دېدىڭ.

تىمتاسلىق كۈيىگە ئورانغان سەھرا،
ئېسىمدە ئالمىلىق باغدىكى تۈنەك.
خۇش كەيپ بولغانتى رېئاللىقىمىز،
ئالمىنىڭ رەسىدە چېچەكلىرىدەك..!

ئاي تۆكۈپ تۇراتتى كۈمۈش رەڭ كۈلكە،
يۇلتۇزلار كۆز قىسار ئىدى بەك شەھلا.
مەستخۇش تۇن قۇشلىرى تۇمشۇقلىشاتتى،
سۆيۈشسەك بىز بىلەن بەسلەشكەندەكلا.

زۇلھايات، شوخ دولقۇن ـ دولقۇن چېچىكىدەك،
تولغىنىپ ئاقاتتى چىم ئېرىقتا سۇ.
لەۋلەردىن ـ لەۋلەرگە توشۇيتتى يالقۇن،
شېئىرغا ئايلىناي دەپ قالغان تۇيغۇ.

ئۆتكەنتۇق بەختىڭ رويخېتىگە،
پۇشۇلداپ ئۇيقۇغا كەتكەندە ئازاب.

تىنىقى قوشۇلغان لىرىكىمىزنىڭ،
قەلبلەر ـ قەلبدىن ئىچكەندە شاراب.

زۇلھايات، تۇرمۇشنىڭ بەڭگۈاش قىيانى،
بېغىمدىن ئېقىتىپ كەتكەن «ئالما» سەن.
پال ئاچساق جۈپ چىقار ئىدى بەختىمىز،
چىن پۈتمەس بوپقالدىم ئەمدى پالغا مەن.

ھەر باھار گۈللىگەن چاغدا ئالمىلار،
قىز چېچەكلەر ئارا ئىزدەيمەن سېنى.
جان قۇشۇم سايرايدۇ يېتىم ئاۋازدا،
سوربسام قۇشلاردىن: «زۇلھايات قېنى؟»

چۇشۇمگە پات ـ پاتلا ئۇۋا سالىدۇ،
ئىككىمىز «تۆتقۇلاق» ئاختۇرغان چىمەن.
قىش خىيال قۇچاقلاپ قالىمەن تەنھا،
سېغىنىش كەيپىدىن يېشىلگەندە تەن!

زۇلھايات، چوقچىلار ھىجران چوغىنى،
سەن «يۈرەك» كەشتىلەپ بەرگەن قوليانغلىق.
شادلىقنى كۈلپەتكە تېگىشكەنلەرگە،
ئىكەنغۇ دۇنيانىڭ ئۇزلۇقى چاغلىق!

كۆز ياشنى تەقدىرگە دۆڭگىگۈم كەلمەس،
توي كۈنى ئۆچۈمنى ئالدىم ھاراقتىن.
ياشايمەن مەن ئەمدى سۆيگۈسىزلا،
تۇغۇلۇپ قالغىنىم ئۇچۇن پىراقتىن!

2002 ـ يىلى 12 ـ ئاي، غۇلجا

بىر يۈرەك بار باھارسىزلىغان

بىر يۈرەك بار باھارسىزلىغان،
جۇدۇن قولى سالماقتا چاڭگال.
ئۇ سۈرىدۇ ئېغىر خورسىنىپ،
شاكىراپقا چىلانغان خىيال.

چوغ بېرىڭلار كۆيۈۋاتقانلار،
ئۇ بەئەينى ئوتى ئۆچكەن مەش.
ئۇششۇك تەگكەن تىنىقلىرىدىن،
تامچىلايدۇ ساناقسىز ئۈندەش.

سۆيگۈ ئۈنى ئۆگەيلىگەندە،
بەخت ياپتى ئىشىكىنى ھىم.
روھ يارىسى قالدى شىپاھسىز،
تونۇماسكەن ھەسرەتنى ھېچكىم.

نېمىشقىمۇ سۆيۈپ قالدىكىن؟
قارا ھىجران خەيرەندىسىنى.
ئۇ پاك ئىدى، ساتقىن قەسەملەر،
خەجلىۋەتتى ئەقىدىسىنى...

ئۇ ئادرېسى خاتا يېزىلغان،
بىر ئېگىسىز خەتكە ئوخشايدۇ.
ئۇچۇپ يۈرەر سەرسان شامالدەك،
بىلمەس نەگە بېرىپ توختايدۇ.

پۇشايمىنى ئاچچىقتۇر ـ ئاچچىق،
تەتۇر قىينار بۇ تەتۇر تەقدىر.
ئۆز گۆشىنى يەۋاتقان قۇش ئۇ،
ۋە غەزەپكە زەنجىرلەنگەن شىر...

2002 ـ يىلى 1 ـ ئاي، غۇلجا

توي ماشىنىسى بېزىگۈچى قىز

سەن ئۇزاتتىڭ تالاي ـ تالاي جۈپلەرنى،
تەنها قالدىڭ تەنهالىقنى سۆيگەندەك.
خىياللىرىڭ چۈچۈمەلدۇر ـ چۈچۈمەل،
سەن ياشايسەن مىسكىنلىككە كۆيگەندەك.

خەيرلىكتۇر سەن بېزىگەن ماشىنا،
ئاق تىلىكىڭ ئامەت نۇرى زېرەك قىز.
ئويلىمايسەن شادلىق سېتىۋېلىشنى،
كۈلكەڭ سىدام، ئازابلىرىڭ بېزەكسىز.

سېنى دەردسىز دېگەنلەرگە ھەيرانمەن،
دەردلىنىدۇ سەن يۆلەنگەن تېرەكلەر.
مۇڭ يۇقىدۇ سېنى سۆيگەن شامالغا،
ھىجرانكەشتۇر سەن سۇغارغان چېچەكلەر.

ئازابلىرىڭ ئانىسىدۇر ئازابنىڭ،
سېنىڭ ئىشقىڭ ئوت قويىدۇ كېچىگە.
تاۋلانغان بىر تونۇرغىلا ئوخشايسەن،
يالقۇنلىرى سىغمايي قالغان ئىچىگە.

ھېسسىياتچان كۆز پەسلىدە غۇلجىنىڭ،
توي باغىقى كۈلۈپ كىرەر ئۆيۈڭگە.
غېرىبسىنار شۇ كۈن سېنىڭ لىرىكاڭ،
ھېچكىم تەسكىن بېرەلمەس دىل كۆيۈڭگە.

قىز قولدىشى بولدۇڭ سىڭلىم نەچچە رەت،
بولالمىدىڭ ئەمما بەخت قولدىشى.
كىم ئىشەنسۇن؟ يۇلتۇز تۇغقان كۆزۈڭنى،
دېسەم پىشقان ھەسرەتلەرنىڭ دىلكىشى.

بەلكىم ئۆلمەس روھ سۆيگۈسى كۈتكىنىڭ،
ۋەيا يېدىڭ مۇھەببەتتە غايىب ئوق.
ئىزدىگىنىڭ مىسلى باھار بىر يۈرەك،
زىمىستاننىڭ نىكاھىغا ئۆتكۈڭ يوق!...

2002 ـ يىلى 2 ـ ئاي، غۇلجا

مۇھەببەتسىز يۈرەك قەبرىگاھ

يۈرىكىڭنىڭ قوللىرى بىلەن،
سەن سىلىدىڭ سۈلغۇن بېشىمنى.
تەبەسسۇمۇڭ ئەكچىتتى دوستۇم،
قانغا رەڭداش ئاققان يېشىمنى.

يەتتە بېشى بارمۇ ھەسرەتنىڭ؟
كۆپ شورالدى روھىمنىڭ قېنى.
دەيمۇ دوستۇم سېنى چىنتۆمۈر،
يالماۋۇزدىن قۇتقۇزدۇڭ مېنى.

تۇمەن پاتمان تەشۋىشنىڭ تېغى،
باسقىنىدا مېنىڭ يەلكەمنى.
مىسلى باھار تىنىقلىرىڭدا،
تىرىلدۈردىڭ نىمجان كۈلكەمنى.

مېنىڭ يېتىم قالغان ئۈمىدىم،
كۆزلىرىڭدىن تاپتى سەۋرگاھ.
دېدىڭ: تۇغۇل سۆيگۈدىن قايتا،
مۇھەببەتسىز يۈرەك قەبرىگاھ!...

2003 ـ يىلى 3 ـ ئاي، غۇلجا

كوچىدىكى قىز

سۆيۈملۈك قاتىلدۇر كوچىدىكى قىز،
ئۇ ئوخشار سۈدىكى جىلۋىسىز ئايغا.
مۇمكىنسىز ۋىسالى گويا مەھشەرگاھ،
ئۇ باشلار ئۈمىدنى ئۆلۈمرەڭ جايغا.

سايرايدۇ قىزىل كۆز قەسەم تىلىدا،
قاپقارا بايراقتۇر ئۇ سۆيگەن ۋىجدان.
ئۇ كۈلۈپ تۇرغان دار، مامات ئەلچىسى،
كۆيدۈرگە لېۋىدىن تامچىلايدۇ قان.

روھىدۇر ئېزىققان روھلار تۇرمىسى،
يۈرىكى مۇھەببەت قەبرىستانى ھەم.
كۈيلەيدۇ ئۇ پەقەت جەھەننەمنىلا،
ھالاكەت ناخشىسى تۇغىدۇ ماتەم...

رەزىللىك گۈلى ئۇ، نازلىنىپ تۇرۇپ،
تەنلەرگە يۈكلەيدۇ ئازغۇنلۇق يۈكى.
ئۇ سۆيەر يىمىرىلىش ئىزدىگەنلەرنى،
دوزاخنى سۆيگەنلەر ئۇنىڭ يەمچۈكى...

2003 ـ يىلى 4 ـ ئاي، غۇلجا

دىل چۆكمىلىرى

ئاغىنىلەر، دولقۇننى دېمەڭلار ھەسرەت،
يارىلانغان يۈرىكى كۈلۈۋاتىدۇ.
شادلىقىغا سىرتماق سالغان تەشۋىشلەر،
ئۆز ـ ئۆزىگە بوغۇلۇپ ئۆلۈۋاتىدۇ.

ئاغىنىلەر، دولقۇننى دېمەڭلار سەۋدا،
«سارالڭ» لىق كوچىسىدىن چىقىۋاتىدۇ.
ئۇنى يەپ كېتەلمىدى كۈلپەت كىتلىرى،
ئۇ ئۇمىد تومۇرىدا ئېقىۋاتىدۇ...!

ئاغىنىلەر، دولقۇننى دېمەڭلار مەغلۇپ،
ھالاكەتنىڭ ئېڭىدىن ھالقىدى نېكەم.
روھى ئۇنىڭ چۈشەكسىز پەرۋازدىكى روھ،
ئىدىيىسى چۈشمەيدۇ رامكىلارغا ھەم.

ئاغىنىلەر، دولقۇننى دېمەڭلار ئۆچتى،
ئوتى يېتەر دېگىزنى قاينىتىشقىمۇ.
ئۆلمەس قۇياش كۈلكىسى بار ئارمانلىرىدا،
چوغ سورىماس ئۆزگىلەردىن قارا قىشتىمۇ.

ئاغىنىلەر، دولقۇننى دېمەڭلار رايىش،
ئەمدى سۆرۈن كۆڭۈللەرگە قىلمايدۇ ئىخلاس.
قول تەڭلىمەس ئۇ رەزىللەر نېسىۋىسىگە،
كۆيۈ تۆكىدۇ قەلبى ۋۇجدان ساداسىغا ماس.

ئاغىنىلەر، دولقۇننى دېمەڭلار زۇلمەت،
ئۇ ياشايدۇ نۇرلۇق - نۇرلۇق ئىدىيە ئېمىپ.
قۇياش تۇغقان ناخشىلارغا ئەقىدىسى بار،
تۇرار يېشىل ھېكمىتىدىن ھەقىقەت تېمىپ.

2003 - يىلى 1 - ئاي، غۇلجا

«بەيتۇللا»[1]نىڭ ئالدىدىن مەست ئۆتمەسەم بولاتتى

سەراتانغا ئون توققۇز، قازانچىدىن مەست قايتتىم،
هارغىن غۇلجا ئاخشىمى ئېغىر تىنىپ ئۇخلايدۇ.
غېرىبسىنغان روھىمغا بۇدۇشقاقتەك چاپلاشتى،
ئازاب دېگەن مەككىنىڭ رودىپىيى ئوخشايدۇ.

ھېلىراقتا كەچ سائەت ئون ئىككىگە داڭ ئۇرغان،
مۇڭ داربغان خىيالنى قىيىن ئىكەن مەست قىلىش.
نازىم ماڭغان كوچىنىڭ جېسەكچىسى مەن بولدۇم،
سەزمەكتىمەن ئادەمسىز كوچىدىمۇ سىقىلىش...

كەربالاغا پالانغان غېرىبتىنمۇ غېرىبمەن،
مەشۇقى يوق ئاشىقنىڭ كۇلپىتىنى كىم بىلسۇن؟
ساختا پۇلدەك قەدىرسىز مەيخانىدا سەتەڭلەر،
مەن ئىزدىگەن سەنەمجان ناپاك جايدا نە قىلسۇن؟

مەست يارالغان ۋۇجۇدنىڭ ھىجرانلىرى بەك ئاچچىق،
تازا ئۇزاق ساقلانغان شارابتەكلا بويىتاقمەن.
جاراھەتىم يىلتىزداش شاھ مەشرەپنىڭ زارىغا،
«ئىچىم روزا، تېشىم ھېيت» ئەمما ئۆزۈم ئويغاقمەن.

«بەيتۇللا» غا كەلگەندە رېئاللىققا يۇزلەندىم،
سۇرلۇك كۇلۇپ تۇرىدۇ ھايات ـ مامات دوقمۇشى.

① بەيتۇللا ـــ غۇلجا «بەيتۇللا» مەدرىسە مەسچىتى كۆزدە تۇتۇلىدۇ.

بىشىم زاۋال ئىتىلىرى قالدى نېكەم قاۋاشتىن،
گۈمراھلاردىن پەرقىم شۇ: يۇلقۇنماقتا روھ قۇشى.

مۇنارىغا مەدرىسىنىڭ قونغان ئوماق ھىلال ئاي،
پەقەت سەنلا قەلبىمدىن ئايىمىدىڭ تەبەسسۇم.
دېگىنىڭ راست «قىز»، «مەي» گە جاننى تىكىش ئەخمەقلىق،
ئىشرەت ھامان ئادەمنى قىلىۋېتەر كۈمپەيكۇم!...

قەھرلەنسەڭ، غالىلداپ تىترەيدىكەن ئۆلۈمۇ،
مېنى سارالڭ قىلالماي يۈلدى زۇلمەت چېچىنى.
چىقتىم مەغرۇر سۇغۇرۇلۇپ قاسىرىقىدىن تەشۋىشىنىڭ،
مەجبۇرلىدىم ئاق بايراق چىقىرىشقا كېچىنى!...

«جان ئىچىدە جانان قىز» بەخت ساڭا يار بولسۇن!
يۈكلەپ قويدۇڭ يۈرەككە بىر ھازا زۇل ئىزتىراپ.
ئەقىدىسىز «قىز» لاردىن ھالقىپ كەتتى ھەسرىتىم،
نەۋائىمۇ بىر ئۆمۇر ياشىغانغۇ قىزسىراپ!...

موللا بىلال تەقسىرىم قىلىپ قويدۇم كۈپۈرلۈق،
«بەيتۇللا» نىڭ ئالدىدىن مەست ئۆتمىسەم بولاتتى.
ئۆلۈۋاتقان كۆڭۈلدىن سۆيگۈ تىلەش نادانلىق،
بىراق تىرىك بەختىمنى ئۇركۈتمىسەم بولاتتى.

تەقدىر بىلەن ئېلىشىپ ياشاۋاتقان بەندىمەن،
بوز يىگىتنىڭ قەدرىنى چۈشىنەرمۇ مەزلۇملار؟
«مەي»ۋە «قىز» دىن مۇقەددەس ناخشىلارغا تېۋىنسام،
قوقاس يۈتقان يۈرەككە ئىشىنەرمۇ مەھرۇملار؟

2003 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

هىجران كېچىسى

بۇ كېچە ئاي باقتى هەسرەت كۆزىدە،
يۈلتۇزۇم مۆكۈندى قانرەڭ ئۈيقۇغا.
مەن گويا ئولجىغا كەتكەن ئىختىيار،
«ئۇچ يىلان» چىرماشتى ئازغۇن تۈيغۇغا...

بىر «يىلان» سورايدۇ شەھۋەت كۈلكىسى،
بىر «يىلان» نەپسىگە شېرىن جان تىلەر.
بىر «يىلان» قەدەھكە قۇيۇپ ئىچكىلى،
نە شاراب، هەتتاكى ئىسسىق قان تىلەر.

كىرگىنىم ئاھ! بارسا كەلمەس كوچىسى،
ئۆلمەيىن دوزاختا تۇتروق بولدى تەن.
ئەي پەلەك «مەشۇق» لىرىكىدىن ئۆرگىلەي،
مەن بىلەن جەننەت تالاشتى گۈل بەدەن!...

قارىغان بولغىيتتى قانداق شۇم ئېغىز،
ئالجىغان قىسمەتكە قالدىم بۇ كېچە.
تومۇرۇم تار بولدى تەمبۇر دەستىگە،
«ئوق» يېگەن كۈيلەرگە چالدى بۇ كېچە!...

هۇۋلىسام تار كەلدى كۈلپەت رامكىسى،
ۋادەرىغ، جاهانغا قەهرىم سىغمىدى.

ئۇچ ۋىسال دىۋانىسىگە تەن كېرەك،
روھ كۆزى دەريايۇ ـ دەريا يىغلىدى!...

قۇد تۇرۇپ شەھۋەتنى سۆيگەنلەر قىزىق،
يار ئەمەس ئىبلىسقا كۆيگەنلەر قىزىق.
غەيرىگە گۈل لەۋلىرىدە مەي تۇتۇپ،
چۆل كەبى چاڭقاشتا ئۆلگەنلەر قىزىق.

بۇ كېچە قىيامىتىمدىن ھالقىدىم،
نە قىلاي؟ ساپساق كۆڭۈلنى ئۆلتۇرۇپ.
تىرىلىش تاپقۇسى نمجان ئىشتىياق،
بىر ئۇمىد ئۇلگۇردى جاننى كۈلدۇرۇپ...

2003 ـ يىلى 9 ـ ئاي، غۇلجا

جامالىڭ تولۇن ئاي ئەينىكى گويا

ئىلاھىي ئايالسەن ھاۋا ئانىدەك،
سۆيۈشىنى بىلىسەن سۆيدۈرۈشنىمۇ.
ئوخشايسەن زىمىستان كۆرگەن بۇلبۇلغا،
كۆيۈشىنى بىلىسەن كۆيدۈرۈشنىمۇ.

يۈرەكتە ئېچىلدىڭ ئەي جەننەت گۈلى،
سەن ئەمەس ئويۇمدا «يېتىم قوۋۇرغا».
خىيالىم، چۈشلىرىم شاھىنشاھىسەن،
يىلتىزىڭ يېيىلدى تومۇر ـ تومۇرغا..

جامالىڭ تولۇن ئاي ئەينىكى گويا،
شوخ شەھلا كۆزۈڭدە تۇنەيدۇ يۇلتۇز.
كېچىلەر رەڭ ئالار كىرپىكلىرىڭدىن،
سەن كۈلسەڭ قەلبىمدە تەل بولار توققۇز.

مەن سۆيۈش سوزىسام، نازلىنىپ تۇرۇپ،
«ياق» دېيىشلىرىڭمۇ يېقىملىق سېنىڭ.
بىر گۈزەل مەنە بار «ھە.. ئە» لىرىڭدە،
باتىنىشىڭ، قەھرىڭمۇ بىر سەنئەت سېنىڭ...

سۇس سارغۇچ چاچلىرىڭ پۇرايدۇ ئىپار،
سەن ماڭغان كوچىلار بولار چالا مەست.

قۇياشنىڭ تولغىقى تۇغقاچقا سېنى،
زۇلمەتخور بەختىڭگە قىلالمايدۇ قەست!

سۆيگۈدە ئاخىرقى بېكىتتىم ئۆزۈڭ،
كېچىكىپ ئۇچراتتىم گۈلگۈن جىسمىڭنى.
كۆز يۇمسام قەلبىڭگە دەپنىلەنگۈم بار،
روھىمغا مۆھۈرلەپ بولدۇڭ ئىسمىڭنى!

2003 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

مېھمىنى بولماڭلار سۆيگۈسىز دىلىنىڭ

گۆھەرگە ئايلاندى يوقاتقانلىرىم،
مەلىكە بوپتىمەن قۇرۇق ئېمىزەككە.
ھەي ئىسىت! بىھۇدە ئوت قالاپتىمەن،
قەھرىتان قىش ئۇۋا سالغان يۇرەككە...

ئەقىدە لەۋزىدىن سۇ ئىچكىن كۆڭۈل،
مەن تولا ئالداندىم ساختا نازلارغا.
«سەتەڭلەر» ئەرلەرنىڭ شېرىن دۇشمىنى،
چوقۇنۇش بىھاجەت شەرەندازلارغا...

ئۆگەتتى تەقدىرنىڭ كاچاتلاشلىرى،
ئىخلاسمەن دىللارغا باھار بېرىشنى.
ئارزۇيۇم گۈلىنى سۇغارغانلارنىڭ،
چاڭقىغان قەلبىگە سۆيگۈ تېرىشنى.

بەس! يېتەر، دەردىھال ياشىغانلىرىم،
پاكىز بىر كۆڭۈلدىن شاراب ئىچمەن.
ئۆزۈمنى شۇ زىندان يۇرەككە زورلاپ،
نە ئۈچۈن ئەركىمگە كېپەن پىچمەن!

سۆيگۈسىز تۇرمۇشقا تۇتقۇنلار بىلەر،
ئالتۇنمۇ سېرىقتۇر، ئازابمۇ سېرىق،

ئاھ ئۇلار زەر ئىچرە ياشىسىمۇ گەر،
پەرۋازغا سېغىنىپ سالىدۇ ئىسرىق.

كاج قىسمەت يولاتما، ئەرزان ئازابنى،
شادلىققا زارىققان كۈنلىرىم تالاي.
مېھمىنى بولماڭلار سۆيگۈسىز دىلنىڭ،
بىر مۇدھىش قەپەستۇر ۋىسالسىز ساراي!

2003 ـ يىلى 11 ـ ئاي، غۇلجا

تاغلىرىمنىڭ پەرىشتىسى سىز

سۈزۈك ـ سۈزۈك تاغلىرىمنىڭ پەرىشتىسى سىز،
يارقىن زۆھرە يۇلتۇزىدەك نۇرانە ھەدە.
ئىزىڭىزدىن بار ئۇلۇغلۇق تېرىيدۇ تەرمەچ،
ۋاپا ـ كۆيۈم ئارا سىزدەك پەرۋانە نەدە؟

ئۇنتۇش قىيىن ئۇچ مۆچەللا مېڭىپ توختىغان،
مېھرى جەننەت ئانىمىزنىڭ يۈرەك سائىتى.
قالماپمىدۇق يەتتە گۆدەك يەتمىش ئارماندا،
گويا يېتىم قوزىلاردەك مەرىگەن پېتى!...

چىققانتىڭىز بەكلا مۇشكۈل «ئانا» رولىغا،
ئانا بولماي تۇرۇپ ئون بەش يېشىڭىزدىلا.
ئالتە سۇنۇق كۆڭلىمىزگە پۈتۈنلۈك ئىزدەپ،
«تۇغمەن تېشى» چۆرگىلىگەن بېشىڭىزدىلا.

ئانىسىزلىق نە كويلارغا سالمىدى بىزنى؟
تالاي ھەسرەت قاينىمىغا بىللە چۆكتىڭىز.
ئارمىنىمىز مايىسىنى پەرۋىشلەيمەن دەپ،
باغرىمىزغا دەريا ـ دەريا مېھىر تۆكتىڭىز...

«قىرىق جېنى» بار دېگەن سۆز ھەقكەن ئايالنىڭ،
جېنىم ھەدە، ساق چىقتىڭىز «قىرىق تونۇر» دىن.

«قۇد يۇلتۇزى چاقنىسۇن!» دەپ ئالتە يېتىمنىڭ،
ۋاز كەچتىڭىز «شۇڭقەدرى» ئەپ كەلگەن نۇردىن.

پاك ـ غۇبارسىز شەپقەتلەردىن تۆرەلگەچكىمۇ،
رەزىللىكنى سۆزلىمەيدۇ ھەتتا قەھرىڭىز.
نۇسرەت گۈلى چېچىلىدۇ ئالقىنىڭىزدىن،
سەككىز جەننەت كۈلكىسىگە تەڭدۇر بەھرىڭىز.

ئېگىز ـ ئېگىز قوناقلارغا چىقارغانمۇ سىز،
ئاپئاق ـ ئاپئاق قەلبىمىزگە چاك قوندۇرماستىن.
«كۈل يېتىم» تۇق «گۈل يېتىم» غا ئايلاندۇردىڭىز،
ئانىلىقلار ئالدىدا ھېچ ئومۇندۇرماستىن.

تەنتەكلىكىم جۆيلۇشىنى كەچۈرۈڭ ھەدە،
سىزگە ھۇرسەم، روھ ـ تېنىمنى قوتۇر باسمامدۇ؟
ئاچچىق ـ ئاچچىق پۇشايمانغا بوغۇلماقتىمەن،
سىزدىن تانسام ۋىجدان مېنى دارغا ئاسمامدۇ؟...

قوشماق بەخت سۆيگۈسىنىڭ دولقۇنلىشى بىز،
پاكىز يۇرەك ناخشىمىزنىڭ تىنىقلىرى بىر.
قېرىنداشلىق شادلىقىدىن كېچىش مۇمكىنمۇ؟
ئارازلىق ۋە دوستىشىتىن جاق تويدى پېقىر.

ئاڭلاڭ ھەدە، قەلبىڭىزنى يىغلاتقان يۇرەك،
مانا بۇگۈن ئۆتكۈزۈلدى نومۇس زىخىغا.
يۇتۇۋالدىم گويا سانسىز ئازاب يىڭنىسى،
ماڭماقتىمەن، توۋا دەستەپ نەپرەت مىخىغا.

گۈلگۈن باهار ئاپتىپىدەك قۇچاق ئېچىڭا،
سېغىنىشىم يولىڭىزغا تىكمەكتە مىڭ كۆز.
يۈرەك ـ باغرىم يىلتىزىدىن ئوخچۇپ چىقماقتا.
زەمزەم بۇلاق سۈلىرىدەك «ھەدە!!!» دېگەن سۆز...

2004 ـ يىل 8 ـ ئاي، غۇلجا

ئەڭ ئاخىرقى سۇۋادان

گويا تەلۋە بۇقىدەك نەرە تارتار توك ھەرە،
كېسىلمەكتە سۇۋادان، يىقىلماقتا بىر تارىخ.
يىرتىلماقتا شەھىرىمىزنىڭ يېشىل ھايات كىتابى،
سانجىلماقتا يۈرىكىم كۆزلىرىگە سانسىز مىخ!...

ئەڭ ئاخىرقى سۇۋادان قالدۇرۇلدى ئەتىگە،
مەيۈس غۇلجا گۈگۈمى ئېتىكىنى يايغاندا.
مەھەللىمىز ھۆسنىگە يارىشاتتى ئۇ ئەجەب،
تەۋەررۈك روھ يىلتىزى ئايلىنارمۇ پايخانغا...

ئۇ كېسىلگەن دەرەخلەر ئارمىنىدا ماتەمدار،
تىك تۇرىدۇ جەڭگاھتا ئامان قالغان جەڭچىدەك.
ئاي نۇرىنى ئەمەكتە ئۇنىڭ سوڭغى ئۇمىدى،
ياپراقلىرى يالتىرار سانسىز كۈمۈش تەڭگىدەك...

ئۇچار كەچ كۈز شامىلى مۇڭلۇق ساتار چالغانچە،
سۇۋادانغا قەلبىنى سۆزلىمەكچى بولغاندەك.
تىلسىز دەرەخ ھەسرىتى كەلدى ئاخىر زۇۋانغا،
ئاچچىق سۈكۈت ھەم سەۋر پىيالىسى تولغاندەك.

دېدى: بالام، قۇچاقلا! ئىللىت بىردەم تېنىمنى،
ئەڭ ئاداققى كېچەم بۇ، مۇڭدىشايلى تاڭغىچە.

كۆز يۇممەن ئەتىلا، توغرىلىدۇ پۈت ـ قولۇم،
ئېيتىۋالاي زارىمنى مەھشەرگاھقا ماڭغۇچە...

سادىر بىلەن زاماناش بوۋاڭ تىككەن كۆچەتتىم،
پەرۋىشكارىم شۇ داداڭ ئەجەب قەيسەر ئەر ئىدى!
چۈنقىمنى ئات قىلىپ بالام سەنمۇ ئەر يەتتىڭ،
پاناھىمدا ئىچتىڭ ھەم تۇنجى سۆيگۈ شەربىتى...

تاڭلا ئەتە شېھىتىمەن، كۆرەلمەسمەن باھارنى،
قايتىپ كەلسە قۇشلىرىم ئۇۋىسىنى تاپالماس.
ئۇسلۇبىنى يوقاتقان كوچىلىرىڭ ياتلىشار،
قىپىالىڭاچ مەھەللەڭ ئەۋرىتىنى ياپالماس.

ئۆچمەن ئىكەن بەزىلەر توۋا، ئەركەك دەرەخكە،
كۆرگەن ھامان بىزلەرنى «يوقاتقىن!» دەپ غىڭشىيدۇ.
مەزلۇملاشقان دەرەخنى ئارزۇلايدۇ نېمىشقا؟
چۈنكى، ئۇلار بەك رايىش شامالسىزمۇ لىڭشىيدۇ.

بىر شېخىمنى قەلەمچە قىلىپ كۆچۈر ھويلاڭغا،
ئۆلمىسىلا روھىنات نەۋ باھاردا كۆكلەيمەن.
بۇزرۇك بوۋاڭ ئەرۋاھى ئىككى ئالەم قورۇنماس،
سەنلا بولساڭ پاسىبان مەڭگۈ غازاڭ تۆكمەيمەن!...

سۇۋادانىنىڭ جۇدالىق زارى مېنى ئويغاتتى،
پۇچۇلاندىم، ھارسىنىدىم قىرقىلغاندەك پەيلىرىم.
شېھىت كەتكەن غەزەپنىڭ ئۆچ ئېلىشى تۇرغان گەپ،
كەلدى شۇنداق نىدانى كەسكىن بايان ئەيلىگىم:

يېشىللىقنى قوغلىساق قوغلانمامدۇق زېمىندىن،
ھەي ئادەملەر، ئادەملەر يېقىنلاشتۇق توپانغا.
يىغلىماقتا كۆك ئاسمان، يىغلىماقتا گىياھلار،
«نوھ كېمىسى» ياساشقا ئىمكان قالسۇن جاھاندا.

2004 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

«سادىر ئۆڭكۈرى» دە توۋلىدىم ناخشا

بۇركۈت قىياسىغا قوندۇم بۇركۈتتەك،
تاشلار بىسلىرىدا تىتىلدى پەنجەم.
روھىڭ ئۇۋۇسىنى تاپتىم جان بوۋا،
چەككەن رىيازەتكە يوق ئەسلا رەنجىم.

«جەن بار...!» دېدى بىراۋ ئېغىز ئۇشۇتۇپ،
ئەركىڭ پاناھلانغان ئۆڭكۈر ئىچىدە.
نېچۈن كۈپكۈندۈزدە تەشۋىش قۇچاقلاي،
سەن «جەن» قوغلىغانغۇ سۇرلۇك كېچىدە!...

مەغرۇر ھۇۋلىغاندا روھىم بۆرىسى،
نە «جەن» زۇلمەتمۇ ھەم تىترىدى لاغ ـ لاغ.
توتېم ئۆزلىكىگە قايتتىم مەن گويا،
ساڭا دەم سالغان كۈي ئەتكەندە باغ ـ باغ.

«سادىرمەنۇ سادىر...» دەپ مەن توۋلىسام،
«سادىرمەنۇ سادىر...» دەپ قايتتى سادا.
خائىن ئەمەس ئىكەن قەيسەر تاغلىرىم،
يۈرەك چوقانمىنى ئېلىشتى يادا!...

ئەركەك ئۇدۇم تۇغدى قەھرىمنى دۇنيا،
ھەيران قالما سادىر دېسەم ئۆزۈمنى.
تەشۋىش جاھالىتى يامۇللىرىدىن،
قېچىپ ئەمەس، ئېچىپ چىقتىم كۆزۈمنى.

«سادىر ئۆڭكۈرى» دە توۋلىدىم ناخشا،
تەڭكەش بولدى ماڭا زېمىن ئاۋازى.
نۇسرەت چاقمىقىدا پەرلەندى قانات،
مېنى چاقىردى ھەم قۇياش پەرۋازى...

تالاق قىلىۋەتتىم ئازغۇنلۇقۇمنى،
يىتكەن ئىزنى تاپقاي ئۇمىد كارۋىنىم.
سۈكۈت ئۆڭكۈرىگە سىغماسمەن ئەمدى،
مالخاي قىرلىماقتا ئارزۇ ـ ئارمىنىم!...

2005 ـ يىلى 7 ـ ئاي، غۇلجا ناھىيە ئاقئۆزەن

چوققىلاردا بىلەپ قايتتىم قەھرىمنى

ئوغۇزۇڭنى ئەمدى ناخشام ئاقئۆزەن،
ئاپئاق سۆيگۈڭ دولقۇنلىدى تومۇردا.
يەنە بىر رەت پاكلىۋالدىم روھىمنى،
سەندە سۇبھى چايقاپ ئاققان پاك نۇردا.

يېشىل دۇمبەل، تۆپىلەرگە ئۆرلىدىم،
يىلان يوللار خىيالەتكە چىرماشتى.
تاغ شامىلى يۈرىكىمنى ۋاراقلاپ،
پىنھان ـ پىنھان ھېسلار بىلەن سىرداشتى.

ئوتلۇق ـ ئوتلۇق ياققىنىمدا لېۋىمنى،
تاۋىنازۇك بۆلجۇرگەنلەر مەست بولدى.
«ئەرگىمۇ بىر، يەرگىمۇ بىر» قىياتاش،
كىم يېڭىلدى؟ سورىمىغىن بەس بولدى!

بۇلاقلارنىڭ شەھلا كۆزى قۇد تۇغدى،
سۇزۇك ئارمان يۇيدى ئازاب كىرىنى.
مات قىلىمەن! چۇچۇمەل تاغ ئۆرۈكى،
بۇ ھاياتنىڭ ئاچچىق ـ چۇچۇكلىرىنى...

تىزدىم ياۋا چېچەكلەردىن گۈلدەستە،
ئەمما كىمگە بېرىشىمنى بىلمىدىم.

«كۆڭۈل كۆزى كور...» دەيدىغان، بىراقتا
تىكەنلەرگە كۆڭۈل ئىزھار قىلمىدىم!

سادىر چىققان تاغلار ئالدى بېشىغا،
ساي ـ سايلارغا تۆكۈۋەتتىم بەھرىمنى.
تەشۋىشلىرىم ئۆلدى بۇگۈن تامامەن،
چوققىلاردا بىلەپ قايتتىم قەھرىمنى...

2005 ـ يىلى 7 ـ ئاي، غۇلجا ناھىيە ئاقئۆزەن

يۈرەك رىسالەم

دۇنيادىن يوشۇرغان مەخپىيىتىم سەن،
مۇقەددەس تۇيغۇمدا ئېچىلغان لالەم.
قەلبىڭدىن ئىزدەيمەن ئاتەش ناخشىسى،
بىر ساڭا ئايانداۋۇر يۈرەك رىسالەم.

ئوربىتام بولالماس تېشىڭ پال - پاللار،
بىر سېنىڭ ئىسمىڭنى قىلىمەن زىكىر.
ئاي ئاڭلاپ ئۇھسىنىپ كېتىدۇ ئۇزاق،
ئۇيقۇسىز كېچىلەر تىنىدۇ ئېغىر.

شادلىقنى نىكاھلاپ ئالغۇم بار ئىدى،
ئەڭ ئاچچىق بىر ھەسرەت ئۆتتى ئەمرىمگە.
بۇ دۇنيا ئۆتىمگە بىرەركەن لاپقۇت،
بىلمەيمىز بىز يەنە قەرزدار كىمگە؟!

مەن پەرۋازنامەمنى ئۇنتۇي دېگەندە،
ئىچكۈزدۈڭ ئەركىنىڭ دېمىدىسىنى.
دەس تۇردۇم قارا چۇش خارابىسىدىن،
خارامۇش ئەقىدەم تاپتى ئېسىنى.

سەن رايىش روھىمنى چۇۋۇپ توقۇدۇڭ،
«بۆرە» گە ئايلىنىپ تۇغۇلدۇم قايتا.

ئالتۇندەك سارغىيىپ ياشىغىنىم راست،
ئالتۇننى تېگىشىپ قويۇپ زالتايغا.

كوھىقاپ تۇرمۇشنىڭ يەمچۈكى ئىكەن،
يالماۋۇز ئازابقا بولغانلار بايقۇش.
قاراڭغۇ كېچىدىن قايتتىم ئارماندا،
مۇمكىنمۇ؟ دىلدىكى قۇياشنى ئۇنتۇش.

يالقۇنلۇق كۆيلەرنىڭ قەقنۇسى مەن،
قايتالماس قىپ قويدۇڭ مېنى ئۇۋامغا.
شۇ تاپتا قانلىرىم شارابلانماقتا،
لەۋلىرىڭ ئوت قويدى رومانتىكامغا.

دۇنيادىن كېتىدۇ سوئال پېتىچە،
مۇمكىنسىز بەختتىن كۆتكەنلەر تەخت.
سۆيگۈسىز «جەننەت» تىن ۋاز كەچتىم ئاخىر،
سەن ئۈچۈن دوزاخنى سۆيۈشمۇ بەخت!...

2005 ـ يىلى 8 ـ ئاي، غۇلجا

ئەسسالام «بەيتۇللا» غۇلجام يۇرىكى

مەن ئازغۇن ئىستەكلەر تونىنى سالدىم،
ئەسسالام «بەيتۇللا» غۇلجام يۇرىكى ،
چىن ئىخلاس كۆيۈڭگە ئۇن قاتقۇم كېلەر،
سەندە بار مۇقەددەس روھنىڭ تۇۋرىكى.

بىر زامان جور بولغان بىلال نازىمى،
سەن ئېيتقان سائادەت ناخشىلىرىغا.
چاقماقلىق ئويلاردا دەككە بەرگەن ئۇ،
قاراڭغۇ ئىدىيە باخشىلىرىغا...!

رىغبىتى بۈيۈكتۇر پاك دىل بوۋامنىڭ،
ئۇ ھامان «قۇياشنى سۆيۈشنى بىل» دەر.
«پاجىئە چۈشەنسەڭ يۈرەك زۇلمىتى،
قەلبىڭنى ئەڭ ئاۋال نۇر ئىشقىغا بەر...!»

ئولتۇرۇپ تەپەككۇر ئېتىكاپىدا،
سىيرىدىم ئويغاق ھېس تەسۋىلىرىنى.
شۇ ئۆلمەس ھېكمەتنىڭ ئالتۇن يىڭنىسى،
ئىلھاقتا قارا دىل ئەسۋىلىرىنى...!

مىڭ ھەيكەل تىكلىسەك ئازدۇر، نازىمدەك،
يۈرەكنى مەشئەل قىپ كۆتۈرگەنلەرگە.

ھەيرانمەن، تەركىيلىك خامۇشلۇقىدا،
يارالمىش شامىنى ئۆچۈرگەنلەرگە.

«يىلتىزدىن سېسىيدۇ دەرخ» دەيتتى ئۇ،
بېشارەت بېرىپ روھ ھالاكىتىدىن.
سۈبھىنىڭ چىللىشى ئىدى ھەر لەۋزى،
سەگىيىتتۇق نەزمىسى دالالىتىدىن.

سۆيۈلەر نجاتلىق ئىزدىگۈچىلەر،
ياخشىلىق تۇتىشار جەننەتكە ئۇدۇل.
كىم خۇشتار ئازغۇنلۇق جۆيلۇشلىرىگە،
ئاقىللار ئويىنىماس نەيرەڭگە ئۇسسۇل.

«بىز نۇرغا قەرزدار»دېگىنى بەرھەق،
بۇنى بەك كېچىكىپ تۇيۇۋاتىمىز.
غاپىللىق ھۆكمىنى دەپنىلەپ قويدۇق،
بىز جۇنۇپ ۋۇجۇدنى يۇيۇۋاتىمىز.

ئەينەكتۇر تارىخنىڭ ھاقارەتلىرى،
يورۇماس دىل ئۇنى ئوقۇپ چىقمىساق.
بۇ تەتۇر ئۆزلۇكنى تەلتۆكۈس چۈۋۈپ،
بولمايدۇئوڭ قىلىپ توقۇپ چىقمىساق.

شۇ ۋەجى سايرايمىز «بىلال نازىم» دەپ،
گۆھەرگە تېگىشمەس ئۇنى ئەل-ۋەتەن.
بار سۈبھەمدەمۇ ئۇخلاۋاتقانلار،
ئەمما، ئۇ زۇلمەتتە تۇرۇپ نۇر ئەمگەن.

خەير-خوش! «بەيتۇللا» غۇلجام يۇرتىكى،
ئۆتمەن قۇياشنىڭ ئىمتىھانىدىن.
ئايلىنار جاھالەت خەيرەندىسىگە،
قۇرۇق قول چىققانلار ھېكمەت كانىدىن!

2006 -يىلى 5 - ئاي، غۇلجا

خوش! توققۇزتارانىڭ ئايسىز كېچىسى

ئاي مۆككەن كېچىسى توققۇزتارانىڭ،
يار خىلۋەت كوچاڭنى ئارىلىدىم جىم.
«ئاي!» دېسەم ئاي بولۇپ چىقاتتىڭ بىر چاغ،
بۇ كېچە ئالدىمغا چىقمىدى ھېچكىم.

شېئىرغا ئايلىنىپ كەتكەن ئىسىمڭنى،
تىنماستىن زىكرى قىپ پۈتتى ئاۋازىم.
ھىجرانكەش بۇلبۇلنىڭ نالەشلىرىدەك،
ئەلەملىك ئۇنلەيدۇ بۇ يۈرەك سازىم.

تۇن دەيدۇ: «قايتىلاپ چىقماس ئاي بولۇپ،
توي كۇنى باقمىغا ئۇزىدى ئايقىز».
مەسخىرە قىلغاندەك يولسىز نىكاھنى،
سەن ئېلىپ كېتىپسەن قەلبىڭنى پاكىز.

يېگانە ئاشىقنىڭ ھەسرىتى ئەلۋەك،
تىڭشىغىن بۇلۇتلۇق كۆڭلۈمنى ئاسمان.
زارىمنى ئېيتمىدىم سەندىن بۆلەككە،
دەردسىزلەر دەردىمنى قىلىدۇ داستان .

چايقىلار قەلبىمدە لىققىدە خۇناپ،
دەرداشسىز سۆيگۈنىڭ ۋىسالسىزلىرى.

ياردار كۆڭلۈمنى ئەملىسۈن قانداق؟
پانىينىڭ ئامەتكە ئامراق قىزلىرى.

تاشكەنتساز كوچىسى چۈشۈردۈم يېرىم،
ئەقىدە تۈغۈمنى مەيۈس دوقمۇشتا.
بۇ كېچە ئايمۇ يوق، ئايقىزىممۇ يوق،
ئوخشىدىم جۈپتىدىن ئايرىلغان قۇشقا.

تاڭ قالدىم تەقدىرنىڭ خەسىسلىكىگە،
مەن كىشىنەي دېسەملا يۈگەن سالمدۇ.
نېمىنى دىلىمدىن ئارزۇلاپ سۆيسەم،
ئاھ ، شۇنى قىزغىنىپ تارتىۋالمدۇ.

شىكەستە جىسىمغا دوست تارتتى ئەنسىز،
مەن كەبى دەردلەنگەن ئاپرىل شامىلى.
چوكانتال شېخىدا چۈۋۈرلار قۇشقاچ،
دېگەندەك: كەلدىڭمۇ؟ سۆيگۈ قاتىلى.

بۇلۇتلار باغرىنى يېرىپ چىقتى ئاي،
قاپقارا چايشاپنى قايرىغاندەك يار.
ھايالسىز يۈزىنى ياپتى ئۇ يەنە،
ھارسىنغان قەلبىمنى قىلغۇچە ئىزھار.

سۆيگۈسىز ھاياتنىڭ كۈلكىسى سۇنۇق،
مەن ئەمدى ئاي ئىزدەپ نەلەرگە باراي؟
مەززىسىز تۈيۈلار ۋىسالسىز دۇنيا،
بىر مۇدھىش قەبرىدۇر ئايقىزسىز ساراي.

يار ئالتۇن بويۇڭغا چىرماشقان كەبى،
باغاشلاپ تۇرىمەن ئايسىز ئاخشامنى.
ئەي، پەلەك كىمگىمۇ ئېيتىپ بېرەرمەن؟
بەرگىدىن قان تامچىپ تۇرغان ناخشامنى.

مەن قايتتىم تاشكەنتساز باغرىدىن غەمكىن،
جۇدالىق تاغلىرى باستى يەلكەمنى.
خوش! توققۇزتارانىڭ ئايسىز كېچىسى،
ئايغا زارىقىپ قويدۇڭ يۈرەك كۈلكەمنى...

2006 ـ يىلى 10 ـ ئاي، غۇلجا

چولپانلار ياتىدۇ «چولپان مازار»دا

باغرىڭغا باش قويدۇم ئانا كۆكدالام،
يۈرىكىم كېنىگەن چاغدا باھارنى.
بىغۇبار ئىستەكتە ئەيلىدىم تاۋاپ،
پاك روھلار ماكانى «چولپان مازار» نى.

«قەبرىنى يوقلىغان قەدىرسىز قالماس»
دەپ ۋەزمىن شۇئىرلار شۇئاق باسقان يول.
قەلبىمدە كۆكلىدى ئىخلاس سۈرىسى،
مەن ئاپئاق دۇئاغا كۆتۈرگەندە قول.

ئىزىمغا پايانداز يايدى يۈلغۇن قىز،
نەقەبرە يۈكۈندۇم گۈل- گۈلىستانغا.
مۇھەببەت لەۋزىدە سايرىدى قۇشلار،
يۈرىكىم ئايلاندى بۈلبۈلىستانغا.

بۇ يەردە ياتىدۇ قۇياش سۆيگەنلەر،
لەھەتلەر سۈرىنى نۇرلارغا ئوراپ.
ئۇلارنىڭ ئاپتاپلىق تىلەكلىرىنى ،
نۇر تىلەپ يۈرگەنلەر بولالماس دوراپ.

زىخرۇللا قەبرىسى سەپنىڭ ئالدىدا،
تۇرىدۇ «ھۇررا»غا توۋلاۋاتقاندەك.

ناخشىسى جور ئاڭا روھداشلىرىنىڭ،
بىلىنەر ئۆلۈمنى ئوۋلاۋاتقاندەك.

يىغلىماي كەتكەندەك باقىيغا ئۇلار ،
جەبىرنى مازاقلاپ كۈلگىنى- كۈلگەن.
ئاھ ، بىراق پانىيدا قورقماقلار تولا،
كۈندە مىڭ مەرتىۋە ئۆلگىنى - ئۆلگەن.

ھاياتنىڭ ۋەزنىنى دەڭسەركەن ئۆلۈم،
مەۋجۇتلۇق ھەققىدە ئويلارغا چۆكتۈم.
ئۆلۈمسىز ھەقىقەت قىلدى ساۋاتلىق،
غۇلىماس ئارماننى يۈرەككە پۈكتۈم.

بۈيۈكلۈك جۇلاسى بولاركەن مەنسۈپ،
روھىنات يۈلتۈزى ئۆچمىگەنلەرگە.
يىقىلماس ئابىدە تىكلەركەن قۇياش،
ئۆلمىسۇ دىللاردىن كۆچمىگەنلەرگە.

بىز شۆھرەت تالىشىپ ياشاۋاتىمىز ،
تىرىكلىك دېگەن بۇ چاپچاپ بازاردا.
قەرزدار قىپ قويۇپ تالاي شۆھرەتنى،
چولپانلار ياتىدۇ «چولپان مازار» دا.

ياخشىنى بەك بالدۇر چىللاركەن ئۆلۈم،
ياراتماس چېغى بار ئۆلۈمتۈكلەرنى.
قۇياشنىڭ مەڭگۈلۈك خەيرەندىسى دەڭ،
نە زېمىن قەبرىگە جىسمى يۈكلەرنى.

ئۆزگىلەر تىرىككە تۆر راسلاپ ھەلەك،
بىزچۇ- بىز ئالدىن گۆر قېزىپ قويارمىز.
پەرقسىز ھەممىنىڭ قەبرىنامىسى،
«ئۇ مەڭگۈ ھايات» دەپ يېزىپ قويارمىز.

قەلبلەر تەختىگە دەپنىلەنگۈسى،
ئەل ئۈچۈن كۆزلىرى ئوچۇق كەتكەنلەر.
ئۇنتۇلار ئالتۇندىن گۈمبەز سالسىمۇ،
پۇل بىلەن روھ ياماپ يوچۇق ئەتكەنلەر.

2007 ـ يىلى 5 ـ ئاي، غۇلجا

قۇياشقا ئارماندىش ناخشا ئېيتتىمەن

زېمىننى سۆيمەكتە قۇت تىلەكلىرى،
شەپەقنىڭ مەڭزىدە چايقىلار كۈلكە.
ئېھ، يەنە مەي تۇتتۇم باھار لېۋىدىن،
بۇ قەلبىم ئايلىناي دەپ قالدى گۈلگە.

پاكىز ئىشقىنى قىلدى تەسەددۇق،
ئەمدىلا رەسىدە بولغان لالىلەر.
يەتتە قات ئاسمانغا يەتتى بۇ بېشىم،
«بالام!» دەپ سۆيگەندە چەكسىز دالىلار.

چاقنايدۇ روھىمنىڭ كۆزلىرىدە نۇر،
مەپتۇنكار ۋادىنى كېزىۋاتىمەن.
بىر تاتلىق ئىخلاسنىڭ ئەللەيلىشىدە،
ئۆزۈمنى شاھىنشاھ سېزىۋاتىمەن.

ئاتامدىن، ئانامدىن ئايرىدى دۇنيا،
مىڭ شۈكۈر! ۋەتەنسىز قالمىدىم بىراق.
يوق قارا يېتىملار قاتارىدا مەن،
ئۆگەيلىك قايغۇسى جىسمىمدىن يىراق.

كۈيلىرىم چۈشەكسىز ۋەتەن مېھرىدە،
ئەركىمەن مۇھەببەت دەريالىرىدەك.

كۆرۈنەر ۋەتەننىڭ تىكەنلىرىمۇ،
جەننەتنىڭ ھۆر- پەرى بەرنالىرىدەك.

ئوتلۇق بىر ئىشتىياق تۇغماقتا مېنى،
باغلىرىم نازىدا ئالەمچە سېھىر.
ئۇز گۈللەر مەي قىلار ئىلھاملىرىمنى،
قۇش تىلى يازىدۇ يۈرەككە شېئىر...!

بەختىمنىڭ يىلتىزى زېمىنغا تۇتاش،
سۆيگۈدىن بىخلايدۇ مېنىڭ ئاۋازىم.
قۇياشقا ئارماندىش ناخشا ئېيتىمەن،
قاناتسىز دىللارغا سىغماس پەرۋازىم.

2007 ـيىلى 6 ـ ئاي، غۇلجا

قۇياشلىق ئۇيۇقتا مېنىڭ مەنزىلىم

قۇياشلىق ئۇيۇقتا مېنىڭ مەنزىلىم،
ھاياتلىق ناخشامنىڭ ۋەزنى بەك ئۇلۇغ.
نۇر ئاقار كۆيلىرىم تومۇرلىرىدا،
سەھەرنىڭ كۈلكىسى كۆتۈرگەندە تۇغ.

بوغنۇققان يۈرەكلەر ئۇچۇن ئەرمەكتۇر،
پارلاق بىر ئارماندا ئەپسانە توقۇش.
ھەركىمگە تېپىشماق ماڭلاي يازمىشى،
تىلسىمدۇر ئىلاھىي قۇرلانى ئوقۇش.

قەپەسلەر بەھرىدىن كۈتمەيدۇ قونداق،
پايانسىز پەرۋازغا ئۆگەنگەن يۈرەك.
بۇ روھىم قانىتى ئىنتىلەر ھەر دەم،
چۈشەكسىز ئەركىنى قىلماققا كۆرەك.

غايىلەر جىلۋىسى ئۆگەتتى بىزگە،
ئەتىنى بۇگۈندىن گۈزەل دېيىشنى.
ھاماقەت، ئەقلىگە ئۇدۇم قىلغانلار،
كۆز ياشقا تۇگۈرۈپ نانلار يېيىشنى.

پىل كەبى كۈچتۇڭگۇر سانالساقمۇ بىز،
قىل بىلەن باغلىنار تەپەككۇرىمىز.

گاھىدا كىشىنەشكە قادىر تۇرۇقلۇق،
رامكىلار رايىچە خىيال سۈرىمىز.

كۆپۈككە ئايلىنار ئۇمىدلەر بەزەن،
ۋە توزار مامكاپىنىڭ توزغاقلىرىدەك.
جانغىمۇ مەجبۇرەن سويۇلماق باردۇر،
دەرەخنىڭ شىلىنغان قوۋزاقلىرىدەك.

بايقۇشنى يانجىيدۇ ھايات بازغىنى،
قۇرتتەك مىجىلىپ يۈرگەنلەر مىڭ - مىڭ.
يالتىراپ تۇرىدۇ مىسران روھىمىز،
بىز ئۇلۇغ يانغىندا سۇغۇرۇلغان تىڭ.

چەيلىنىپ ياشايدۇ ئەخلەت ئادەملەر،
كۆنۈككەچ ئىبلىستىن ئىمكان سوراشقا.
ئاھ ، ئۇلار خۇشتاردۇر ئالتۇن بېشىغا،
ئازابنى پايتىما قىلىپ ئوراشقا...!

نەئۇچۇن چاقناشتىن بەزگۈدەكمىز بىز،
چاقماقلار ئۇدۇمى كۆتۈۋاتقاندا.
نۇسرەتلىك قۇياشنىڭ يوقلىمىسىدىن،
«مانا بىز تىرىك!» دەپ ئۆتۈۋاتقاندا.

بىز تەرك ئەيلىدۇق قۇرۇق ئېمىزەكنى،
زۇلمەتنى ئەمەيدۇ تىلەكلىرىمىز.
بەختىمىز كۈلكىسى بەرق ئۇرماقتا،
خەمەكسىز قالمىغاي پىلەكلىرىمىز.

بىز چاقلاپ تۇرمىساق ئەقىدىمىزنى،
مەھكۇملۇق ئۇلگۇرەر گۇناھ يېڭىلاپ.
بۇ رايىش تېنىمىز بولۇپ قالغۇسى،
يالتىراق ئارماننى مۇگدەتكەن غىلاپ.

چىقىمىز تەركىيلىك خامۇشلۇقىدىن،
نۆلگە تەڭ تەقدىرنىڭ ئۆگەيلەشلىرى.
نۇر تېرىپ بىز خامان ئېلىۋاتىمىز،
تەبەسسۇم قىلماقتا بەخت چەشلىرى.

2007 ـ يىلى 7 ـ ئاي، غۇلجا

قەسىدە ئوقۇيدۇ سەن ماڭغان يوللار

ئەي مېنىڭ سۆيۈملۈك بۇغداي ئۆڭ ياڕىم،
ئىشقىمنى ئوۋلايدۇ بۇغداي سۆزلىرىڭ.
قەلبىمگە ئەڭ گۈزەل لىرىكا يازار،
بۇلاقلار نۇر ئەمگەن بۇلاق كۆزلىرىڭ.

قەلبىڭدە مەڭ باھار نازاكىتى بار،
بىر جىلۋەڭ دىللارنى پۈركەيدۇ گۈلگە.
سەن كىرگەن كوچىدا تۇنەپ قالار ئاي،
ئىزىڭغا ئەگىشىپ يۈرىدۇ كۈلكە.

سەن كۈلسەڭ ناخشىغا لىق تولار دۇنيا،
سەن سۆيسەڭ شېئىرغا ئايلىنار يۈرەك.
قەسىدە ئوقۇيدۇ سەن ماڭغان يوللار،
سەن ئەمما ھۆسنۈڭنى قىلمايسەن كۆرەك.

مەڭگۈلۈك ئەقىدەم لەۋزىگە شاھىت،
سەن ئۈچۈن ساداقەت كۈيى چالغىنىم.
ئاڭلانسۇن قۇياشنىڭ يۈرەكلىرىگە،
«مەن ساڭا مەنسۇپ!» دەپ چوقان سالغىنىم.

2007 ـيىلى 9 ـ ئاي، غۇلجا

ئاق تىلەكلەر نۇرلاندۇرار يولۇمنى

رەنجىمەسمەن بەخت باقسا سول كۆزدە،
ياشاپ كەلدىم ھاياتتىن قۇت ئاختۇرۇپ.
ئادەملىكىم مەڭگۇ راۋا كۆرمەيدۇ،
ئازاب يۇدۇپ ياشىماقنى «ئاھ!»ئۇرۇپ.

مەيلى قاپاق تۇرسە تۇرسۇن بۇ تەقدىر،
كۈندە بىر رەت يېڭىلايمەن كۈلكەمنى.
تەبەسسۇمۇم يۇيۇۋېتەر پاك- پاكىز،
شادلىقىمغا ئۇۋا سالغان ئەلەمنى.

مېھنەتلەردىن قەدىر ئىزدەش ئادىتىم،
ساخاۋەتكە تەڭلىمەسمەن قولۇمنى.
ئەسلا نامەرد كۆۋرۈكىدىن ئۆتمىدىم،
ئاق تىلەكلەر نۇرلاندۇرار يولۇمنى.

ئىمتىھانى جىق ھاياتنىڭ دوستلىرىم،
«ئالتۇن» بىلەن «مىس» نى لىللا ئايرىيدۇ.
ئادالەتنىڭ قازىسىدۇر ھەقىقەت،
«ئاق» ، «قارا» نىڭ چۈمبىلىنى قايرىيدۇ.

ئۇمىدىمگە پەرۋاز تىلەر ياخشىلار،
نا ئەھلىلەر ئىزىدىن ئات چاپمىدىم.

يارقىن ـ يارقىن چاقنىشىنى ئەقلىمنىڭ،
رەزىللەرنىڭ ھىممىتىدىن تاپمىدىم.

ياۋ توقۇغان ئارغىماقتا مىنمىدىم،
ئازغۇنلارنىڭ نەيرىڭىدىن پەخەسمەن.
مېنىڭ رىزقىم ھالاللىقتىن كۆكلەيدۇ،
تەييارتاپلىق گېزەندىسى ئەمەسمەن.

ھەيران قالماڭ مېنىڭ نامۇ ـ نىشانىم،
گۈلگۈن تاڭلار جامالىدەك يورىسا،
نۇرلۇق جاۋاب بېرەلەيدۇ يۈرىكىم،
ئالتۇن قۇياش نۇرلۇق ناخشا سورىسا.

2008 ـ يىلى 3 ـ ئاي، غۇلجا

دولقۇن روزى شېئىرلىرىدىكى تىراگېدىيەلىك گۈزەللىك ۋە مۇزىكا

تۇرسۇنمۇھەممەت توختى

شائىر چەكسىز تەنھالىق باياۋاندا قەسمەتتىن ئىبارەت ئاچچىق «تاماكا»نى ئۇلۇغ شوراپ، ئۇچقۇر خىياللىرى ۋە پايانسىز تەسەۋۋۇرى ئارقىلىق ئەڭ گۈزەل چۈشلىرىنى ئىزدەگۈچى. مانا مۇشۇنداق مۇقەددەس روھقا ئىگە شائىرلارلا ئەنئەنىۋي شېئىر ئۇقۇمىدىكى تار رامكىچىلىق ئىدىيەسىدىن ھالقىپ، شېئىرنى تۇرلۇك مەنىۋى چۈشەكلەردىن خالاس قىلىدۇ. ئۇنى ئەسلىي ماھىيىتىگە قايتۇرۇپ كېلەلەيدۇ.

مەنىۋى ئەركىنلىكتىن مەھرۇم قالدۇرۇلغان شېئىر قاناتسىز قۇشقا ئوخشايدۇ. قەدىرلەشكە ئەرزىدىغىنى شۇكى، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىزدىنىش روھىغا باي بىرقىسىم ياش شائىرلىرىمىز شېئىردىن ئىبارەت بۇ ئەركىن قۇشنى تۇرلۇك مەنىۋى چۈشەكلەردىن خالاس قىلىش يولىدا تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، ئۆز پەرۋازىغا ئېرىشىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.بۇ قاتاردىكى ئاۋانگارت شائىرلارنىڭ بىرى ياش شائىر دولقۇن روزىدۇر. ئۇ ئۆز شېئىرلىرىنى ساپ شېئىرلارغا خاس ماھىيەتلىك دېتاللار بىلەن تويۇندۇرۇپ، تاۋلانغان شېئىرىي تىلنىڭ كۈچى بىلەن ئۆزگىچە بەدىئىي ئوبراز ۋە ئېستېتىكلىق دۇنيا يارىتىپ، شېئىرنى سەنئەتنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشچانلىق، قاينىق لىرىكىلىرى بىلەن

ئوقۇرمەنلەرنىڭ نازۇك قەلبىنىڭ سىرلىق قوۋۇقىنى چېكىپ كېلىۋاتقان تالانتلىق ياش شائىرلىرىمىزنىڭ بىرى. مەن دولقۇن روزى شېئىرلىرىنىڭ بەدئىي مۇۋەپپەقىيىتى ھەققىدىكى دەسلەپكى ئىزدىنىشلىرىمنى ئوتتۇرىغا قويۇشنى لايىق تاپتىم.

1. دولقۇن روزى شېئىرلىرىدا يارىتىلغان تىراگېدىيەلىك گۈزەللىك

كىشىلىك تۇرمۇش تىراگېدىيەگە تولغان بولىدۇ. يالغۇز ئۆلۈملا تىراگېدىيە بولۇپ قالماستىن، ماددىي ۋە مەنىۋى جەھەتتىكى يوقىتىشلارمۇ تىراگېدىيە ھېسابلىنىدۇ. «شېئىرىيەتتىكى تىراگېدىيەلىك ئاڭ، كۆز ياش، چۈشكۈنلۈك، خۇرسىنىش بولماستىن بىر خىل مەسئۇلىيەت ۋە يۈكسەك ۋىجدانى ئۇرچىتۇر. شائىر روھىدىكى تىنىمسىز تىت ـ تىتلىق بىر خىل ۋەزىندار قايغۇ، بىر خىل يۈكسەك مەسئۇلىيەت ۋە بىر خىل ئالىيجاناب ۋەزىپىدىن ئىبارەت. شائىرلارنىڭ ئاخىرقى مەنىۋى مەنزىلىنى ۋە ھاياتلىقنىڭ مەڭگۈلۈك ھەقىقىتىنى ئىزدەش يولىدىكى پۇچىلىنىشلىرىنىڭ ئۆزىلا تىراگېدىيەدۇر.» دېمەك، شائىر ۋۇجۇدىنى لەرزىگە سالغان تىراگېدىيەنىڭ ئارقىسىغا چەكسىز گۈزەللىك يوشۇرۇنغان بولىدۇ. شائىرلار ھاياتلىق تۇتۇشلىرىغا ئەڭ تۇيغۇنلۇق بىلەن ئىكاس قايتۇرغۇچىلار ۋە ئىنسانلارنىڭ مەنىۋى جەھەتتىكى تەنھالىقى، ئاچچىق ئازابلىرىنى ئەڭ ئاۋۋال سەزگۈچىلەر ھېسابلىنىدۇ. شۇڭلاشقىمۇ، ئۇلار ئىنسانىيەتنىڭ تەقدىرى ھەققىدە تىنماي خىيال سۈرىدۇ، خۇرسىنىدۇ، ھەمىشە تىراگېدىيەلىك تۇيغۇلارنىڭ قورشاۋىدا ياشايدۇ.

كەچ كۈز ئاخشىمى كېلىمەن يالغۇز،
ئاسمان يېشىغا چىلانغان شەھەر.
سوغۇق نۇر چاچار كوچا چىرىغى،
ئۇزاق بىر قىشتىن بەرگەندەك خەۋەر.

ماڭغىن يولۇڭغا رودۇپاي تاكسى ،
سەنمۇ قەپەس سەن، ئەيلىدىم تەرك.
قەدىر سۇنغاندا، يانجىلغاندا دىل،
يامغۇردا قېلىشنىڭ ئۆزى بىر ئەرك.

بەك ئېسىل تاللاشتۇر روھ يۇيۇشقا تۇن،
چىقاي سېرىقتال ئويلار سىرتىغا.
باقماس پەلسەپەم قۇلاق سال ھايات،
ۋۇجۇدىنى بوغقان شەكىل رايىغا.
«يىقىلغان يەردىن دەس تۇرار يېگىت» شېئىرىدىن

شائىر ئۆز رېئاللىقى ۋە مەنىۋىيىتىگە دادىل يۈزلىنىپ چۈشەكسىزپەرۋازنامە ئىزدىگۈچى. ئۆز روھىنى بوغقان دۇنياغا جەڭ ئېلان قىلغۇچى. شۇنىسى ئېنىقكى، ئادەمنىڭ ھالاكىتىنىڭ ئەڭ ئالدى بىلەن مەنىۋى دۇنيادىكى بەرباتلىقتىن باشلىنىدىغانلىقىدا شەك يوق. بۇ خىل مەنىۋى بەرباتلىقنى ئالدى بىلەن روھىي جەھەتتىكى سىقىلىش، بېكىنمىچىلىك، ۋۇجۇدىنى بوغىدىغان كۆرۈنمەس ئاڭ رامكىلىرى، ئادەمنىڭ ئۆز رېئاللىقىغا بولغان ئاسىيلىق كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئادەم ساغلام روھتىن قانچىكى ياتلاشسا، ئادەمىيلىك قەدىرىمۇ شۇنچە سۇنۇشقا باشلاپ، خورلۇق ۋە ئاچچىق قىسمەتلەر قايناممىغا غەرق بولىدۇ. شائىر دولقۇن روزى يۇقىرىقى مىسرالىرى ئارقىلىق كىشىلەرنى مەنىۋى جەھەتتىكى بېكىنمىچىلىك

كەلتۈرۈپ چىقارغان بوغۇقۇش بويۇنتۇرۇقلىرىدىن قۇتۇلۇپ مەنىۋى مۇكەممەللىك ئىزدەشكە، قەلب ئالىمىنى نۇرلاندۇ-رۇشقا، قەيسىرانە روھ بىلەن يېقىلغان يېرىدىن دەس تۇرۇپ ياشاشقا ئۇندەيدۇ. شائىرنىڭ نەزىرىدىكى تىراگېدىيە ھەرگىز مۇ ئۇنىڭ ھالاكىتى، مەنىۋى بەرباتلىقىغا ۋەكىللىك قىلىدىغان پاجىئە بولماستىن، بەلكى شائىرنىڭ ئېتىقادىنى، ئەقىدىسىنى تاۋلايدىغان مۇقەددەس يالقۇندۇر. دېمەك، شائىرنىڭ روھى گويا تۆمۈر يالقۇن ئىچىدە تاۋلىنىپ چىققاندەك ئېستېتىك ۋەزىنگە ئىگە تىراگېدىيەلىك تۈيغۇلارنىڭ ئوچىقىدا تاۋلىنىشى كېرەك. شائىر مەنىۋىيىتى بىلەن مەۋجۇت رېئاللىق ئوتتۇرىسىدىكى مۇرەسسەلەشتۇرگىلى بولمايدىغان تىراگېدىيەلىك توقۇنۇش شېئىرنى ئاپىرىدە قىلىدۇ. دولقۇن روزى «شائىرنىڭ تىراگېدىيەلىك چۈشەنچىسى، ئۇنىڭ قەلبىدىكى شېئىر يارىلمىدىغان ئېستېتىكىلىق دۇنياغا يىلتىز تارتقان بولىدۇ. ئۇ ياراتماقچى بولغان ئېستېتىكىلىق يۈكسەكلىك تىراگېدىيەلىك تۈيغۇلارنىڭ يالقۇنىدا تاۋلىنىشى كېرەك. شۇڭا شائىر تىراگېدىيەنىڭ قۇربانى بولۇشتىن ئىبارەت پاجىئەلىك قىسمەتتىن قۇتۇلالايدۇ. تىراگېدىيە تۇمانلىرى ئىچىدىن دەس تۇ-رۇپ ئۆزىگە مەنسۇپ گۈزەل ۋە يېپىيېڭى دۇنيانى ئۇمىدۋارلىق بىلەن قۇچاقلىيالايدۇ» دەپ قارايدۇ.

يۇقىردا تىلغا ئېلىنغان شېئىرىدىكى ئېستېتىكىلىق ئوبراز «تۇن»، ئەسلىدىكى ماددىيلىقى ۋە تۇرغۇن ھالىتىدىن ھالقىتىلغان، ئۆزگىچە ئېستېتىكىلىق ئەركىنلىككە ئىگە قىلىنغان سىمۋوللۇق ۋاستە بولۇپ، ئۇ، بىز دائىم تەسەۋۋۇر قىلىپ كېلىۋاتقان نوقۇل زۇلمەت رامكىسىغا بەنت قىلىنغان تۇن ئۇقۇمىدىن كەسكىن پەرقلىنىدۇ. شائىر ئۇنىڭ باغرىدا، ئۆزىنىڭ پاكىز تۇيغۇلىرى بىلەن ئۆز روھىنى يۇيۇشقا قادىر.

ئۇ ھېسسىي ئوبراز «تۇن» نىڭ مەنىۋى قۇدرىتىدىن ناھايىتى جايىدا پايدىلانغان بولۇپ، ئۆزىنىڭ تىراگېدىيەدىن ھالقىپ گۈزەللىك يارىتىش غايىسىنى ئىپادىلەش ۋە زۇلمەت پەردىسىنى قايرىپ تۇرۇپ ئەتىكى قۇياشنى قۇچاقلاش ئارزۇسىنى ۋە ئالللىققا ئايلاندۇرۇش ئىستىكىدە بولىدۇ. شائىر يەنە ئۆز رو ھىيىتىدە تۆرىلىۋاتقان جۇشقۇن، يۈگەنسىز ، قاينىق ھېس تۇيغۇلىرىنى ئەركىن تەسەۋۋۇر بوشلۇقىدا قاناتلاندۇرۇپ، كەڭ ۋە چوڭقۇر مەنە ئىپادىلەيدىغان سىمۋوللۇق بەدىئىي ئوبراز يا رىتىش ئارزۇسىنىمۇ ۋىجدانلاشتۇرىدۇ. شېئىردىكى «كەچ كۈز ئاخشىمى»، «ئاسمان يېشى»، «رودۇپاي تاكسى»، «سوغۇق نۇر»، «سېرىقتال ئوي» دېگەنگە ئوخشاش سۆزلەر ئۆزگىچە سىمۋول لۇق قاتلامغا ئىگە قىلىنغان بولۇپ، شېئىرنىڭ سىمۋوللۇق دەرىجىسىنى تېخىمۇ ئاشۇرۇش رولىنى ئويناپغان. شائىر ئۆزى نى ئەركىنلىك قۇچىقىغا تاشلاپ، ئۆلۈك سەلبىيەت ئۇقۇمى تەبىرىدىن قۇتۇلدۇرۇلغان ئېستېتىكىلىق ئوبراز «ئاسمان يېشى» ئارقىلىق ۋۇجۇدىنى يۇيماقچى ۋە بارلىق رەزىللىكلەرنى پاكلاشقا قادىر «تۇن» سېھرى ئارقىلىق روھىنى پاكلىماقچى بولىدۇ. يوقىتىش ئىچىدىن ئېرىشىش، مۇمكىنسىزلىك ئىچى دىن مۇمكىنچىلىك، ئازاب ئىچىدىن بەخت ئىزدەيدۇ. شۇنى تەكىتلەش ھاجەتكى، شائىر بۇ يەردە شېئىرنى كۆز ياش، چۈشكۈنلۈك، ئۈمىدسىزلىك پۈرىقى گۇپۇلدەپ تۇرىدىغان يىغلاڭغۇ تۇيغۇلارنىڭ بويۇنتۇرۇقىغا، تىراگېدىيەلىك مۇڭلار نىڭ قۇلىغا ئايلاندۇرۇپ قويۇشتىن ساقلانغان. تىزگىنسىز تەسەۋۋۇر كۈچىدە گۈزەل بىرخىل مەنىۋى ھالقىشنى ئەملگە ئاشۇرۇپ، يارقىن تىراگېدىيەلىك گۈزەللىك ياراتقان. بىز شېئىر رېئاللىققا يۈزلەنگىنىمىزدە، تەنھالىق ۋە غېرىبلىقنىڭ يالقۇنلىرىداپۇچۇلىنىۋاتقان «مەن» نىڭ تىراگېدىيە قامالىدىن

دادىل بۆسۈپ چىقىۋاتقان غالىپ روھىيىتى بىلەن ئۇچرىشىمىز.

ھېس قىلدىم كېچىنىڭ ئۇلۇغلىقىنى،
كىرگەندە چۈشەكسىز چۈشلەرگە باشلاپ.
قۇياشنى سۆيۈشنى ئۆگەتتى ماڭا،
ۋە دېدى: «يۇرمىگىن زۇلمەت ھاپاشلاپ»!

كېچىنىڭ مەۋجۇتلۇق پەلسەپەسىچە،
گۈمراھلىق سانلار مېڭىسىز ياشاش.
ئەتىگە ئەقىدە باغلىغانلارنىڭ،
ئىرادە ناخشىسى تۆكمەس ئىكەن ياش.

تۇن پەقەت دەپنىلەر ئۆلۈمتۇكلەرنى،
ماڭدامدا راسلاقلىق ئۇلارغا بىر دار.
مەن ئەسلا ئەمەسمەن جۇۋاز كالىسى،
بۇ روھنىڭ يۈكسەك بىر ئوربىتىسى بار.

تۇن كۆركى بەختكە ئۇزاتتى مېنى،
بەختنى ھېس قىلىش يېرىم بەختتۇر.
قۇياشقا يۈزلىنىپ توۋلىدىم ناخشا،
دولقۇنلاپ ئاقماقتا تومۇرۇمدا نۇر.
«قۇياشقا يۈزلىنىپ توۋلىدىم ناخشا» شېئىرىدىن

«سەلىشقا باشلىغان يۇرەك كېڭىيىش ئىمكانىيىتى تالمىغاندا، ئۆز روھىنى قېزىشقا باشلايدۇ». بىز دولقۇن روزى شېئىرلىرىنى ئوقۇغىنىمىزدا، گويا چوڭقۇر يەر قاتلاملىرىدىن ئېتىلىپ چىقىۋاتقان ماگمىدەك شائىر ۋۇجۇدىنىڭ ئىچكى

قاتلاملىرىدا چۆكمىگە ئايلىنىپ چىڭقىلىشقا باشلىغان ساپ تۈيغۇلارنى ۋە چىڭقىلىشتىن يۈلقىنىۋاتقان روھنى بايقايمىز. ئۇ بۇ خىل سىقىلىۋاتقان روھقا شېئىر ئارقىلىق ئەركىن پەرۋاز ئاتا قىلىشقا، شۇ ئارقىلىق ئۇنى تىراگېدىيەدىن ھالقىغان گۈزەل ئالەمدە سەيىر قىلدۇرۇشقا ئىمكانىيەت ياراتقان. ئەمەلىيەتتە، بۇ خىل تەنھالىق، غېرىبلىق شائىرنى شېئىرىيەتلىك تۈيغۇلار قوينىغا تاشلاپ، ئۇنى ھەقىقىي شائىرغا ئايلاندۇرىدىغان مەنىۋى يالقۇندۇر. دېمەك، بۇخىل ئاچچىق پۈچۈلىنىش سېزىمىنىڭ تەسىنى تېتىمىغان شائىرنىڭ ھەقىقىي شائىر بولالىشى ناتايىن. شائىر دولقۇن روزى مۇشۇ خىل مۇقەددەس مەنىۋى يالقۇنغا ئۆز ۋۇجۇدىنى ئورغان شائىرلىرىمىز نىڭ بىرىدۇر.

ئوبېيېكتىپ جەھەتتىن ئېيتقاندا، شائىرنىڭ غېرىبلىقىنى بىر تەرەپتىن ئۇنىڭ پۈتكۈل ئىنسانىيەتنىڭ مەنىۋى تىراگېدىيەسىگە كۆڭۈل بۆلۈش، قايغۇروش ئىستىكى، ئېلېكترون ۋە ئۇچۇر دەۋرىنىڭ كۈچلۈك خىرىسى، بۈگۈنكى دۇنيا كىشىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى كەسكىن، رەھىمسىز ياتلىشىش ھەمدە ئۇنىڭ كەسكىن رىقابەت ۋە خىرىس ئالدىدىكى ئېسەنكىرىشى كەلتۈرۈپ چىقارغان بولسا، يەنە بىر تەرەپتىن رەھىمسىز تاللاش ۋە شاللاش بېسىمىدىن گاڭگىراشقا باشلىغان خەلقنىڭ تەنھالىقى، تەرەققىيات ئالدىدىكى غېرىبانە بويۇن قىسىشلىرى كەلتۈرۈپ چىقارغان. بىز بۇنى يەنە شائىرنىڭ كۈچلۈك مىللىي بۇرچ تۈيغۇسى كەلتۈرۈپ چىقارغانلىقىنمۇ چەتكە قاقالمايمىز. چۈنكى شائىر چىن سۆيگۈ، ۋاپا، ئىنساب، ھەققانىيەت ۋە ساپ روھنىڭ كۈيچىسى، ئىنسانىيەتنىڭ ئورتاق بەخت سائادىتى ئۈچۈن بارلىقىنى تەقدىم قىلغۇچى. شائىرنىڭ سەۋدالىقى، سەرسانلىقى بىلەن رېئاللىقنىڭ

توقۇنۇشى تەبىئىي ھالدا شائىرنىڭ ۋۇجۇدىنى ئاچچىق غېرىب-لىق شارابى بىلەن سۇغىرىدۇ. شائىرنىڭ غېرىبلىقى ھەرگىز-مۇ ئادەتتىكى بويۇن قىسىش ۋە شەخسىي قايغۇسى سەۋەبلىك كېلىپ چىققان يەڭگىل غەم- قايغۇ بولماستىن، ئۆز تەقدىرى ئۈستىدە ھارسىنىۋاتقان روھنىڭ سۈكۈناتتىكى غەلىيانىدۇر. شائىر دولقۇن روزى شېئىرلىرىغا بۇخىل غېرىبلىق غەلىيان-لىرى قويۇق سىڭدۈرۈلگەن:

سىڭلىم، ئۆزۈڭ تەنھا سۈمۈرغىسەن،
ئۇۋاڭ يوقتۇر ھېچبىر يۇرەكتە.
سېنىڭ مەستخۇش ناخشاڭنى تىڭشاپ،
خىيال كىرەر سانسىز چېچەككە.

تەبەسسۇمۇڭ سارغايسا بىۋاق،
مەجنۇن بولار ئەركە شامالار.
باغاشلايدۇ بىرقۇچاق ھەسرەت،
سەن چىرمىشىپ سىر تۆككەن تاللا.
.....
قۇلۇپلانغان روھىڭ ئالدىدا،
ئىشىك چېكەر تالاي سېغىنىش.
شائىر قىلدى سانسىز يىگىتنى،
سەن قەلبىڭگە يوشۇرغان بېھىش...
.....
ئىزدىگىنىڭ ئاپتاپلىق چۈشتۇر،
تىرىك جەننەت سەن كۆتكەن باھار.
ئۇندا سۇلماس قەدىر گۈللىرى،
ياغماس يېشىل تۇيغۇرلارغا قار.

«سۈمۈرغ كۈيى» شېئىرىدىن

دېمەك، سېغىنىش ۋە تاتلىق زارىقىش ھىجراننىڭ ھا-
سىلاتى. بۇ شېئىردىكى «سىگىلىم» تەقدىرىگە ئالاقىدار ئىز-
تىراپلىق شېئىرىي كەيپىياتتىن، ۋىسال ئوتىدا پۈچىلىنىش-
نىڭ شائىر ۋۇجۇدىنى غېرىبلىق تۇيغۇسى بىلەن سۇغۇرغانلە-
قىنى ھېس قىلىمىز. بۇ خىل غېرىبلىق سانسىز يىگىتلەرنى
سېغىنىشنىڭ سەۋدالىقىغا مۇپتىلا قىلغان:

قېرى كېچە يۆتىلىپ ئاستا،
كارىۋىتىمغا يېقىنلاپ كېلەر.
چۈش دەرىخى شېخىغا قونۇپ،
سايرار ماڭا ئايلانغان كەپتەر.

ئازغۇنلۇقنىڭ جاۋىلداق تىلى،
كۆرسەتمەكتە ئۆلۈمنى بېزەپ.
مەن تۆھمەتلەر ياققان گۈلخاندا،
كۆيۈپ تۇرغان بىر دۆۋە غەزەپ.

تۇن سىزالماي ھەلەك روھىمنى ،
مەن زۇلمەتنى قىلمىغاچ دەستۇر.
ئېتىقاد، شېئىر مەنىۋى مۇنار،
كۈلكەم ناتىۋان، ئازابىم مەشھۇر.

قىسمەت بىرتال ئاچچىق تاماكا،
ھايات ماڭا تۇتقۇزغان ئوراپ.
كەل تەنھالىق خۇرسىنىش يېقىن،
دەرد تەمىن تېتىپ كۆر شوراپ.
«قاپقارا نۇر تامچىتار گۈگۈم» شېئىرىدىن

شائىرنىڭ سەزگۈسى ماھىيەتلىك ھادىسىلەرنىڭ تۈۋىشىلىرىغا ئەڭ تۈيغۇن كېلىدۇ. بۇ خىل تۈيغۇنلۇق شائىرنى رېئاللىقنىڭ ماددىي چۈشەنچىلىرىدىن يۇرەكلىك ھالقىپ مەنىۋى مۇكەممەللىكە قاراپ ئىنتىلىشكە دەۋەت قىلىدۇ. بىراق، شائىرنى مەنىۋى مۇكەممەللىككە ئېلىپ بارىدىغان يول كىشىلەر ئېچىپ بەرگەن داغدام يول بولماستىن، تەنھا ئارالدىكى تىكەنلىك يولدۇر. شۇڭا، شائىر ئاچچىق ـ چۈچۈك قىسمەتلەرگە باي كېلىدۇ. ئۇ قىسمەتتىن ئىبارەت بۇ «ئاچچىق تاماكا»نى ئۇلۇغ شوراپ غېرىبلىقنىڭ خۇمارىنى بېسىشقا مەجبۇر. بۇ خىل مەجبۇرىيەت ئېڭى شائىر روھىنى تولىمۇ ساپ، بۇلغانمىغان مەنىۋى ئېكولوگىيە بىلەن ئۇچراشتۇرۇپ، ئۇنى غېرىبلىقنىڭ مۇڭلۇق مۇزىكىسىنى ئۆز روھى ئارقىلىق چېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ. يۇقىرىقى شېئىردا، شائىر دولقۇن روزى ئاشۇ خىل مەنىۋى ئېكولوگىيە شارائىتىدائۆزلۇكتىن ھالقىشقا، مەنىۋى مۇكەممەللىككە يېتىشكە ئۇمتۇلگەن بولۇپ، ئۇنىڭ يۇگەن ئۇزگەن تۈيغۇلىرى تولىمۇ جۇشقۇن نەپەستە كىشىنىگەن:

مەن يەنە غېرىبلىق شارابى ئىچتىم،
سىر تۆكۈپ كەچ سائەت ئون بىر يېرىمغا.
مۇزلىغان جىسمىمنى ئىللىتماقچىدەك،
قىش ياقار كۆكسىنى خىياللىرىمغا.

ئاق قارغا قانغۇچە يۇمىلىغۇم بار،
ئاق دالا تۈيغۇمدا ئاققۇ پوكىنى.
بەختىۋاش قىز، مەن بۇگۈن ئىچمىسەممۇ مەست،
ئەيىبكار ئەمەس بىل شاراب دۇكىنى.
.....

يىلتىزى چوڭقۇردۇر سېغىنىشىمنىڭ،
ساقلانغان مەي كەبى ئېچىماقتىمەن.
ئازاب گەر بولساڭمۇ كۆزياشتەك قىرتاق،
بەك شېرىن چاڭقاشتا تېتىماقتىمەن.
«سۈزۈك ئىلتىجا» شېئىرىدىن

تەنھالىقىم مەخپىيىتىدىن،
يارالماقتا بىر گۈزەل ئايال.
بويتاق تۇيغۇم يەشمەكتە كىيىم،
ئىشكىمنى چەكمىگىن شامال.

ئەركىنلىككە قايتقان كۈنۈم بۇ،
يۇمۇپ تۇرغىن كۆزۈڭنى ئەخلاق.
پارلىماقتا ئەركەكلىك نۇرى،
بۇگۈن كېچە ياقمايمەن چىراق.
«گۈزەل تۇنەك» شېئىرىدىن

بىز شائىر دولقۇن روزىنىڭ يۇقىرىقى لىرىكىسىدىن بىر ئەركەك روھىنىڭ ئىسيانكار چۇقانلىرىنى ئاڭلايمىز. شائىرنىڭ بۇ شېئىرىدىكى جەڭگىۋارلىق مەتبۇئاتلاردا ئېلان قىلىنىۋاتقان بىرقىسىم ئۆلۈمتۇك شېئىرلار بىلەن تۇپتىن پەرقلىنىدۇ. ئۇ خىلدىكى ئۆلۈمتۇك شېئىرلار ھادىسىۋى مۇھەببەت سېزىملىرىدىن ۋۇجۇدقا چىققان بولۇپ، «مەن»نىڭ ئېستېتىك تۇيغۇسى ئۇنىڭ شەخسىي غەم-قايغۇ تۇمانلىرى ئىچىدىكى قايمۇقۇشلىرى بىلەنلا چەكلەنگەن. پۈتكۈل ئىنسانىيەتنىڭ مەنىۋى تىراگېدىيەسى، مۇقەددەس غېرىبلىقى بىلەن ئورگانىك بىرلىك ھاسىل قىلالمىغانلىقى ئۈچۈن، خۇددى يېتىلمىگەن تۆرەلمىدەك كەمتۈكلۈكتىن خالىي بولالمىغان. شائ-

ئىر دولقۇن روزى شېئىرنى قانات قىلىپ تۇرۇپ، ئۆلۈمتۇك تۇيغۇلار بويۇنتۇرۇقىدىن قۇتۇلۇشقا، ئويغاق تەپەككۇرى ۋە ئويناق تەسەۋۋۇرى كۈچىدە ئۆز رامكىسىدىن بۆسۈپ چىقىشقا، ئۆزىگىلا مەنسۇپ كىچىككىنە خۇسۇسىي غېرىبلىق ئالىمىگە قامىلىپ قالماسلىققا جۇرئەت قىلغان. سەگەك تۇيغۇلىرىنى ئومۇمىنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك غېرىبلىق تۇيغۇلىرى بىلەن تەڭكەش قىلىشقا مۇۋەپپەق بولالىغان.

بىز مەتبۇئاتلارغا نەزەر تاشلىساق، يىغلاڭغۇ ئاشقلارنىڭ ئاشىقلىق سەۋداسىدا ئىڭراشلىرى بىلەنلا چەكلىنىدىغان ئىشق-مۇھەببەت لىرىكىلرىنى كۆپ ئۇچرىتىمىز. بىراق، بۇ خىلدىكى لىرىكىلارنىڭ كۆپىنچىسى قىز-يىگىتنىڭ شەخسىي سۆيگۈ ھېسسىياتى، ئاجىز ئىزتىراپلىق نالىلىرىنى ئىپادە قىلىشتىن ھالقىپ كېتەلمىگەن ئىدى. شائىر دولقۇن روزى ئۆزىنىڭ شەخسىي ئازاب-ئوقۇبەت رامكىسىدىن بۆسۈپ چىقىشقا جۇرئەت قىلغان. ئۇ ئۆز شېئىرلىرىدا يەنە تىل سەنئىتى، ئىپادىلەش ئۇسۇلى جەھەتتىمۇ ئۇنۇملۇك سىناق ئېلىپ بېرىپ، شېئىرنىڭ ئېستېتىكىلىق جەلپكارلىقىنى ئاشۇرۇش، مەنە قاتلىمىنى يەنىمۇ روشەنلەشتۇرۇش، يۇرەك قېتىدىكى چىن سۆيگۈ تۇيغۇلىرىنى ئىنسانىيەتنىڭ ئورتاق سۆيگۈ كەچۈرمىشلىرى بىلەن يۇغۇرۇۋېتىشكە مۇۋەپپەق بولالىغان.

سەن يېگانە ئايال پادىشاھ ،
قەلبىمدىكى ساماۋى ئەلگە.
ۋەسلىڭ گۈزەل رومانتىكامدا،
قۇملۇقتىكى ئېزىنتقۇ قەلئە.

سەرخىلى سەن چۆچەكلىرىمنىڭ،
چۈشلىرىمنىڭ گۈزىلىمۇ سەن.

شېئىر تۇغۇپ بېرەر كۆزلىرىڭ،
لىرىكامنىڭ ئېسىلمۇ سەن.

مۇھەببەتنىڭ قەدىم قەسىرىدە،
كۈتۈشلەردىن ياسىدىم تەخت.
ئۇچۇم بولدى سېغىنىشلىرىم،
سېنىڭ ئىسمىڭ ئازابمۇ، بەخت؟
«سېنىڭ ئىسمىڭ ئازابمۇ، بەخت؟»شېئىرىدىن

دېمەك، يۇقىرىقى شېئىردا، «مەن» نىڭ پۈتكۈل ئوي - پىكرىنى مەھلىيا قىلىۋالغان لىرىك ئوبراز «قىز»غا بولغان ئوتلۇق زارىقىشلىرى شائىرنىڭ قاينىق شېئىرىي ھېسسىياتى ۋە ئېستېتىك غايىسى بىلەن باغلىنىپ كەتكەن. شائىر بۇ يەر - دە ئىنسانىنىڭ سۆيگۈ - مۇھەببەتسىز ياشىيالمايدىغانلىقىنى، كىشىنىڭ چىن ۋىسال ئىزدەش يولىدىكى بەدەل ۋە بېغىشلاش - لىرىنىڭ ھاياتنى ھەقىقىي قىممەتكە ئىگە قىلىدىغانلىقىنى ئالاھىدە ئەسكەرتىپ ئۆتىدۇ. بىز شېئىرنىڭ تاشقى پوستى بە - لەنلا چەكلىنىپ قالساق، شائىرنىڭ «يار» دىن ئىبارەت كونكـ - رېت ئېستېتىكىلىق ئوبرازغا بولغان تەلپۈنۈشلىرى، ھىجران سېزىملىرى ھېچقانداق مۇددىئاسىزلا بايان قىلىنغاندەك تۇيى - لىدۇ. شېئىرنىڭ تاشقى پوستىدىن شېئىردىكى ئېستېتىكـ - لىق ماھىيەتكە يۈزلىنىدىغان بولساق، شائىر تۇيغۇلىرىنىڭ ھەرگىزمۇ نوقۇل «يار» ئۇقۇمىنىڭ چۈشەكلىرى بىلەن بوغۇ - لۇپ قالمىغانلىقىنى، ئەكسىچە، شائىرنىڭ ئىدېئاللاشقان «يار» ئوبرازىنى سىمۋوللۇق بىرلىك قىلىپ تۇرۇپ تېخىمۇ يۇكسەك ئېستېتىك مەنزىلگە يۈزلەنگەنلىكىنى بايقايمىز. بىز شېئىرنىڭ تاشقى پوستىدىن مەنە قاتلىمىگە يۈزلەنگىنىمىز - دىلا شائىرنىڭ تىراگىدىيەدىن ھالقىش ئېڭى بىلەن ئۇچرىشـ -

ممز. شائىر تەسەۋۋۇرىدىكى گۈزەل ۋە مۇھەببەتلىك دۇنيانىڭ «يار»دىن ئىبارەت غايىۋى ئوبراز سۈپىتىدە گەۋدىلەنگەنلىكىـ نىمۇ ھېس قىلىمىز. شېئىرىدىكى «مەن»نىڭ چىن ۋىسالغا بولغان زارىقىشلىرى، ئاشىقلىق سەۋداسىدا پۈچىلىنىشلىرى ئەمەلىيەتتە، ئۆزى تەلپۈنگەن گۈزەل غايىۋى دۇنيانى يارىتىش يولىدىكى چۈقانىدىن، مەنىۋى تولغاقلىرىدىن باشقا نەرسە ئەمەس.

2. دولقۇن روزى شېئىرلىرىدىكى مۇزىكا ۋە ئاھاڭدارلىق

ئادەمنىڭ مەنىۋى دۇنياسىنى مۇزىكىدىن ئايرىپ تەسەۋۋۇر قىلىش تولىمۇ قىيىن. ئەڭ يېقىملىق مۇزىكا كىشىنىڭ نازۇك قەلب تارىنى تىترىتىدۇ، ئۇنى چېكىگە يېتىپ بولمايدىغان ئاللىقانداق گۈزەل تۈيغۇلارغا جور قىلىدۇ. مۇزىكا روھىنىڭ تىلى. ئۇ سېھرىي مۇڭلىرى بىلەن كىشىلەرنىڭ مەنىۋى ئالىمىنى كۈچلۈك ھاياجاندا لەرزىگە سالىدۇ. ئەڭ ھېسسىياتىلىق شېئىرمۇ بىر سېھرلىك مۇزىكا ھېسابلىنىدۇ، چۈنكى شېئىرمۇ روھنىڭ تىلى. ئۇ شائىرنىڭ ئەڭ نازۇك، ئەڭ نەپىس تۈيغۇلىرىنىڭ ئوبرازلىق تىل ئارقىلىق ماددىي ھالەتكە كېلىشىنىڭ مەھسۇلى بولۇپ، مۇڭۇپپەقىيەتلىك يېزىلغان بىرپارچە شېئىر ئەڭ ئېسىل مۇزىكىدەك ئوقۇرمەنلەرنىڭ روھىي دۇنياسىدا كۈچلۈك زىلزىلە پەيدا قىلالايدۇ. شېئىرىدىكى ئىچكى مۇزىكىدارلىق شېئىرىيەتنى باشقا ژانىرلاردىن پەرقلەندۈرۈپ تۇرىدىغان مۇھىم بەلگىلەرنىڭ بىرى. رۇس تەنقىدچىسى بېلىنسكى «لىرىك پوئېزىيەنى پەقەت مۇزىكا بىلەن سېلىشتۇرۇش مۇمكىن، ھەتتا شۇنداق ئەسەرلەرمۇ بارکى، ئۇلاردا پوئېزىيەنى

مۇزىكىدىن ئايرىپ تۇرغۇچى چېگرا تەخمىنەن يوقىلىپ كېتىدۇ» دەيدۇ.

بىز دولقۇن روزى شېئىرلىرىنى ئوقۇغىنىمىزدا، مۇزىكىغا رېتىمداش بىرخىل سېھرىي رېتىمنىڭ نازۇك تۇيغۇمىز تارىنى چېكىۋاتقانلىقىنى سېزىمىز. شائىر شېئىرلىرىنى ئالدى بىلەن تاشقى دۇنيا ھەققىدىكى تەسىراتلىرىدىن سۆزۈشكە ماھىر بولغان، ئۇنى يەنە رېئاللىقتىكى ئەڭ ماھىيەتلىك دېتاللار بىلەن يۇغۇرۇشقا، روھىيەت ئالىمىدىكى يالقۇنلار بىلەن تاۋلاپ چىقىشقا، چىن ھەم قاينىاق ھېسسىياتى بىلەن سۇغىرىشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ. كۆز ئالدىدا چېچىلىپ ياتقان جانسىز ھالەتتىكى پارچە- پۈرات شېئىرىي دېتاللارنى مول تەسەۋۋۇر كۈچىدە جانلاندۇرۇپ، ئۇنى كىشىلەرنىڭ روھىي دۇنياسى تەلىپۇنۇۋاتقان ھەققانىي، ساپ، گۈزەل تۇيغۇلار بىلەن بىرگە پەرۋاز قىلدۇرۇشقىمۇ ئەھمىيەت بېرىدۇ. شائىر دولقۇن روزى بۇ خىل پاكىز تۇيغۇلىرىنى گۈزەل شېئىرىي ئوبرازلار ئارقىلىق نۇرلاندۇرۇپ، ئۇنى «ھەقىقەتنىڭ پاكىز تىلى» ئارقىلىق تېخىمۇ گۈزەل ھالەتتە ئىزھارلايدۇ. بىز ئۇنىڭ شېئىرلىرىنى ئوقۇغىنىمىزدا، شېئىرىي مىسرالارغا سىڭدۇرۇلگەن قويۇق لىرىكا پۇرىقى بىزنى ئىختىيارسىز يەر تەكتىدىن بۇلدۇقلاپ چىقىۋاتقان سۇپسۇزۇك بۇلاق سۇلىرىنىڭ شىلدىرلاشلىرىنى، مەيىن شامالدا يوپۇرماقلارنىڭ پىنھان شۇرلاپ سىر تۆكۈشلىرىنى ئاڭلاۋاتقاندەك تاتلىق سېزىمغا ئىگە قىلىدۇ:

چىدامدا ئۆلۈمنى چۆچۈتكۈچى مەن،
نازلىنار ئالدىمدا رەڭگارەڭ ئازاب.
كۆپ ئۆتتۈم قارا چۈش پىلىسراتىدىن،
ئۈمىدكە ئېمىلداش ناخشامنى توۋلاپ.

مەن ئۇچۇن ماماتتۇر قەدىر خەجلىمەك،
ئەرلىكىم داڭماس بۇنداق ئويۇنغا.
ۋىجدانىم ئالتۇنغا ئايرىۋاشلانماس،
زورلىما، بەك ئەرزان ئامەتكە دۇنيا.
«ئادەملىك تۇغماقتا مېنى قايتىلاپ» شېئىرىدىن

مۇھەببەت پەسلىڭنىڭ چېچەكلىرىنى،
ئېيت سىڭلىم ئۇشۇتتى قايسى قىش يۈرەك.
بىر يالغان قۇياشقا ئالداندىڭمۇ يا،
كىم يازدى قەلبىڭگە دەردلەنگەن چۆچەك.

مەن ئەسلا يازمايتتىم ئۆلۈمرەڭ شېئىر،
كۆز يېشىڭ ماتەمدار قىلدى قەلەمنى.
يازغىنىم دىلكەشلىك لېرىكىسىدۇر،
بىر سېنى كۈلسۇن دەپ سۆيدۇم ئەلەمنى!
«قىزلارنىڭ كۆز يېشى» شېئىرىدىن

شائىر دولقۇن روزى شېئىرلىرىنىڭ يەنە بىر ئالاھىدىلىكى شۇكى، ئۇنىڭدا تەبىئەت بىلەن ئىنسان روھى ئۆزگىچە ئېستېتىك مەۋقەدە ئۆز-ئارا سىڭىشىپ، تەبىئەتنىڭ ئادەملەشىشى ۋە ئادەمنىڭ تەبىئەتلىشىشى ئۇتۇقلۇق يوسۇندا ئەملگە ئاشۇرۇلغان. بۇ خىل بەدىئىي ئىزدىنىش ئۇنىڭ شېئىرلىرىنىڭ مەنىۋى جانلىنىشىدا ناھايىتى مۇھىم رول ئوينىغان. ئۇنىڭ شېئىرلىرىدا تەبىئەت كۆرۈنۈشلىرى ۋە شەيئىلەر جانسىز، ئۆلۈك، ھېسسىياتسىز تەبىئەت بىرلىكلىرى ھالىتىدە رويابقا چىقىشتىن مۇستەسنا قىلىنغان بولۇپ، شائىر ئۆز تەپەككۇرى، ئېستېتىك غايىسى قۇدرىتىدە تەسۋىرلىمەكچى بولغان تەبىئەت ھادىسىلىرىنى ئادەملەشكەن پسىخىكا مۇھىتىدا

جاللاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ. شۇڭا ئۇ ياراتقان تەبىئەت كۆرۈنۈشلىرى ئۆزگىچە ھېسسىياتلانغان ھالەتتە رويابقا چىقىدۇ. ئادەملەرگە خاس ئەقلىي سۈپەتكە ئىگە قىلىنغان جانلىق شەيئى ھالىتىدە ۋۇجۇدقا كېلىدۇ. شائىر ساپ ۋە جانلىق تۇيغۇلارنى قاتمال ئىرادىنىڭ قۇلىغا ئايلاندۇرۇپ قويۇشتەك سەۋەنلىكتىن ساقلانغان بولۇپ، ئۇلارنى ئۆزگىچە ئادەملەشكەن پىسخىكا مۇھىتىدا ئەركىن ـ ئازادە، چۈشەنكسىز يارىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ ھەم ئادەمىي ئۆزلۈكىگە قايتۇرۇپ، ئىككىلەمچى تەبىئەت دەرىجىسىگە كۆتۈرىدۇ. تەبىئەت بىلەن ئادەم روھىيىتىنىڭ ئۆزئارا دەۋر قىلىپ تۇرۇشىنى ئەلگە ئاشۇرۇپ، ناھايىتى نەپىس، سېھرىلىك ئىچكى رىتىم پەيدا قىلىدۇ.

كىشىلەرنىڭ ئېستېتىكىلىق ئېڭى ۋە شېئىرغا بولغان تونۇشىنىڭ چوڭقۇرلىشىشى، مەنۇى تەلىپىنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ، ئىلگىرى شېئىر دەپ قارالغان بىرقىسىم «شېئىر»لارنىڭ بۇگۈنكى كۈندە بىردىنلا ھاياتىي كۈچىنى يوقىتىشىدىكى مۇھىم بىر سەۋەب ، شېئىرىي دېتاللارنىڭ ياخشى تاللانماسلىقى، ھەقىقەتنى يالىڭاچ پېتى ئىپادە قىلىش، يوشۇرۇن ئاڭنى ئىپادىلەشكە ئىمكان قالدۇرماسلىقتا كۆرۈلىدۇ. «شېئىر ئاشكارا رول ئويناش سەھنىسىدىن چېكىنىپ چىقىپ قىسمەن رول ئويناش، قىسمەن روھ ئىزدەش مۇھىتىغا كۆچۈشكە يۈزلەنگەن» بۇگۈنكى كۈندە شېئىرنىڭ تاشقى پوستىدىن ئېچكى پوستىغا (ماھىيەتكە) ئۆتۈشكە ماھىر بولۇش، رېئاللىق دۇنياسىنى مېخانىك ئىپادە قىلىشتىن روھىيەت تېدۇرمىلىرىنى سەنئەتلەشتۈرۈپ ئىپادە قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش شائىرلىرىمىزنىڭ ئالدىغا يېڭىچە خىرىسلارنى تاشلىدى. «ئىنسان روھىيىتى سىرلىق، چەكسىز، مەۋھۇم بىر دۇنيا.

شائىرنىڭ ئېستېتىكىلىق غايىسىدە ماھىيەت مەۋھۇم بولغاندەك، تۇيغۇلار دولقۇنى ئويغاتقان شېئىرمۇ سۆزسىز مەۋھۇم ھالەتتە رېئاللاشىدۇ.» دېمەك شائىر ئەنە شۇ مەۋھۇمىيەت سېزىملىرىنى ئۆز مەنىۋىيىتىگە سادىق بولغان ھالدا ماددىي شېئىر ھالىتىگە كەلتۈرىدىغانلىقى ئۈچۈن بۇ خىل مەۋھۇمىيەت سېزىملىرىمۇ تەبىئىي ھالەتتە شېئىرغا كۆچىدۇ. شېئىرنىڭ غۇۋالىقى قەلب چىنىلىقىنىڭ رويابىقا چىقىشىدىن باشقا نەرسە ئەمەس. بىز شېئىردىكى غۇۋالىق ئامىللىرىنى قايرىپ تۈرۈپ شېئىرىي مەنىنى چۈشىنىمىز دەيدىكەنمىز، ئالدى بىلەن مۇشۇ غۇۋالىقنى ئاپىرىدە قىلغان تۇيغۇ ئالىمىگە مۇراجەت قىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. ئىنسان روھى ماھىيەت جەھەتتىن ئالاھىدە بىر خىل مەنىۋى مەۋجۇدىيەت دۇنياسى بولۇپ، شائىر ئۆز تۇيغۇسىدىكى شېئىرنى ماددىي ھالەتتىكى شېئىر ھالىتىگە كەلتۈرمەكچى بولىدىكەن، جەزمەن ئۆز روھىغا، ئۆز مەنىۋى دۇنياسىدىكى ساپ شېئىرىيەتلىك تۇيغۇلارغا سادىق بولۇشى، ئۇنى ساختا تۇيغۇلارنىڭ قولىغا، مېخانىك چۈشەنچىلەرنىڭ قورۇبانىغا ئايلاندۇرۇپ قويماسلىقى لازىم. ئۇنداق بولمايدىكەن، ئۇنىڭ يازغانلىرىنىڭ كارتونلاشقان ھايات كۆرۈنۈشلىرىدىن قىلچە پەرقى قالمايدۇ. شائىر شېئىر ئارقىلىق ئىنسان روھىيەت ئالىمىنىڭ قۇلۇپىنى ئاچقۇچىلاردىن بولۇشى، ئۆز تەسەۋۋۇرىنىڭ چەكسىزلىك ئالىمىدە پەرۋاز قىلىۋاتقان قۇشقا ئوخشىشى لازىم. شائىر دولقۇن روزى شېئىرنى قانات قىلىپ روھىيەت بوشلۇقلىرىنى كېزىشكە ئەھمىيەت بەرگەچكە، بىز ئۇنىڭ شېئىرلىرىدىن پەرۋازدىكى روھنىڭ قۇدرىتىنى كۆرىمىز.

شائىر دولقۇن روزى ئىنسانىيەت ئېڭىدىكى مۇرەككەپ زىددىيەت ـ توقۇنۇشلار، روھىي دۇنياسىدا يۈز بېرىۋاتقان تىز-

گىنسىز سىلكىنىشلەر، ئېيتىش قىيىن پىنھان تۇيغۇلىرىنى، شۇنداقلا بەخت شادلىقى، ھەجران ئازابى، ۋىسال كۆيلىرى، گىرىمسەن چۈشلىرىنى ئىزدەش جەريانىدىكى زارىقىشلىرى ۋە تالجىقىشلىرىنى... بەلگىلىك غۇۋالىق ئىچىدە شېئىرغا سىڭدۈرىدۇ. بىزنىڭ شېئىرخۇمار مەنۇيىتىمىزدىكى ئېستېتىكىلىق تەلىپۈنۈش ئۇنىڭ شېئىرىي مىسرالىرى ئارقىسىغا يوشۇرۇنغان ماھىيەت بىلەن ئۇچراشقاندا، تىل بىلەن تەسۋىرلەگۈسىز سىرلىق ھاياجان ۋۇجۇدىمىزنى تەبىئىي تىترىتىپ ئۆتىدۇ. مانا بۇخىل تەسىرلىنىشنىڭ ئۆزى ئۇنىڭ شېئىرلىرىنىڭ ئىچكى رېتىمىغا ماسلاشقان مۇزىكىنىڭ سېھرىي كۈچى ئەمەسمۇ؟ ئۇنىڭ شېئىرلىرىنىڭ بىر پۈتۈن گەۋدىسىدىن قارىغاندا، ئەنئەنىۋى شېئىرلارنىڭ ئۇسلۇبىدىكى ئارتۇقچىلىقلارنى ماھىرلىق بىلەن قوبۇل قىلىپلا قالماي، ئۇنى يېڭى زامان شېئىرىيەت ئىلمىنىڭ ئىلغار تەركىبلىرى بىلەن ئۇزۇقلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكىنى، ئەنئەنىۋى شېئىرلىرىمىز بىلەن زامانىۋى شېئىرىيەتنىڭ كېسىشىش نۇقتىسىدا تۇرۇپ قەلەم تەۋرىتىش ئۇچۇن ئىزدىنىپ، ئۇنىڭ ئۇيغۇر شېئىرىيىتىگە ماس ھالدىكى راۋاجىنى يارىتىش يولىدا تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى چۈشىنىپ يېتىمىز. ئۇ يەنە شېئىر ئارقىلىق مۇكەممەل تاشقى رېتىم ۋە قاپىيە گۈزەللىكى يارىتىپلا قالماي، بۇخىل گۈزەللىكىنى ئۇنۇملۇك ھالدا ئىچكى رېتىم ئۇچۇن خىزمەت قىلدۇرغان. شېئىرنىڭ ئىككىلەمچى قەۋىتىنى مەنە گۈزەللىكى بىلەن جۇلالاندۇرغان. ئۇ «شېئىر ھۇزۇرلىنىش ئۇچۇن يېزىلىدۇ»دەپ قارىغاچقا، شېئىرلىرىنى ئادەتتىن تاشقىرى گۈڭگىلاشتۇرۇۋەتمىگەن. بىز ئۇنىڭ شېئىرلىرىدىكى مەنۇى كەيپىياتتىن گويا تولۇن ئاينىڭ بىرده كۆرۈنۈپ، بىرده ئۆزىنى بۇلۇتلار ئارىسىغا ئالغىنىدەك گۈزەل ھالەتنى، سۇدا

ئېقىپ كېتىۋاتقان ئالمىنىڭ بىرده چۆكۈپ بىرده لەيلەشلىرد-
دەك جانلىق كۆرۈنۈشنى، ئوي - پىكىرنىڭ ھەم يوشۇرۇن ھەم
ئاشكارا ئىپاده قىلىنغانلىقىنى بايقايمىز. شۇڭا، ئۇنىڭ شېـ
ئىرلىرىنى ئوقۇغان ھەر خىل قاتلامدىكى كىتابخانلار تېگىش-
لىك بەھىر ئالالايدۇ. بۇ شېئىرلاردىن بىز تۇراق، قاپىيە، رد-
ىتىم قاتارلىق ئامىللارنىڭ شېئىردىكى قاينىاق ھېسسىيات، مول
تەسەۋۋۇر، ماكان - زاماندىن ھالقىش ھىدىنى ئالغان روھ ۋە
تىرەن ئوي - پىكىرلەرنى چەكلىمىگە ئۇچراتمىغانلىقىنىمۇ
ھېس قىلىمىز. نەتىجىده، شېئىرنىڭ ئاھاڭدارلىقى ۋە مۇزد-
كىدارلىقىنىڭ يەنىمۇ كۈچىيىپ، ئېستېتىكىلىق جەلپكارلە-
قىنىڭمۇ زور دەرىجىده ئاشقانلىقىنى جەزملەشتۇرەلەيمىز. دەر-
ۋەقە، دولقۇن روزى شېئىرلىرىدا، روھ بىلەن تەننىڭ پايانسىز
تۇيغۇ مەنزىلىدىكى ئورگانىك بىرلىكى ھەقىقىي رەۋىشته ئە-
مەلگە ئېشىپ، شائىر روھىنىڭ مۇزىكىلاشقان ھالەتته مەيدانغا
چىقىشى كاپالەتكە ئىگە قىلىنغان.

ئەدەبىيات ـــ تىل سەنئىتى. «تىل ئۆز مۇمكىنچىلىكىده
شېئىردىن ئىبارەت مۇقەددەس ناخشىنى تۇرلۇك ئاۋازدا چەك-
لىمسىز ئېيتىپ بېرىشكە قادىر.» بەرھەقكى، بەدىئىي ماھا-
رەتته پىشقان شائىرلارلا تىلىنىڭ سېھرىي كۈچى بالاغىتىده
شېئىردىن ئىبارەت ئىككىلەمچى رېئاللىق كۆرۈنۈشلىرىنى
پەيدا قىلالايدۇ. شۇڭا، شېئىرىي تىل ساپ، گۈزەل، كۆركەم
بولۇپلا قالماستىن، تېخىمۇ مۇھىمى كەڭ مەنە سىغىمچانلىقى-
غا ئىگە قىلىنىشى، شائىر ئاز ۋە ساز سۆزلەر بىلەن كۆپ مەنە
ئىپادىلەشكە كۈچىشى لازىم. بۇنداق قىلىش شېئىرىي تىلنى
ئادەتتىكى تۇتۇق تىل ھالىتىدىن قۇتۇلدۇرالايدۇ، ئۇنى سەز-
ئەتلىشىش ئىمكانىيىتىگە ئېرىشتۇرۇپ، ئوبرازلىق تىل ۋە
مۇزىكىلىق تىل يۈكسەكلىكىگە كۆتۈرەلەيدۇ. شۇنى ئەسكەرتىپ

ئۆتۈش هاجەتكى، شېئىرىي تىل يۇقىرىقى تەلەپنىڭ هۆددىسىدىن چىقىش ئۈچۈن بەزىدە گىرامماتىكىلىق قائىدىلەر، ئادەتتىكى لوگىكىلىق تەلەپنىڭ چەكلىمىسىدىن هالقىپ كېتىشى كېرەك. بىز يۇقىرى بەدىئىي ماهارەت بىلەن يېزىلغان، قاياناق هېسسىيات تامچىپ تۇرغان لىرىكىلارنى ئوقۇغىنىمىزدا، گويا مۇزىكا تىڭشاۋاتقاندەك تەسىراتقا كېلىمىز. بۇ جەهەتتە شائىر دولقۇن روزى شېئىرلىرىدا بىز سۆيۈنگۈدەك بەدىئىي سەۋىيە يارىتالىغان:

دادا سېنىڭ قىسمەت زوۋزۇلاڭ،
ئۇزۇلگەنمۇ چىدام قولىدا.
يىللار نەقىش ئويغان ماڭلىيىڭ،
ئوخشار نۇرلۇق سامانيولىغا.

مەزمۇت روهىڭ ئادىمىيلىك هەم،
چىن مېهىردىن تىكلەنگەن مۇنار.
ئاپئاق كۆڭلۈڭ چەكسىز بىر دالا،
ئۇندا نان ۋە ۋىجدان هىدى بار.

سەن «جۇنۇن»نى ئېيقانچە سوزۇپ،
ئارمان يۇدۇپ چىقساڭ ئېتىزغا.
نۇر ئېمىدۇ ناخشاڭدىن سەهەر،
ئايلىنىدۇ مايسىلار قىزغا...

ئايدىن نۇسقا ئالغان كەتمەننى ،
ئىرادەڭدە ئۇپراتتىڭ تالاي.
شاھ سانىغاچ دېهقانلىقىڭنى،
سەن تەقدىرگە بولمىدىڭ مالاي.
.....

دادا سېنى شېئىرلىرىمدا،
قۇياش قىلىپ سىزىپ چىققۇم بار.
سەن كېلىسەن باھار يېتىلەپ،
چۈشلىرىمنى باسقان چاغدا قار...
«دادا روھى» شېئىرىدىن

بىز يۇقىرىقى كۆپلېتلاردىن شائىرنىڭ قەلبىمىدە نۇرلانغان جاپاكەش دادىنىڭ چىدام بەدىلىگە ھاياتىنى داۋاملاشتۇرۇش، ھاياتتىن پاك مەۋجۇتلۇق يولى ۋە ھەقىقىي مەنە ئىزدەشتەك قەيسەر ، سەمىمىي روھىنى سىزىپ چىققانلىقىنى يەنى بۇ مەزمۇت «دادا» روھىغا باغلانغان مەلۇم بىر تارىخىي دەۋرنىڭ بەدىئىي كارتىنىسىنى يېغىنچاق ھالدا ئىپادىلەپ بەرگەنلىكىنى ھېس قىلىمىز.

بىر يۇرەك بار باھارسىرىغان،
جۇدۇن قولى سالماقتا چاڭگال.
ئۇ سۇرىدۇ ئېغىز خۇرسىنىپ ،
شاكىراپقا چىلانغان خىيال.

چوغ بېرىڭلار كۆيۈۋاتقانلار،
ئۇ بەئەينى ئوتى ئۆچكەن مەش.
ئۇششۇك تەگكەن تىنىقلىرىدىن،
تامچىلايدۇ ساناقسىز ئۇندەش.
.....
نېمىشقىمۇ سۆيۈپ قالدىكىن؟
قارا ھىجران خەيرەندىسىنى.

ئۇ پاك ئىدى، ساتقۇن قەسەملەر،
خەجلىۋەتتى ئەقىدىسىنى...
«بىر يۇرەك بار باھارسىرىغان» شېئىرىدىن

شائىر دولقۇن روزى شېئىرلىرىدىن بىز يەنە ئوبرازلىق مەنە ئىپادىلەش ئېھتىياجىنى چىقىش قىلىپ، ئۆزگىچە مەنتىقىي قۇرۇلمىغا ئىگە قىلىنغان سىمۋوللۇق بېشارەت كۆچىي كۆچلۈك تىل ئامىللىرىنىڭ كۆپلىكىنىمۇ بايقايمىز. مەسىلەن، «بىر قۇچاق ھەسرەت» ، «بىر دۆۋە غەزەپ»، «گۈزەل ھىجران»، «ئاپتاپلىق چۈش»، «تىرىك جەننەت»، «يېشىل تۈيغۇ»، «چۈش دەرىخى» ، «ئادەم بېلىق» ، «ئۇمىد تېرىش»، «قوڭۇر كۆي»، «سۆزۈك تۇيغۇ»، «ئېزىتقۇ قەلئە»...قاتارلىقلار. بۇ تىل ئامىللىرى شائىرنىڭ ئۆز ھېسسىياتىنى بەدىئىي ئوبرازلارغا ئۇتۇقلۇق سىڭدۈرۈشى، شېئىرىي تىلنى سىمۋوللۇق تىلغا ئايلاندۇرۇشىدا مۇھىم رول ئوينىغان ھەمدە شېئىرىي تىلنىڭ مۇزىكىدارلىقىنى، ئوي- پىكىرىنى ئىپادىلەش سالمىقىنى زور دەرىجىدە ئاشۇرغان.

«شېئىر سەنئەتنىڭ يۇقىرى پەللىسى». شائىرنىڭ «تىرىلگەن چاقماق»، «مۇھەببەتسىز يۇرەك قەبرىگاھ»، «كوچىدىكى قىز»، «بەيتۇللا،نىڭ ئالدىدىن مەست ئۆتمىسەم بولاتتى»، «جامالىڭ تولۇن ئاي ئەينىكى گويا»، «مېھمىنى بولماڭلار سۆيگۈسىز دىلىنىڭ»، «ئەڭ ئاخىرقى سۆزادان»، «سادىر ئۆڭكۈرى،دە توۋلىدىم ناخشا»، «ئەسسالام ،بەيتۇللا، غۇلجام يۇردىكى»، «چولپانلار ياتىدۇ ،چولپان مازار،دا»، «خوش، توققۇزتارا-نىڭ ئايسىز كېچىسى» قاتارلىق شېئىرلىرىدا، ئۇنىڭ شېئىرىدىن مەنىۋى مۇكەممەللىك ئىزدەش يولىدىكى ئىزدىنىشلىرى، روھ بىلەن تەننىڭ ئاچچىق خۇرسىنىش ئىلكىدىكى مونولوگ-

لىرى، ئىنسانىي ئۆزلۈك ۋە مىللىي كىملىك كىرىزىسى ئۈس-
تىدىكى تىرەن ئويلىنىشلىرى ناھايىتى سەگەك ئاڭ ۋە ژىجدا-
نىي تۇيغۇدا ئۆز ئىپادىسىنى تاپقان. ئىنسان تەبىئىتىگە ۋە-
كىللىك قىلىدىغان روھ قانچە خۇنۇكلىشىپ بارسا ئادەمنى
ھالاكەتكە باشلايدىغان ياۋايى تەبىئەتمۇ شۇنچە قۇتراشقا باشلاي-
دۇ. كىشلەرنىڭ شائىرلارنى ئۇلۇغلىشىنىڭ سەۋەبى شۇكى،
ئۇلار ئۆزىدىن ھالقىغان ھالدا، ئۆز خەلقىنىڭ، پۈتۈن ئىنسانە-
يەتنىڭ خۇشاللىق ۋە قايغۇسى بىلەن ئورتاقلىشىپ گۈزەل
بىر دۇنيا يارىتىشقا ئىنتىلىدۇ. ئىنسانىي قەدىر- قىممەت ۋە
ساغلام گۈزەللىك يارىتىشقا تىرىشىدۇ. شائىر يەنە تەبىئەت بە-
لەن ئىنسانلار ئوتتۇرىسىدىكى چەكسىز مۇھەببەتنى كۈيلىگۈ-
چى ۋە سۆيگۈچى. شائىر بۇ خىل بۇرچ تۇيغۇسىنىڭ تىنىمسىز
قۇتراتىشى بىلەن ئوبيېكتىپ ۋە سۇبيېكتىپ تىرىشچانلىق
كۆرسىتىپ مەنىۋى دۇنياسىنى ئۈزلۈكسىز يېڭىلايدۇ، روھىيەت
ئالىمىنى كېڭەيتىدۇ. ئۇنىڭ شېئىرلىرىنى ئوقۇغىنىمىزدا،
شائىرنىڭ پىشىپ يېتىلىۋاتقان بەدىئىي تالانتىنى بايقايمىز.
كۆپ قىسىم شېئىرلىرىدا مودرېنىزملىق ئاڭ بىلەن رېئا-
لىزملىق ئاڭ تەبىئىي ھالدا يۇغۇرلۇپ كەتكەن بولۇپ، شائىر
كىتابخانلار بىلەن مەنىۋى ئارىلىق ساقلاشقا ھەم ئىستېتىكە-
لىق بوشلۇق قالدۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەن. شېئىر-
نىڭ مۇزىكىدارلىقىنى كۈچەيتىپ،ئۇنىڭ مەپتۇنكارلىقىنى يە-
نىمۇ ئاشۇرغان ۋە شېئىر ئارقىلىق ھەقىقىي گۈزەللىكنىڭ
چۈمپەردىسىنى ئاچقان. مەن بۇ ماقالەمدە ئۇنىڭ شېئىرلىرى-
نىڭ بەدىئىي گۈزەللىكىگە دائىر ئىككى مەسىلە ئۈستىدە
توختىلىپ ئۆتتۈم. كېيىنكى مۇلاھىزىلىرىمىزدە يەنە دولقۇن
روزى شېئىرلىرىدىكى پەلسەپەۋى پىكىر، سىمۋوللۇق ئاڭ،
جۈشقۇن روھ ۋە تەبىئەتنى سۆيۈش، ئېكولوگىيىلىك مەسئۇ-

لىيەت... قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە ئىزدىنىپ كۆرۈشىمىزگە ئەرزيدۇ، دەپ قارايمەن. ئاخىرىدا، شائىرنىڭ يەنمۇ ئېسىل شېئىرلىرى ئارقىلىق ئوقۇرمەنلىرىمىزنىڭ قەلب چاڭقىشىنى قاندۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئاپتور: قورغاس ناھىيەلىك 5- ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى

مەسئۇل مۇھەررىر: خۇدابەردى خېلىل
مەسئۇل كوررېكتور: شەمسىيە تۇرسۇن

مەڭگۈلۈك ئىزدەش

ئاپتورى: دولقۇن روزى
نەشر قىلغۇچى: مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى: بېيجىڭ شەھىرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14 ـ قورۇ
پوچتا نومۇرى: 100013
تېلېفون نومۇرى: 64290862 ـ 010
ساتقۇچى: جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى
باسقۇچى: بېيجىڭ يېخۇي باسما چەكلىك شىركىتى
نەشرى: 2010 ـ يىل 10 ـ ئايدا 1 ـ قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى: 2010 ـ يىل 10 ـ ئايدا بېيجىڭدا 1 ـ قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى: 850×1168 م م. 32 كەسلەم
باسما تاۋىقى: 7.25
تىراژى: 2500
باھاسى: 13 يۈەن
ISBN 978-7-105-11181-7/I·2212 (维 322)

图书在版编目(CIP)数据

永恒的追求：维吾尔文/多力坤·肉孜著. —北京：民族出版社，2010.10
ISBN 978-7-105-11181-7

Ⅰ.①永…Ⅱ.①多…Ⅲ.①诗歌—作品集—中国—当代—维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ.①I227

中国版本图书馆CIP数据核字(2010)第198139号

永恒的追求

责任编辑：胡达拜的
责任校对：夏木斯亚·吐尔逊
出版发行：民族出版社出版发行　　http://www.mzcbs.com
地　　址：北京市和平里北街14号　　**邮编**：100013
电　　话：010-64290862（维文室）
印　　刷：北京艺辉印刷有限公司
版　　次：2010年10月第1版2010年10月北京第1次印刷
开　　本：850×1168毫米　　大32开
印　　张：7.25
印　　数：2500
定　　价：13元

ISBN 978-7-105-11181-7/I·2212（维322）

ISBN 978-7-105-11181-7

9 787105 111817 >

定价：13.00元